

Betænkning om modernisering og forenkling af tvangsfuldbyrdelsen

Afgivet af Retsplejerådet



ex. 2

BETÆNKNING NR. 1201

1990

Publikationen kan købes i boghandelen eller hos

STATENS INFORMATIONSTJENESTE

Postboks 1103,1009 København K

Telefon 33 92 92 00 - Postgirokonto nr. 10014 25

*Hvis betaling sker med check eller
på giro til Statens Informationstjeneste
undgås ekspeditionsgebyr*



ISBN 87-503-8535-6

Ju OO-227-bet.

B. Stougaard Jensen, Kbh. K

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Kapitel 1. Indledning.	
1. Retsplejerådets udtalelse.	5
2. Arbejdsgruppens betænkning.	9
Kapitel 2. Arbejdsgruppens overvejelser.	
1. Påkrav som tvangsfuldbyrdsgrundlag.	13
1.1. De gældende regler.	13
1.2. Påkrav som alternativ til udeblivelsesdomme.	15
1.3. Påkravets form og indhold.	16
1.4. Fogedrettens prøvelse af indsigelse og præklusion heraf.	17
1.5. Omkostninger.	21
2. Oplysning om skyldnerens nøjagtige adresse.	22
3. Forlængelse af fredningsperioden.	23
4. Adgang til at foretage udlæg på fogedrettens kontor.	24
5. Bistand af låsesmed eller vognmand.	25
6. Sager angående mindre beløb.	26
6.1. Indledende bemærkninger.	26
6.2. Kreditors mødepligt/sagsomkostninger i småsager.	28
6.3. Politifremstilling.	29
6.4. Trangsbeneficiet.	30
7. Påkrav som alternativ til udlæg i fast ejendom på grundlag af pantebrev.	31
8. Forslag til ændring i tvangsauktionsreglerne.	33
8.1. Antagelse af medhjælper i tvangsauktionssager.	33
8.2. Sagkyndig bistand.	37
8.3. Vejledningsmøde.	37
8.4. Ventelistesystemet.	37
8.5. Medhjælperens opgave efter tvangsauktionens gennemførelse.	39

8.6.	Sammenfattende bemærkninger vedrørende tvangsauktionsreglerne.	40
9.	Lønindeholdelse.	40
Kapitel 3.	<u>Administrative og økonomiske konsekvenser af arbejdsgruppens forslag.</u>	43
Kapitel 4.	<u>Lovudkast med bemærkninger.</u>	
1.	Lovudkast.	47
2.	Bemærkninger til lovudkastet.	57
Bilag til betænkningen.		
Bilag 1.	Retsplejerådets kommissorium.	85
Bilag 2.	Forslag til blanket til betalingspåkrav.	99
Bilag 3.	Ændringsforslag til tilsigelsesblanket.	103
Bilag 4.	Forslag til blanket til indkaldelse til vejledningsmøde efter forslaget § 561, stk. 1.	105
Bilag 5.	Forslag til påkrav efter tinglysningslovens § 42 a, stk. 2.	107
Bilag 6.	Lovteksten i den gældende retsplejelovs kapitler 45-53.	109
Bilag 7.	Lovteksten i den gældende tinglysningslovs §§ 42 a og 47.	129

Kapitel 1.

Indledning.

1. Retsplejerådets udtalelse.

Ved skrivelse af 2. december 1983 anmodede Justitsministeriet Retsplejerådet om at foretage en nærmere gennemgang af reglerne i retsplejelovens kapitel 48 og kapitlerne 55-57 om særregler om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav, om indsættelses- og udsættelsesforretninger og om arrest og om forbud.

Ved skrivelse af 7. maj 1986 tiltrådte Justitsministeriet, at Retsplejerådet nedsatte en arbejdsgruppe ved den fortsatte behandling af kommissoriet.

Retsplejerådet og den nedsatte arbejdsgruppe afgav i april 1987 en betænkning om arrest og forbud (nr. 1107/1987) og i maj 1989 en betænkning om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav (nr. 1170/1989).

Inden afgivelsen af den sidste betænkning havde Justitsministeriet ved skrivelse af 3. februar 1989 anmodet Retsplejerådet og den nedsatte arbejdsgruppe om at fortsætte gennemgangen af fogedretlige spørgsmål og i forbindelse hermed udarbejde udkast til nye regler. Gennemgangen skulle navnlig omfatte en række forslag inden for det fogedretlige område, der er indeholdt i et idekatalog til forenkling af justitsvæsenet, som blev afgivet i november 1988 af Justitsministeriets spare- og forenklingssudvalg.

Justitsministeriets skrivelse med bilag er optrykt som bilag 1.

Arbejdsgruppen under Retsplejerådet har under behandlingen af dette kommissorium haft følgende sammensætning: Retspræsident Knud Arildsen (formand), fuldmægtig Anette Burkø, Justitsministeriet, advokat Jørgen B. Jepsen, lektor Peter Møgelvang-Hansen, dommer Per Holkmann Olsen og dommer Henrik Rothe.

Dommer Henrik Rothe har tillige varetaget hvervet som sekretær for arbejds-

gruppen.

Retsplejerådet har i nogle møder drøftet arbejdsgruppens overvejelser og forslag og kan herefter - idet der med arbejdsgruppens tilslutning er foretaget visse ændringer i lovtæksten - tiltræde betænkningens forslag.

Ligesom arbejdsgruppen skal rådet dog i den forbindelse understrege, at man - i overensstemmelse med kommissoriet - ikke herved har taget stilling til, hvorvidt alle de fremsatte lovforslag bør gennemføres og således heller ikke, om forslagene samlet udgør en rimelig afvejning af hensynene til både kreditor og debitor.

Det er dog rådets opfattelse, at navnlig forslagene om ændring af tvangsauktionsreglerne, herunder forslaget om indførelse af en medhjælperordning i tvangsauktionssager, og forslagene om indførelse af påkrav som tvangsfuldbyrdesgrundlag uden betænkeligheder vil kunne bidrage til en væsentlig forenkling af fremgangsmåden ved tvangsinddrivelse. De provenumæssige konsekvenser i form af mindre retsafgiftsindtægter ved en sådan omlægning af tvangsfuldbyrdesgrundlaget vil dog nødvendiggøre, at der også skal tages stilling til det samlede retsafgiftsniveau i den forbindelse.

Det er endvidere rådets opfattelse, at en gennemførelse af forslagene vedrørende tvangsfuldbyrdelse af mindre krav vil kunne forrykke balancen mellem de til dels modstridende og usammenlignelige hensyn til henholdsvis kreditor og debitor og i øvrigt rejse betænkeligheder ud fra mere almindelige retssikkerhedspolitiske synspunkter. Navnlig disse forslag bør således ikke alene vurderes i forhold til behovet og muligheden for at reducere domstolenes arbejdsopgaver.

Den 7. marts 1990 er retspræsident Hans Peter Rosenmeier udtrådt af Retsplejerådet og afløst af dommer Holger Skovsborg.

Retsplejerådet har ved afgivelsen af denne udtalelse haft følgende sammensætning: Landsretspræsident Ole Agersnap (formand), retspræsident Knud Arildsen, retsassessor Otto Bisgaard, advokat Karen Dyekjær-Hansen, kontorchef i Justitsministeriet Torsten Hesselbjerg, landsretssagfører Kristian Mogensen og dommer Holger Skovsborg.

Hvervet som sekretær for rådet har været varetaget af fuldmægtig Anette Burkø, Justitsministeriet.

Tekstbehandlingsopgaverne ved udarbejdelsen af betænkningen er udført af assi-

stent Lise Jørgensen, Justitsministeriet.

Retsplejerådet behandler i øvrigt et kommissorium om ændring af retsplejelovens regler om kompetencen til at meddele tredjeinstansbevilling i borgerlige sager og i straffesager.

Juni 1990

Ole Agersnap

Knud Arildsen

Otto Bisgaard

Karen Dyekjær-Hansen

Torsten Hesselbjerg

Kristian Møgensen

Holger Skovsborg

Anette Burkø

2. Arbejdsgruppens betænkning.

Efter at arbejdsgruppen i april 1989 afgav betænkning om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav, har der i arbejdsgruppen været afholdt 7 møder, hvor det i afsnit 1. omhandlede kommissorium har været drøftet. Repræsentanter for **HK-landsklubben** (Dommerkontorerne) og Politiets og Domstolenes Tjenestemandsforening har deltaget i arbejdsgruppens 6. møde og har haft lejlighed til at fremføre deres bemærkninger til det da foreliggende materiale.

Arbejdsgruppen har valgt at indlede sit arbejde med en gennemgang af reglerne om behandlingen af civile inkassosager (idekatalogets pkt. 1), kreditkøbsloven (idekatalogets pkt. 2), reglerne om udlæg for private krav m.v. (idekatalogets pkt. 37-42 og 85) samt reglerne om tvangsauktion over fast ejendom (idekatalogets pkt. 51). De øvrige punkter i idekataloget, der er omfattet af arbejdsgruppens kommissorium (pkt. 43-50 og pkt. 52), vedrører alle spørgsmål, hvis løsning forudsætter inddragelse af de berørte offentlige myndigheder i udredningsarbejdet. Arbejdsgruppen har derfor valgt først at afgive delbetænkning om behandlingen af civile inkassosager og udlæg for private krav samt reglerne om tvangsauktion over fast ejendom og vil herefter fortsætte med behandlingen af de øvrige spørgsmål i kommissoriet.

Ved behandlingen af kommissoriet har arbejdsgruppen taget udgangspunkt i de i idekataloget indeholdte forslag. Arbejdsgruppen har set det som sin opgave at vise, hvorledes regler til gennemførelse af forslagene kan udformes, og at vurdere de økonomiske og retlige konsekvenser af forslagene. Som det fremgår af det følgende, gør der sig en række til dels modstridende hensyn gældende, der kan gøre det tvivlsomt, om alle forslag bør gennemføres. Dette gælder især med hensyn til forslagene vedrørende tvangsfuldbyrdelse af småkrav.

Arbejdsgruppen har herudover udarbejdet en række forslag inden for de områder, som berøres af kommissoriet, i de tilfælde, hvor arbejdsgruppen har fundet, at en ændring i det bestående regelsæt kan bidrage til en reduktion af justitsvæsenets ressourceforbrug, uden at retssikkerheden derved lider skade.

Arbejdsgruppen har ved udformningen af sine forslag alene taget udgangspunkt i, at forslagene til nye regler kan føre til en reduktion af domstolenes personaleforbrug. Arbejdsgruppen er imidlertid opmærksom på, at navnlig forslagene til bestemmelser om tilkendelse af omkostninger i småsager, de foreslåede regler om kreditors mødepligt og den foreslåede skærpelse i betingelserne for politifrem-

stilling af skyldnere vil gøre det så besværligt og omkostningskrævende at få fuldbyrdet småkrav, at de fleste kreditorer formentlig vil afholde sig herfra, medmindre kreditor af principielle grunde ønsker at forfølge sit krav. Det er efter kommissoriet ikke arbejdsgruppens opgave at tage stilling til, om en sådan udvikling bør tilstræbes, men der kan næppe gennemføres væsentlige besparelser i domstolenes ressourceforbrug på de områder, som omfattes af kommissoriet, uden at begrænse sagsantallet. Dette gælder dog kun til en vis grad for behandlingen af anmodninger om tvangsauktion over fast ejendom, hvor besparelsen kan opnås ved i vidt omfang at overlade fogedrettens arbejdsopgaver til advokater.

Arbejdsgruppen skal endvidere pege på, at den kraftige reduktion af sagsantallet ved domstolene, som følger af arbejdsgruppens forslag, vil medføre et nettoresultat for statskassen, der ikke tilnærmelsesvis modsvares af en nedgang i personaleudgifterne i retsvæsenet.

Arbejdsgruppens tidligere betænkninger om arrest og forbud (betænkning nr. 1107/87) og om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav (betænkning nr. 1170/89) indeholder i de indledende afsnit en redegørelse for forarbejderne til de berørte retsregler og en gennemgang af retspraksis vedrørende disse. Under henvisning til, at langt den overvejende del af den lovgivning, som berøres af arbejdsgruppens overvejelser i denne betænkning, er grundigt belyst i forarbejderne til udlægsreformen af 1976 og tvangsauktionsreformen af 1978, har arbejdsgruppen fundet del forsvarligt i denne sammenhæng at undlade en nærmere gennemgang af forarbejder m.v.

Forfaldne pengekrav har hidtil kun kunnet tvangsinddrives ved udlæg på grundlag af dom, medmindre skyldneren aktivt har medvirket til at tilvejebringe et udlægsfundament for fordringshaveren. Dette har givet anledning til, at der årligt indbringes ca. 200.000 sager for domstolene alene med det formål at tilvejebringe et udlægsfundament, idet fordringshaverens krav ikke bestrides af skyldneren.

Arbejdsgruppen foreslår, at der åbnes mulighed for i disse tilfælde at lade et af fordringshaveren afgivet påkrav danne grundlag for tvangsfuldbyrdelsen. Efter arbejdsgruppens forslag skal påkravet forkyndes for skyldneren. Skyldneren vil kunne hindre påkravet i at blive eksigibelt, såfremt denne fremsætter en indsigelse over for fordringshaveren inden 4 uger efter forkyndelsen.

Efter arbejdsgruppens forslag skal fordringshaveren ved et påkravsgebyr kunne få dækket sine omkostninger i forbindelse med afgivelse af påkravet. Skyldneren skal således efter forslaget ikke betale inkassoomkostninger, men alene påkravs-

gebyr samt eventuelt senere retsafgift og mødesalær i forbindelse med tvangsfuldbyrdelsen af påkravet i fogedretten.

Arbejdsgruppen har på baggrund af idekatalogets forslag vedrørende kreditkøbsloven udarbejdet forslag til ændring af kreditkøbsloven, som er vedtaget ved lov nr. 398 af 13. juni 1990 om kreditaftaler, og arbejdsgruppen har derfor ikke fundet at burde medtage forslag herom i betænkningen.

I øvrigt foreslås retsplejelovens regler om udlæg for private pengekrav ændret på en lang række punkter. Trangsbeneficiet foreslås ændret, således at der som supplement til de nugældende regler indføres en mindsteværdi for de genstande, hvori udlæg kan foretages. Den gældende bestemmelse om, at fogedretten kan afvise udlægsbegæringer, såfremt skyldneren inden for de sidste 6 måneder har afgivet en insolvenserklæring i fogedretten, foreslås ændret, således at "fredningsperioden" udvides til 1 år.

Arbejdsgruppen peger endvidere på muligheden for gennem ændringer i reglerne om fordringshaverens mødepligt, i bestemmelserne om omkostninger og i reglerne om politifremstilling af udeblevne skyldnere at lette fogedretterne for behandlingen af en lang række småsager. Som anført i kapitel 2, afsnit 6.1., kan der dog anføres vægtige argumenter imod at forringe mulighederne for at fuldbyrde småkrav.

Fuldbyrdelsen af pengekrav sikret ved pant i fast ejendom foreslås lettet gennem en ændring af tinglysningsloven, således at der åbnes adgang for, at tvangsauktion kan iværksættes på grundlag af et af pantekreditor afgivet påkrav.

De ændringer, som foreslås med hensyn til grundlaget for tvangsauktion over fast ejendom, har nødvendiggjort en række konsekvensændringer i retsplejelovens regler om tvangsauktion. Derudover foreslås reglerne om tvangsauktion over fast ejendom ændret, således at de fleste af de arbejdsopgaver, som efter de gældende regler påhviler fogedretten og rekvirenten i forbindelse med auktionens forberedelse, overlades til en advokat, der af fogedretten er antaget som medhjælper i sagen.

Samtidig foreslås en række ændringer i de gældende regler om skyldnerens adgang til at afværge en auktion. De vigtigste af de foreslåede ændringer har til formål at sikre, at skyldneren ikke forhæler en i øvrigt uundgåelig tvangsauktion ved at udnytte det nuværende ventelistesystem. Dette formål søges opnået gennem en begrænsning af adgangen til at meddele afværgefrist, således at afværgefrist

som hovedregel kun kan gives i forbindelse med behandlingen af den første af en lang række begæringer om tvangsauktion over samme faste ejendom.

Denne stramning er fundet forsvarlig under hensyn til de samtidigt fremsatte forslag om ændringer i adgangen til advokatbeskikkelse for skyldneren og i adgangen til at antage sagkyndig ejendomsmægler til at bistå med fremskaffelse af købere til den auktionsramte ejendom. Denne del af lovforslaget gør det muligt at stille en effektiv hjælp til rådighed for skyldneren i de tilfælde, hvor afværgefrist meddeles i overensstemmelse med forslaget.

Juni 1990

Knud Arildsen

Anette Burkø

Jørgen B. Jepsen

Peter Møgelvang-Hansen

Per Holkmann Olsen

Henrik Rothe

Kapitel 2.

Arbejdsgruppens overvejelser.

1. Påkrav som tvangsfuldbyrdesgrundlag.

1.1. De gældende regler.

Som anført i idekatalogets pkt. 1 angår et meget betydeligt antal af de retssager, som anlægges ved domstolene, pengekrav, hvis eksistens og størrelse ikke anfægtes af skyldneren. I disse tilfælde har sagsanlægget alene til formål at tilvejebringe et fuldbyrdesgrundlag for fordringshaveren.

Behandlingen af disse sager lægger beslag på et ikke ubetydeligt antal kontoruddannede medarbejdere ved domstolene og lægger også beslag på domstolenes jurister, idet retten i disse sager altid skal beklædes af en jurist - som hovedregel af dommeren selv. Inden en udeblivelsesdom afsiges, påser dommeren, at retsplejelovens krav til stævningens indhold og forkyndelse er opfyldt, og der sker også en vis efterprøvelse af materielle retsregler. De senere års præceptive forbrugerbeskyttelseslovgivning har øget kravene til domstolenes efterprøvelse af sagsøgerens krav, men de ressourcer, som anvendes hertil, udgør dog kun en meget beskedent del af domstolsjuristernes samlede arbejdsbyrde med de civile sager.

Arbejdsgruppen er derfor af den opfattelse, at et regelsæt, der gør det muligt for en kreditor at søge et pengekrav tvangsfuldbyrdet uden forudgående dom, vil kunne medføre en besparelse navnlig i forbruget af kontorfunktionærtimer ved domstolene. Da fordringshaverens krav således kun skal behandles ved domstolene én gang i forbindelse med en eventuel tvangsfuldbyrdelse i fogedretten, indebærer forslaget, at de omkostninger, som fordringshaveren skal afholde i forbindelse med en tvangsfuldbyrdelse mindskes, hvilket også er til gavn for skyldneren, som af fordringshaveren kan afkræves dækning for disse udgifter.

Den besparelse i domstolenes driftsudgifter, som kan opnås ved at afskaffe det nuværende udgangspunkt, hvorefter pengekrav kun kan fuldbyrdes på grundlag

af en dom eller skyldnerens skriftlige anerkendelse af gælden, må afvejes over for hensynet til retssikkerheden.

Efter de gældende regler skal retten, inden der kan afsiges dom i en civil sag, lade en stævning forkynde for sagsøgte, jf. retsplejelovens § 350. Herved sikres det, at en dom aldrig afsiges, medmindre sagsøgte har haft mulighed for at gøre sig bekendt med sagsøgerens krav. Hertil kommer, at stævningen i en civil sag foruden sagsøgerens påstand skal indeholde en sagsfremstilling, som i sig selv kan begrunde påstanden, jf. retsplejelovens § 348, hvorved der gives sagsøgte mulighed og grundlag for at bedømme sin retsstilling. Retten påser, at stævningen opfylder disse krav, og at den er rettidigt forkyndt for rette vedkommende. Endvidere skal retten påse overholdelse af præceptive lovregler, såfremt sagsøgte udebliver.

De gældende regler indebærer i praksis således først og fremmest en judiciel kontrol med, at kreditor, når han optræder som sagsøger, overholder en række formelle regler, medens den egentlige kontrol med, at sagsøgers krav består, først bliver effektiv, hvis sagsøgte fremsætter sine indsigelser over for retten.

Møder sagsøgte uden advokat for at protestere imod sagsøgerens krav, skal dommeren vejlede den sagsøgte. Da retten i disse sager altid beklædes af dommeren eller en retsassessor/dommerfuldmægtig med betydelig praktisk erfaring, lykkes det ofte allerede på dette stadium af sagen at få tilvejebragt en løsning, som begge parter kan tiltræde. Denne mulighed for en smidig sagsbehandling vil ikke gå tabt ved det fremsatte forslag, idet kreditor fortsat skal indbringe sit krav for retten, hvis skyldneren fremsætter en indsigelse.

Spørgsmålet om en forenklet behandling af de rene inkassosager er tidligere behandlet i Retsplejerådets betænkning om behandling af borgerlige sager (betænkning nr. 698/73). Retsplejerådet fremsatte i betænkningen forslag om, at stævningen i rene inkassosager skulle kunne forkyndes for sagsøgte med tilkendegivelse om, at udeblivelsesdom ville blive afsagt, medmindre sagsøgte inden en frist på 2 uger fra forkyndelsen skriftligt fremsatte sine indsigelser over for retten. Retsplejerådets forslag blev ikke gennemført som foreslået, men dannede grundlag for en senere ændring af retsplejeloven, hvorved der blev mulighed for, at retten efter § 352 kan bestemme, at sagen skal behandles skriftligt efter regler, der meget ligner de af Retsplejerådet foreslåede. Denne mulighed har dog ikke ført til følelige besparelser i domstolenes personaleforbrug.

1.2. Påkrav som alternativ til udeblivelsesdomme.

Arbejdsgruppen har i sine overvejelser af det i kommissoriet indeholdte forslag taget udgangspunkt i, at nye regler om tilvejebringelse af fuldbyrdelsesgrundlag i sager om pengekrav, som ikke bestrides af skyldneren, bør udformes således, at kreditor selv tilvejebringer sit udlægsgrundlag helt uden rettens mellemkomst. Alene på denne måde er det muligt at opnå den tilsigtede besparelse i domstolens ressourceforbrug.

Arbejdsgruppen har i denne forbindelse overvejet, om det ville være forsvarligt at tillade umiddelbar fuldbyrdelse af pengekrav uden tilvejebringelse af sædvanligt grundlag, således at der blev tilvejebragt parallellitet mellem reglerne om tvangsfuldbyrdelse af pengekrav og reglerne om umiddelbare fagedforretninger. Arbejdsgruppen finder ikke at kunne anbefale en sådan løsning og har herved navnlig lagt vægt på, at umiddelbare fagedforretninger i modsætning til krav, som gennemføres ved dom og efterfølgende udlæg, som altovervejende hovedregel alene angår spørgsmålet om fuldbyrdelse af en velafgrænset tinglig ret.

Efter arbejdsgruppens opfattelse bør et nyt regelsæt på det her omhandlede område udformes således, at det bliver muligt for skyldneren at tvinge kreditor til at søge sit krav fastslået ved dom blot ved at fremsætte en indsigelse.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at kreditor skal have adgang til at lade et påkrav forkynde for skyldneren. Påkravets eneste umiddelbare retsvirkning skal være, at det kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, medmindre skyldneren inden 4 uger efter forkyndelsen fremsætter en skriftlig indsigelse over for kreditor. For at give skyldneren en mulighed for at bedømme rigtigheden af kreditors krav finder arbejdsgruppen, at påkravet skal indeholde de faktiske oplysninger, som efter gældende ret skal fremgå af en stævning, dvs. en klart formuleret påstand og en sagsfremstilling, som kan begrunde påstanden.

Finder skyldneren, at kreditors krav er uberettiget, kan han straks fremsætte sin indsigelse skriftligt og dermed fremtvinge en civil sag. Erfaringerne med de gældende regler gør det imidlertid rimeligt at antage, at en del skyldnere vil vente med at fremsætte deres indsigelser, til sagen foretages i fagedretten. De ulemper, **som** kan følge heraf, er forsøgt imødegået ved den under 1.4. omtalte præklusionsregel og den dér omtalte regel om, i hvilket omfang fagedretten skal prøve indsigelser mod påkrav.

For at opnå en høj grad af sikkerhed for, at skyldneren bliver gjort bekendt med

kreditors krav - og dermed får mulighed for at fremsætte sine indsigelser, inden tvangsfuldbyrdsen iværksættes - har arbejdsgruppen fundet det nødvendigt at stille krav om, at påkravet forkyndes.

Forkyndelsen bør efter arbejdsgruppens opfattelse ske uden rettens mellemkomst enten ved brevforkyndelse eller derved, at kreditor fremsender sit påkrav direkte til stævningsmanden til forkyndelse. Kreditor må således selv afholde de med forkyndelsen forbundne omkostninger og afregne disse direkte med stævningsmanden.

Forslaget indebærer, at statens omkostninger til forkyndelse vil blive reduceret i et ikke ubetydeligt omfang som følge af, at antallet af stævninger, som domstolene skal foranledige forkyndt, vil blive væsentligt mindre. For stævningsmandstjenesten vil en ordning med anmodning fra private medføre en forøget administration, og arbejdsgruppen skal derfor anbefale, at det i forbindelse med en eventuel gennemførelse af arbejdsgruppens forslag overvejes at indføre et særligt forhøjet gebyr for den forkyndelse, som iværksættes efter anmodning fra andre end retten.

1.3. Påkravets form og indhold.

For at sikre, at påkravets indhold så vidt muligt er korrekt, og at det indeholder den fornødne vejledning til skyldneren om hans retsstilling, foreslår arbejdsgruppen, at det i lovteksten angives, at påkravet skal indeholde fordringshaverens krav, en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå kravet støttes, samt en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af påkravet og om, hvorledes skyldneren kan varetage sine interesser. Det foreslås endvidere, at justitsministeren skal fastsætte nærmere regler om påkravets form. Arbejdsgruppen skal i den forbindelse pege på, at påkravets form bør være egnet til **edb-behandling**, og det bør endvidere være udformet således, at skyldneren på en enkel måde kan fremsætte sine eventuelle indsigelser over for kreditor, eventuelt således at de afgives på en genpart af påkravet.

Arbejdsgruppen har overvejet, om det af hensyn til retssikkerheden burde være således, at indsigelsen skulle fremsendes til fogedretten på det sted, hvor skyldneren har hjemting. Arbejdsgruppen kan dog ikke anbefale en sådan ordning, idet denne ville nødvendiggøre, at der i fogedretterne blev etableret et omfattende kontrolapparat, der tilmed ikke ville kunne give fuld sikkerhed for, at den fogedret, som eventuelt senere modtager en udlægsbegæring, er blevet bekendt med indsigelserne. Det skyldes dels, at udlægsforretninger efter værnetingsreglen i

retsplejelovens § 487 kan påbegyndes i andre retskredse end den, hvor skyldneren har hjemting, dels at skyldneren i mellemtiden kan være flyttet.

Arbejdsgruppen finder imidlertid, al den i retsplejelovens § 505 indeholdte erstatningsregel, hvorefter kreditor ifalder erstatningsansvar over for skyldneren, hvis han iværksætter en tvangsfuldbyrdelse, uden at betingelserne herfor er til stede, yder skyldneren et tilstrækkeligt retsværn. Arbejdsgruppen har herved forudsat, at fogedretten som led i sin vejledningspligt efter retsplejelovens § 500, stk. 1, skal vejlede skyldneren om en eventuel mulighed for erstatning i anledning af uberettiget tvangsfuldbyrdelse.

De foreslåede regler om tilvejebringelse af et fuldbyrdelsesgrundlag ved afgivelse af påkrav tilsigter ikke at indføre en adgang til at forpligte skyldneren ved passivitet. Påkravet afføder således ikke retsvirkninger i forhold til forældelsesreglerne og kan heller ikke i sig selv betragtes som indledning af retsforfølgning. Påkravets eneste umiddelbare retsvirkning er herefter, at kreditor kommer i besiddelse af et udlægsfundament, hvis skyldneren ikke rettidigt fremsætter sine indsigelser.

14. Fogedrettens prøvelse af indsigelser og præklusion heraf.

Når fogedretten modtager en anmodning om udlæg, skal fogedretten af egen drift undersøge, om grundlaget for anmodningen er i orden. Er dette ikke tilfældet, afviser fogedretten anmodningen, således som dette også sker i civile inkasosager, der behandles af domsretten. Anmodes der om udlæg på grundlag af et påkrav, vil fogedretten ex officio skulle påse, at påkravets indhold er i overensstemmelse med de krav, der foreslås indsat i kapitel 44 a, og at påkravet er lovligt forkyndt.

Derimod vil fogedretten normalt ikke have nogen mulighed for at sikre sig, at et påkrav ikke anvendes som grundlag for udlæg på trods af en rettidig over for kreditor fremsat skriftlig indsigelse. Møder skyldneren og gør gældende, at en sådan indsigelse er fremsat, må fogedretten prøve denne formalitetsindsigelse, forinden videre foretages. Kan skyldneren ikke godtgøre, at der inden indkaldelsen til mødet i fogedretten er fremsat en skriftlig indsigelse mod påkravet, vil fogedretten ikke kunne afvise sagen på grund af manglende tvangsfuldbyrdelsesgrundlag. Skyldneren vil i disse tilfælde formentlig gentage indsigelsen over for fogedretten, der på det grundlag må nægte at fremme forretningen og henvise kreditor til at anlægge civilt søgsmål. Efter forslaget kan fogedretten dog afvise åbenbart ugrundede indsigelser.

Indførelse af påkrav som tvangsfuldbyrdsgrundlag vil utvivlsomt medføre en væsentlig lettelse for kreditorerne ved inddrivelsen af misligholdte krav. Det må imidlertid forudses, at en skyldner i højere grad vil føle sig tilskyndet til at fremkomme med eventuelle indsigelser, når denne har modtaget meddelelse fra fogedretten om, at en tvangsfuldbyrdsessag er iværksat, end hvis skyldneren, som det ofte sker i dag, modtager en stævning i en sag, hvor kravet først skal søges fastslået.

I mange tilfælde vil den foged, som behandler sagen, kunne medvirke til at tilvejebringe en løsning, som begge parter kan tiltræde. Fogeden vil endvidere kunne give skyldneren en vejledning og orientering om omkostningerne ved sagens behandling ved civilretten. Dette vil formentlig også medvirke til, at nogle skyldnere frafalder indsigelser, som der ikke reelt er hold i.

Kan der ikke på mødet i fogedretten tilvejebringes enighed mellem parterne, vil fogedretten på baggrund af skyldnerens indsigelse efter forslaget som hovedregel skulle henvise sagen til civilt søgsmål. Arbejdsgruppen har herved lagt vægt på, at det ikke ved det stillede forslag har været hensigten at foretage en **kompetence-**forskydning mellem civilretten og fogedretten. Indsigelser mod den fordring, der har dannet grundlag for fremsættelse af påkrav, bør derfor efter arbejdsgruppens opfattelse behandles ved et civilt søgsmål. Dertil kommer, at fogedretten ofte i disse sager vil være beklædt af en kontorfunktionær, der ikke vil kunne træffe afgørelse i en tvist mellem parterne. En stillingtagen til en indsigelse vil derfor ofte forudsætte, at sagen omberammes til foretagelse af en jurist.

De principielle synspunkter bag henvisningsreglen har ikke samme vægt i de tilfælde, hvor indsigelsen må anses for åbenbart ugrundet. Forslaget åbner derfor mulighed for, at der etableres en fleksibel ordning, hvor fogedretten i det omfang, det ikke strider mod praktiske hensyn, kan træffe afgørelse om afvisning af en sådan indsigelse og dermed afværge en unødvendig tids- og omkostningskrævende retssag.

Fogedretten vil efter forslaget imidlertid ikke have pligt til at afgøre, om en indsigelse må anses for åbenbart ugrundet.

I nogle tilfælde vil det, hvis mødet i fogedretten ledes af en kontorfunktionær, være muligt straks at tilkalde en jurist, der kan tage stilling til, om en indsigelse er åbenbart ugrundet. I andre tilfælde vil det være nødvendigt at omberamme sagen.

Reglen bør derfor af hensyn til tilrettelæggelsen af arbejdet i den enkelte fogedret udformes så fleksibelt, at der på den ene side er mulighed for at hindre, at skyldneren kan spekulere i at trække sagen i langdrag ved at fremsætte ugrundede indsigelser, og på den anden side mulighed for, at fogedretten kan henvise en sag til civilt søgsmål, selv om indsigelsen måske kunne have været afvist som ubegrundet.

Efter forslaget vil fogedrettens afgørelse om henvisning derfor ikke kunne gøres til genstand for appel.

Arbejdsgruppen finder endvidere, at hensynet til tvangsfuldbyrdelsens effektivitet må sætte en grænse for, på hvilket tidspunkt af fogedsagen indsigelser mod grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen kan fremsættes. Det bemærkes herved, at langt de fleste fogedsager behandles af ikke juridisk personale, som ikke kan tage stilling til indsigelser. En stillingtagen til en sådan indsigelse vil derfor som ovenfor omtalt som oftest nødvendiggøre en omberømmelse af sagen, så den kan forelægges for en jurist. Et system med ubegrænset adgang til at fremsætte indsigelser kan derfor benyttes til at trække tvangsfuldbyrdelsen i langdrag. Når dette ikke under det nugældende system har givet anledning til problemer, skyldes det efter arbejdsgruppens opfattelse, at et meget stort antal fogedsager behandles på grundlag af udeblivelsesdomme, og i disse tilfælde kan der ikke i fogedretten fremsættes indsigelser mod grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen, jf. retsplejelovens § 501, stk. 2.

Forlades den nuværende fremgangsmåde med afsigelse af udeblivelsesdom og efterfølgende udlæg på grundlag af dommen, finder arbejdsgruppen, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre en regel, som prækluderer adgangen til at fremsætte indsigelser mod selve den fordring, som søges tvangsfuldbyrdet i fogedretten, for så vidt fuldbyrdelsesgrundlaget ikke er en dom.

Arbejdsgruppen har overvejet, om en sådan præklusionsregel burde begrænses til at angå påkrav. Arbejdsgruppen finder imidlertid, at de argumenter, som kan anføres til fordel for at prækludere indsigelser vedrørende selve fordringen, når grundlaget er et påkrav, kan anføres med samme styrke, når grundlaget er et frivilligt forlig, gældsbrev, pantebrev eller reisforlig. Ved disse fuldbyrdelsesgrundlag er der tale om, at skyldneren ved sin underskrift eller ved sin tiltrædelse af forliget i retten har haft lejlighed til at overveje sin stilling. Det forekommer da også kun sjældent i praksis, at kreditors krav i sådanne tilfælde bestrides.

Arbejdsgruppen foreslår præklusionsreglen gennemført ved en ændring af rets-

plejelovens § 501, således at adgangen til at fremsætte indsigelser vedrørende selve fordringen fortabes, hvis de ikke fremsættes i det første retsmøde i fogedretten, til hvilket skyldneren er indkaldt med en forkyndt tilsigelse. Denne retsvirkning bør efter arbejdsgruppens opfattelse fremgå af teksten på den tilsigelse, som forkyndes for skyldneren. Arbejdsgruppen skal derfor foreslå, at de fortrykte tilsigelsesblanketter ændres, såfremt arbejdsgruppens forslag gennemføres.

En præklusionsregel som den foreslåede vil motivere de skyldnere, som ikke mener at skyldte de af kreditor krævede beløb, til at møde i fogedretten. Den vil samtidig i relation til fogedrettens sagsbehandling rumme næsten de samme fordele som det nuværende system, der i væsentligt omfang baserer sig på afsigelse af udeblivelsesdomme.

Afsiges der efter de gældende regler en udeblivelsesdom, har domfældte efter retsplejelovens § 367 mulighed for at få sagen genoptaget i 4 uger efter, at dommen er afsagt. Retten kan dog tillade genoptagelse i op til et år efter dommens afsigelse. Denne genoptagelsesmulighed vil efter det foreliggende forslag gå tabt, og arbejdsgruppen har derfor overvejet, om der af hensyn til skyldneren burde opstilles en til § 367 svarende regel, således at skyldneren under en genoptagelse af fogedforretningen skulle kunne anfægte fuldbyrdsgrundlaget.

Arbejdsgruppen finder ikke, at hensynet til retssikkerheden nødvendiggør en sådan regel. Arbejdsgruppen har herved lagt vægt på, at skyldneren i de tilfælde, der er omfattet af retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 1-7, selv aktivt har medvirket til at tilvejebringe udlægsgrundlaget, og at skyldneren, hvor tvangsfuldbyrdsgrundlaget er et påkrav, efter forslaget vil have modtaget et påkrav, der er blevet forkyndt, og derefter vil modtage den fornødne vejledning ved en forkyndt tilsigelse til mødet i fogedretten. Skyldneren vil således efter forslaget i påkravstilfældene få to lejligheder til at fremsætte indsigelse, hvor de gældende regler kun rummer én mulighed suppleret af genoptagelsesreglen.

Således som præklusionsreglen i arbejdsgruppens lovforslag er formuleret, er præklusionen absolut for så vidt angår adgangen til at fremsætte indsigelser i fogedretten. Skyldneren vil således ikke kunne reparere virkningerne af sin udeblivelse ved at påkære en udlægsforretning til landsretten. Det udlægsgrundlag, som har været behandlet i et retsmøde i fogedretten, hvorfra skyldneren er udeblevet, får altså samme praktiske virkning som en upåanket dom.

Arbejdsgruppen har dog ikke fundet det forsvarligt helt at afskære skyldneren fra senere at anfægte fordringen. Således som forslaget er udformet, står det derfor

skyldneren frit at anfægte kreditors krav gennem civilt søgsmål. Herved må det dog bemærkes, at skyldnerens muligheder for at vinde en sådan sag selvsagt kan fortabes som følge af almindelige regler om passivitet, afhængigt af det tidsrum, som forløber mellem tidspunktet for præklusionen og sagsanlægget.

Vil skyldneren kræve erstatning for uberettiget tvangsfuldbyrdelse under henvisning til, at kreditors krav ikke består, jf. retsplejelovens § 505, stk. 1, kan et sådant krav som hidtil fastsættes i fogedretten, medmindre skyldnerens adgang til at fremsætte indsigelser i dette forum er prækluderet. I sådanne tilfælde må skyldneren anlægge en civil sag inden den i retsplejelovens § 505, stk. 3, omhandlede frist på tre måneder.

Præklusionsreglen angår kun indsigelser vedrørende selve fordringen, og andre indsigelser fortabes derfor ikke efter forslaget. Vil skyldneren - efter at være udeblevet fra første møde, hvortil denne var indkaldt ved forkyndt tilsigelse - gøre gældende, at et påkrav ikke kan danne grundlag for udlæg, fordi det ikke er lovligt forkyndt, eller at et frivilligt forlig savner eksigibilitetsklausul, kan sådanne indsigelser påkendes såvel under kære som under en eventuel genoptagelse af fogsagsagen.

1.5. Omkostninger.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at langt de fleste af de sager, som efter de gældende regler afgøres ved udeblivelsesdom, efter de foreslåede regler vil kunne fremmes til udlæg på grundlag af et af kreditor udfærdiget påkrav. Påkravet vil som altovervejende hovedregel kunne udfærdiges af kreditor selv, men arbejdsgruppen finder, at kreditor i forbindelse med afgivelse af påkravet bør have dækket sine positive omkostninger ved affattelse af påkravet og forkyndelse af dette. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at kreditor skal have krav på et påkravsgebyr, hvis størrelse bør fastsættes af justitsministeren.

Derimod finder arbejdsgruppen ikke, at der i sager, som kan fremmes ved påkrav, bør tillægges kreditor inkassoomkostninger. Anlægger kreditor retssag uden at afgive påkrav, skal denne kun tilkendes inkassoomkostninger efter de hidtil gældende regler, såfremt skyldneren allerede på det tidspunkt, hvor retssagen anlægges, har bestridt kreditors krav, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som gør det rimeligt, at kreditor vælger at gå frem efter de gældende regler, der i øvrigt foreslås opretholdt uændret. Viser det sig imidlertid, at sagsanlægget har været overflødig, følger det efter arbejdsgruppens opfattelse af omkostningsbestemmelsen i retsplejelovens § 312, at kreditor under en retssag ikke kan få til-

kendt omkostninger ud over et beløb svarende til påkravsgebyret.

Hvis kreditor i stedet for at afgive påkrav formår skyldneren til at underskrive et frivilligt forlig, hvor der afkræves skyldneren sædvanlige inkassoomkostninger, kan fogedretten i sådanne tilfælde nedsætte omkostningsbeløbet til et beløb svarende til påkravsgebyret, medmindre der forud for det frivillige forlig har været forhandlet mellem skyldneren og kreditors advokat i et omfang, som kan berettigge til egentlige inkassoomkostninger.

Såfremt omkostninger i en civil sag tilkendes kreditor efter de her omtalte retningslinier, vil omkostningsreglerne i sig selv indeholde et incitament for kreditor til at benytte sig af de nye regler om påkrav. I langt de fleste tilfælde vil dette indebære en betydelig fordel for skyldneren, idet de omkostninger, skyldneren efter de foreslåede regler skal udrede i anledning af sin betalingsmisligholdelse, vil blive langt mindre end hidtil. Da det imidlertid er fordringshaveren, der i første omgang skal afholde disse omkostninger, indebærer forslaget ikke mindst en betydelig fordel for fordringshaverne.

2. Oplysning om skyldnerens nøjagtige adresse.

I pkt. 38 i idekataloget foreslås det, at der **fastsættes** nærmere regler om rekvirentens pligt til at fremkomme med relevante oplysninger om skyldneren, f.eks. at rekvirenten sammen med tvangsfuldbyrdsesanmodningen skal indlevere en folkeregisteroplysning, der er indhentet umiddelbart inden sagens indlevering til fogedretten.

Arbejdsgruppen har ikke fundet at kunne anbefale et sådant forslag, idet det forekommer urimelig bureaukratisk og omkostningskrævende at stille krav om, at der i alle fogedsager skal indhentes en folkeregisterattest. Arbejdsgruppen har navnlig lagt vægt på, at de kommunale folkeregistre herved ville blive belastet med en lang række helt overflødige ekspeditioner.

Arbejdsgruppen foreslår i stedet, at det i retsplejelovens § 488 præciseres, at skyldnerens navn og den adresse, hvor tvangsfuldbyrdelse kan finde sted, skal fremgå udtrykkeligt og præcist af udlægsanmodningen. Mangler disse oplysninger, kan fogedretten afvise sagen med den konsekvens, at der eventuelt skal betales ny retsafgift, ligesom en afvisning vil føre til, at rekvirenten ved senere udlæg i løvsøre udsætter sig for at opnå en forringet prioritetsstilling.

3. Forlængelse af fredningsperioden.

Efter retsplejelovens § 490 er en fordringshaver som udgangspunkt afskåret fra at anmode om en fogedforretning med henblik på foretagelse af udlæg, hvis der inden for de seneste 6 måneder har været afholdt fogedforretning hos skyldneren, uden at der er opnået dækning.

I idekatalogets pkt. 39 foreslås fredningsperioden i retsplejelovens § 490 forlænget fra 6 måneder til 1 år, således at en anmodning om udlæg som udgangspunkt skal afvises, hvis det inden for den nævnte periode har vist sig umuligt for en kreditor at opnå dækning for sit krav under en udlægsforretning.

I de fogedretter, som fører insolvenskartotek, vil en sådan regel utvivlsomt føre til et vist fald i antallet af fogedsager.

Arbejdsgruppen kan derfor anbefale forslaget, men skal dog pege på, at den sparede arbejdsindsats i fogedretten i et vist omfang modsvares af et forøget arbejde ved dommerembedernes kasse i forbindelse med tilbagebetaling af retsafgift for de fogedsager, som afvises. Den fulde besparelse vil derfor kun kunne opnås, hvis hjemlen til tilbagebetaling af retsafgift i fogedsager, som afvises på grund af skyldnerens insolvens, afskaffes.

Der bør i øvrigt efter arbejdsgruppens opfattelse i forbindelse med indførelse af EDB i fogedretterne tages stilling til - forudsat registerlovgivningen ikke er til hinder herfor - om fogedretten telefonisk eller på anden måde skal kunne give oplysning om, hvorvidt en skyldner er registreret som insolvent.

Arbejdsgruppen er opmærksom på, at hensynet til kreditorerne i et vist omfang kan tale imod den foreslåede ændring. Imidlertid foreslås der ikke nogen ændring i reglerne om adgangen til at få efterprøvet en insolvenserklæring afgivet af skyldneren på fogedrettens kontor. Kreditor vil som hidtil kunne anmode om at få foretaget en fogedforretning på trods af en tidligere afgivet insolvenserklæring, hvis det må antages, at skyldnerens forhold har ændret sig, således at der nu kan foretages udlæg. Viser det sig, at der ikke kan foretages udlæg, må kreditor selv bære omkostningerne ved den forgæves forretning.

Såfremt den forlængede fredningsperiode bliver en realitet, må det efter arbejdsgruppens opfattelse forventes, at kreditorerne i videre omfang end hidtil vil søge at få gennemført en udgående fogedforretning på trods af tidligere afgivet insolvenserklæring. Dette vil i nogen grad modsvare besparelseeffekten ved en for-

længelse af fredningsperioden.

4. Adgang til at foretage udlæg på fogedrettens kontor.

Efter retsplejelovens § 495, stk. 1, kan en fogedforretning foretages, selv om skyldneren ikke giver møde eller træffes. På rettens kontor kan der dog, hvis skyldneren ikke er mødt, kun foretages udlæg i fast ejendom i henhold til et pantebrev.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 495 fik den nuværende udformning ved gennemførelsen af lov nr. 258 af 26. maj 1976. Lovforslaget blev fremsat på baggrund af betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning afgivet af et udvalg nedsat under Justitsministeriet. Betænkningens lovudkast indeholdt en generel bestemmelse om, at forretningen kan foretages, selv om skyldneren ikke giver møde eller træffes. Fogedretten skulle imidlertid have mulighed for at udsætte forretningen, hvis fogedretten fandt, at skyldneren burde være til stede. Ved fremsættelsen af lovforslaget blev affattelsen af bestemmelsen imidlertid ændret i forhold til betænkningens udkast med henblik på at præcisere, at en fogedforretning i almindelighed kun kan foretages på rettens kontor, hvis skyldneren giver møde eller fremstilles, medmindre der begæres udlæg i fast ejendom i henhold til pantebrev.

I pkt. 40 i idekataloget foreslås det, at adgangen til at foretage udlæg på fogedrettens kontor uden skyldnerens tilstedeværelse udvides, således at fogedretten får mulighed for i alle sager at foretage udlæg på kontoret, selv om skyldneren trods underretning om forretningen ikke har givet møde.

En udvidelse af adgangen til at foretage udlæg på fogedrettens kontor uden skyldnerens tilstedeværelse vil efter arbejdsgruppens opfattelse utvivlsomt kunne føre til en ønskelig smidiggørelse af fogedretsproceduren.

Et stadigt stigende antal fogedsager drejer sig om inddrivelse af gæld, som hidrører fra køb af varige forbrugsgoder på kredit. Som følge af kreditkøbslovens § 9, der indeholder et forbud mod, at kreditor i forbrugerkøb betinger sig pant i det solgte i forbindelse med aftalens indgåelse eller leveringen af varen, finansieres sådanne køb ofte gennem lån ydet af trejdemand. Det gælder navnlig i de tilfælde, hvor der er tale om større investeringer - f.eks. køb af en bil - hvor lånet som oftest vil være sikret ved et løsøre pantebrev. Hvad enten lånet er sikret eller ej, vil kreditor ofte vide, hvad et låneprovener er brugt til, og det samme gælder selvsagt for den sælger, som sælger på kredit uden ejendomsforbehold.

I sådanne tilfælde og i andre situationer, hvor genstanden for udlæg kan fastlægges med tilstrækkelig sikkerhed, forekommer det ubetænkeligt at tillade, at udlæg kan foretages på fogedkontoret uden skyldnerens tilstedeværelse, når blot udlægget foretages med forbehold af tredjemands bedre ret. Del skal endvidere være en forudsætning, al skyldneren er underrettet om udlægsforretningens foretagelse, hvorved bemærkes, at en udlægsforretning efter retsplejelovens § 504 vil kunne genoptages med henblik på at få fastslået, om udlægget strider mod tredjemands ret.

Fogedretten skal, når skyldneren ikke er til stede, ex officio påse transgbeneficiet. Skyldneren vil kun kunne udnytte retsplejelovens regler om påvisningsret eller den særlige påvisningsregel i kreditkøbslovens § 30, hvis han giver møde eller er repræsenteret i fogedretten. Såfremt fogedretten finder det betænkeligt at fremme forretningen uden skyldnerens tilstedeværelse, kan fogedretten som hidtil udsætte forretningen i medfør af retsplejelovens § 502, stk. 1.

5. Bistand af låsesmed eller vognmand.

Som anført i idekatalogets pkt. 41 må mange udgående fogedforretninger ombeskrives, fordi der på bopælen viser sig behov for bistand af låsesmed eller vognmand. Konsekvensen heraf er, at såvel kreditor som fogedretten tidsmæssigt belastes med at skulle foretage sagen på ny, og skyldneren belastes med unødvendige omkostninger i anledning af en ekstra udkørende fogedforretning.

Fordelen ved den eksisterende ordning er, at skyldneren i de tilfælde, hvor han antræffes på bopælen, ikke belastes med omkostninger til låsesmed og vognmand. Foretages fogedforretningen imidlertid udgående, efter at skyldneren er udeblevet fra et møde i fogedretten, hvortil han er tilsagt, finder arbejdsgruppen dog ikke, at hensynet til tvangsfuldbyrdelsens effektivitet bør vige for hensynet til skyldneren. Det er derfor arbejdsgruppens opfattelse, at det i sådanne situationer vil være velbegrundet, at kreditor kan få dækket sine omkostninger til låsesmed og vognmand, selv om skyldneren under en efterfølgende udgående fogedforretning antræffes på bopælen.

Kræver kreditor, at en fogedforretning foretages udgående uden forudgående møde på kontoret, bør kreditor efter arbejdsgruppens opfattelse selv bære risikoen for, at det viser sig unødvendigt med bistand fra låsesmed og vognmand, og der bør derfor ikke tilkendes kreditor særskilte omkostninger til dækning af unødvendige udgifter.

Arbejdsgruppen finder, at reglen om fogedrettens adgang til at kræve tilstedeværelse af låsesmed og vognmand bør udformes således, at fogedretten kan pålægge rekvirenten at tilkalde disse personer. Opfylder rekvirenten ikke fogedrettens pålæg om tilstedeværelse af låsesmed og vognmand, bør dette efter arbejdsgruppens opfattelse sidestilles med, at rekvirenten udebliver, således at begæringen afvises. Den foreslåede ordning er dog ikke til hinder for, at fogedretten aftaler en anden fremgangsmåde med rekvirenterne, hvis noget sådant kan føre til en mere effektiv udnyttelse af fogedrettens ressourcer.

6. Sager angående mindre beløb.

6.1. Indledende bemærkninger.

Arbejdsgruppen har i overensstemmelse med sit kommissorium gennemgået retsplejelovens fogedretlige regler for at afklare, om der ud over de i idekataloget indeholdte forslag kan peges på regler, der kan ændres som led i bestræbelserne på at modernisere sagsbehandlingen og mindske domstolenes driftsomkostninger.

Resultatet af denne gennemgang har været, at arbejdsgruppen foreslår ændringer i retsplejelovens § 492 og § 503. De foreslåede ændringer af disse bestemmelser skal ses i sammenhæng med den i idekatalogets pkt. 85 efterlyste ændring af værdigrænsen for politifremstilling.

Arbejdsgruppen har med de følgende forslag søgt at lette såvel domstole som politi for behandling af et meget betydeligt antal småsager ud fra den betragtning, at en følelig reduktion af sagsantallet er den eneste måde, hvorpå domstolenes personaleforbrug kan nedbringes, når bortses fra eventuelle rationaliseringsgevinster ved indførelse af moderne teknologi.

Arbejdsgruppen bemærker i denne forbindelse, at det af hensyn til retssikkerheden er vanskeligt at slække på kravene til kvaliteten af sagsbehandlingen i de sager, som rent faktisk skal behandles af domstolene. Det må endvidere bemærkes, at fogedretternes tidsforbrug i den enkelte sag gennemsnitligt ikke påvirkes af fordringens størrelse.

I det følgende foreslår arbejdsgruppen en række ændringer i udlægsreglerne vedrørende kreditors mødepligt, omkostningsfastsættelse, i betingelserne for **politi**fremstilling af skyldnere samt i transbeneficiereglerne. Den samlede virkning af denne del af arbejdsgruppens lovforslag vil være, at det, hvis forslaget gennemfØ-

res, vil blive langt vanskeligere og mere omkostningskrævende for kreditorer at lade krav under 2.500 kr. tvangsfuldbyrde.

I praksis vil reglerne formentlig svare til, at der i loven var fastsat en nedre værdigrænse for, hvilke krav lovgivningsmagten vil tillade fremmet ved hjælp af domstolens magtapparat. Forslaget holder dog fuldbyrdelsesmuligheden åben for den kreditor, som af principielle grunde vil fastholde sit krav, ligesom der er åbnet mulighed for at holde kreditor skadesløs for de med sagen forbundne omkostninger, hvis fogedretten kan konstatere, at skyldnerens misligholdelse ikke skyldes manglende evne, men manglende vilje til at opfylde kreditors krav.

Et forslag som det foreliggende vil kreditorerne til en vis grad kunne indrette sig på, navnlig ved at erhvervslivet undlader at sælge på kredit i tilfælde, hvor kontantprisen ikke overstiger 2.500 kr. På den anden side vil det også blive vanskeligere at inddrive resttilgodehavender, når en oprindeligt større gæld kommer ned under dette beløb. Hertil kommer, at en række erhvervsdrivende, f.eks. håndværkere, i et ikke ringe omfang er nødt til at give kredit også for mindre beløb.

Forslaget vil derfor kunne føre til tab for erhvervslivet, og disse tab kan kun afbødes ved, at de uerholdelige fordringer dels afskrives, dels dækkes ind gennem højere priser.

Skatteministeriet har på baggrund af en henvendelse fra arbejdsgruppen ved en skrivelse af 24. januar 1990 henvist til en i "Tidsskrift for Skatteret" nr. 341, hæfte 22, 1989, offentliggjort afgørelse. Direktoratet for Toldvæsenet har ved denne afgørelse godkendt, at en momspligtig virksomhed kan afskrive uerholdelige fordringer under 1.000 kr. efter momslovens § 13, stk. 6, når retslig inkasso opgives som følge af, at fordringen ikke betales inden en vis frist efter udsendelse af påkrav fra en advokat.

Skatteministeriet har endvidere oplyst, at den nævnte beløbsgrænse senere er forhøjet til 3.000 kr. Derudover følger man efter det oplyste den praksis at tillade afskrivning af fordringer under et vist beløb, når der ikke betales efter påkrav fra en inkassoadvokat, og hvor det af statistisk materiale fremlagt af virksomheden fremgår, at det ikke vil tjene noget formål at foretage yderligere retsskridt med henblik på inddrivelse.

Med hensyn til de skattemæssige regler på området har Skatteministeriet i øvrigt oplyst, at tab på forretningsdebitorer først kan fratrækkes ved indkomstopgørelsen i det år, tabet er konstateret og kan opgøres. Der kan således ikke foretages

fradrag på forventet tab på debitorer. Kun hvor det under særlige omstændigheder må anses for sandsynliggjort, at en væsentlig del af en fordring er tabt, kan der foretages skattemæssige afskrivninger på fordringen med det tabte beløb. Afskrivning kan anerkendes, selv om uerholdeligheden ikke er konstateret ved for-gæves udlæg eller andre retsskridt, såfremt fordringen efter en konkret vurdering må anses for at være helt eller delvis uerholdelig.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at påkrav i henhold til de foreslåede regler bør kunne tillægges den samme betydning som en advokatskrivelse i relation til adgangen til at afskrive uerholdelige krav.

6.2. Kreditors mødepligt/sagsomkostninger i småsager.

Arbejdsgruppens opgave ved behandlingen af idekatalogets forslag vedrørende sager angående mindre beløb er efter kommissoriet at udarbejde udkast til regler, der indarbejder disse forslag.

Arbejdsgruppen har således ikke set det som sin opgave at tage stilling til, hvorvidt et krav om et fald i domstolenes ressourceforbrug kan begrunde en forringelse af kreditorernes muligheder for at inddrive misligholdte pengekrav.

Såfremt det må anses for ønskeligt at begrænse antallet af småsager ved fogedretterne i mærkbart omfang, kan dette opnås ved at ophæve den bestående fritagelse for kreditor for at møde i sager med en værdi på under 2.500 kr., jf. retsplejelovens § 492. Samtidig kan omkostningsbestemmelsen i retsplejelovens § 503 ændres, således at der som hovedregel ikke tillægges rekvirenten omkostninger i anledning af tvangsfuldbyrdelse af sådanne småkrav, medmindre skyldneren selv har givet anledning til sagen ved at undlade at betale trods betalingsevne.

Kreditor vil med disse ændringer fortsat have mulighed for at få tvangsfuldbyrdet småfordringer, hvor tvangsfuldbyrdelsen er nødvendig af principielle grunde, eller hvor en solvent skyldner unddrager sig betalingen, mens den manglende omkostningsdækning og besværet ved at møde i andre tilfælde vil afholde kreditor fra at søge småsager fremmet i fogedretten.

For fogedretterne vil forslaget medføre et ikke helt ubetydeligt fald i antallet af sager. Hertil kommer, at behandlingen af de tilbageblevne småsager lettes betydeligt, når rekvirenten altid skal give møde, idet dette fritager fogedretten for at udfærdige udskrift af retsbogen, ligesom brevveksling om sagen med rekvirenten undgås. Det foreslås dog, at kreditor fortsat skal fritages for at give møde i ud-

pantningssager, hvis kravet tilkommer det offentlige.

6.3. Politifremstilling.

Politiet har, som anført i idekataloget, et meget betydeligt arbejde med at fremstille skyldnere i fogedretten.

Det kan diskuteres, om det betydelige ressourceforbrug, en politifremstilling udløser, står i et rimeligt forhold til kreditors interesse i at få tvangsfuldbyrdelsen fremmet i sager, som kun angår mindre pengebeløb. Hertil kommer, at selve anholdelsen er et alvorligt indgreb, som formentlig bør reserveres til mere betydningsfulde sager.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at kriteriet for politifremstilling i retsplejelovens § 494, stk. 3, 2. pkt., ændres, således at det fremtidigt ikke alene skal være gældens størrelse, som afgør, om kendelse om politifremstilling skal afsiges eller ej.

Som ny begrænsning i adgangen til at foretage politifremstilling af skyldneren foreslår arbejdsgruppen derfor indført en proportionalitetsgrundsætning, således at politifremstilling skal være udelukket, hvis indgrebet ikke står i et rimeligt forhold til kreditors interesse i at få sit krav fuldbyrdet. En sådan regel kan f.eks. tænkes anvendt i tilfælde, hvor en fordringshaver ønsker politifremstilling for et krav på 3.000 kr. i en sag, hvor den oprindelige hovedstol har udgjort 100.000 kr., som for størstedelens vedkommende er betalt. Proportionalitetsreglens vigtigste virkning vil dog, således som forslaget er formuleret, utvivlsomt være, at det også efter den nye regel vil være udelukket at politifremstille skyldneren i mindre sager, medmindre skyldneren aktivt har modvirket, at tvangsfuldbyrdelsen kan gennemføres uden anvendelse af politifremstilling.

Arbejdsgruppen forestiller sig, at en proportionalitetsgrundsætning som den foreslåede må føre til, at politifremstilling som altovervejende hovedregel er udelukket i de sager, der i lovforslaget i øvrigt henregnes til småsager, dvs. sager, hvor kreditors krav - bortset fra renter og omkostninger - ikke overstiger 2.500 kr.

Forslaget om begrænsning i adgangen til at politifremstille må antages at føre til et meget betydeligt fald i politiets ressourceforbrug til disse forretninger. Det må imidlertid forudses, at fogedretterne vil få en stigning i antallet af udgående fogedforretninger i udpantningssager, men næppe i andre udlægsforretninger på grund af den samtidige ændring i omkostningsbestemmelsen i § 503. Omend den foreslåede ændring i retsplejelovens § 494, stk. 3, således først vil opnå sin fulde

besparelsevirkning, hvis udpantningssagerne fjernes fra fogedretterne, vil forslaget utvivlsomt føre til en nettobesparelse for staten, idet besparelsen hos politiet uden tvivl vil være større end en eventuel omkostningsforøgelse hos domstolene.

6.4. Trangsbeneficiet.

Trangsbeneficiet er i idekatalogets pkt. 42 foreslået udvidet ved en forhøjelse af værdigrænsen i retsplejelovens § 509, stk. 2. Efter denne bestemmelse kan der ikke foretages udlæg i aktiver af en værdi af indtil 3.000 kr., hvis aktiverne er nødvendige for skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse.

Arbejdsgruppen kan tiltræde, at denne værdigrænse, som blev foreslået i betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning, reguleres. Arbejdsgruppen finder dog, at det herudover bør overvejes at foretage andre ændringer i denne og i andre af retsplejelovens udlægsbestemmelser.

Arbejdsgruppen har i forbindelse med den foreslåede ændring af retsplejelovens § 509, stk. 2, overvejet de gældende regler i retsplejelovens § 509.

Arbejdsgruppen finder ikke grundlag for at foreslå ændring i retsplejelovens § 509, stk. 1, hvorefter der ikke kan foretages udlæg i aktiver, som er nødvendige for, at skyldneren og hans husstand kan opretholde et beskedent hjem eller en beskeden levestandard. Efter bestemmelsens ordlyd skal en genstand for at kunne undtages fra udlæg være både nødvendig for skyldneren og hans husstand og en del af et beskedent hjem. Der kan derfor efter gældende ret foretages udlæg i genstande, som udgør en sædvanlig del af et beskedent hjem, hvis genstanden ikke er nødvendig for opretholdelsen af det beskedne hjem, ligesom der kan foretages udlæg i nødvendige genstande, hvis værdi overstiger det, man normalt forbinde med et beskedent hjem (f.eks. en antik seng).

Den eksisterende regel i retsplejelovens § 509, stk. 1, må efter arbejdsgruppens opfattelse antages at udgøre et tilstrækkeligt retsværn for skyldneren.

Arbejdsgruppen finder imidlertid, at der herudover med henblik på at begrænse sagsantallet kan være behov for at opstille en nedre grænse for værdien af de genstande, hvori udlæg skal kunne foretages.

Med en sådan regel vil man i et vist omfang kunne sikre, at de genstande, der foretages udlæg i, og som eventuelt senere sælges på auktion, kan medvirke til reelt at nedbringe gælden med et beløb, der dog står i et vist forhold til de omkostnin-

ger og ulemper i øvrigt, der er forbundet med en tvangsrealisation. Såfremt beløbsgrænsen sættes lavere end 2.000 kr., f.eks. 1.000 kr. eller 1.500 kr., vil der kunne foretages udlæg i en genstand, der ved auktion vil indbringe et beløb, som højst eller kun lige netop vil kunne dække de omkostninger, der er forbundet med inddrivelsen.

Det foreslås derfor, at transgbeneficiet fastlægges, således at udlæg kun kan foretages i genstande eller samlinger af genstande, som kan opnå et bud på ca. 2.000 kr. på en tvangsauktion. Med en sådan regel vil langt de fleste almindelige indbo-genstande være fritaget for udlæg, og dette må antages at medføre en ikke uvæsentlig stigning i antallet af insolvenserklæringer, som kan afgives i fogedretten. Som en refleksvirkning af den foreslåede regel vil antallet af fogedsager, der kan afvises som følge af fredningsreglen derfor stige, hvilket selvsagt vil medføre et fald i fogedrettens arbejdsbyrde.

For så vidt angår adgangen til at foretage udlæg i genstande, der er nødvendige for skyldnerens eller hans husstands erhvervsudøvelse eller studier, foreslås den gældende regel i retsplejelovens § 509, stk. 2, ændret, således at udlæg kun skal kunne foretages i genstande, som må antages at kunne indbringe et bud på 10.000 kr. på tvangsauktion. Forslaget er alene udtryk for en pristalsregulering af den gældende beløbsgrænse på 3.000 kr., der blev gennemført ved lov nr. 258 af 26. maj 1976. Reguleringen må antages at ville medføre et vist fald i antallet af fogedsager og sikrer samtidig, at den enkelte skyldner kan bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet eller muligheden for at fortsætte allerede påbegyndte studier.

7. Påkrav som alternativ til udlæg i fast ejendom på grundlag af pantebrev.

I idekatalogets pkt. 37 foreslås det at afskaffe udlæg i henhold til pantebrev i fast ejendom, således at den kreditor, hvis krav misligholdes, i stedet skal kunne indgive anmodning om tvangsauktion på grundlag af et påkrav. Som begrundelse herfor anføres i idekataloget, at disse udlægsforretninger i høj grad har karakter af en formalitet, og at der kun ganske sjældent forekommer indsigelser.

Arbejdsgruppen kan tiltræde disse synspunkter. Langt den overvejende del af pantebrevsudlæg i fast ejendom foretages på fogedrettens kontor uden skyldnerens tilstedeværelse, efter at skyldneren forud herfor er indkaldt. Det kan ikke afvises, at skyldneren ved indkaldelsen motiveres til at kontakte kreditor med henblik på at opnå en betalingsordning og dermed undgå, at en tvangsauktionssag indledes. Når bortses herfra er udlægsforretningens eneste funktion i den overvejende del af de tilfælde, som indbringes for fogedretten, at sikre et grundlag for

iværksættelse af tvangsauktion, og dette forsinkende og fordyrende mellemlid kan efter arbejdsgruppens opfattelse uden betænkelighed undværes. Skyldneren får i stedet via et påkrav lejlighed til at bringe misligholdelsen til ophør, inden auktionsbegæring kan indgives, idet påkravet med det indhold, som følger af forslaget, på samme måde som en udlægsbegæring vil gøre situationens alvor klar for skyldneren og dermed motivere denne til at bringe misligholdelsen til ophør eller træffe aftale med kreditor om en betalingsordning. Regelsættet må, hvis pantebrevsudlæg skal afskaffes, indrettes således, at skyldneren får mulighed for på et tidligt tidspunkt at få efterprøvet sine eventuelle indsigelser i fogedretten.

Arbejdsgruppen har valgt at udforme sit forslag således, at der som supplement til de gældende udlægsregler indføres en ny påkravsbestemmelse i tinglysningslovens § 42 a, hvorefter pantebrevskreditor skal kunne afgive et påkrav vedrørende en skyldig ydelse eller en opsagt hovedstol med tillæg af påkravsgebyr for opsigelsen, således at påkravet skal kunne danne grundlag for tvangsauktion, hvis det skyldige beløb ikke betales senest 14 dage efter, at påkravet er afgivet. Arbejdsgruppen forudsætter, at påkravet afgives af kreditor selv, idet langt de fleste pantebrevsudlæg i dag foretages på grundlag af kreditforeningspantebreve eller pantebreve, som administreres af et pengeinstitut eller lignende. Da der derfor ikke i disse tilfælde vil være behov for advokatbistand, bør kreditor alene tillægges et gebyr, som gennemsnitligt dækker de faktiske omkostninger ved at afgive påkravet.

Forslaget vil derfor betyde, at de omkostninger, skyldneren skal betale sammen med den skyldige ydelse for at afværge tvangsauktion, vil være væsentlig lavere end i dag, hvor skyldneren som hovedregel skal betale inkassosalæret til kreditors advokat samt retsafgift.

Ved kreditor på forhånd, at skyldneren vil fremsætte en indsigelse, kan kreditor benytte sig af de nugældende udlægsregler, som foreslås opretholdt uændret, således at en eventuel tvist afklares så hurtigt som muligt. Har det været rimeligt at indbringe sagen for fogedretten til gennemførelse af udlæg, bør der tillægges kreditor omkostninger efter de nugældende retningslinier, men har udlægsbegæringen savnet et rimeligt grundlag, bør fogedretten kun tilkende kreditor et beløb svarende til forslagets påkravsgebyr.

Arbejdsgruppen foreslår, at det i lovteksten fastsættes, hvilke oplysninger m.v. påkravet skal indeholde, og at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om påkravets form. Fremsætter skyldneren en indsigelse efter at have modtaget et påkrav, skal denne fremsættes over for fogedretten, senest når

skyldneren indkaldes til vejledningsmøde i fogedretten i anledning af kreditors auktionsbegæring, jf. nedenfor.

Forslaget om ophævelse af udlæg på grundlag af pantebreve i fast ejendom som betingelse for tvangsauktion vil utvivlsomt medføre et ikke helt ubetydeligt fald i antallet af fogedforretninger. Faldet i fogedretternes arbejdsbyrde vil være føleligt, men ikke helt proportionalt med faldet i sagsantallet, idet behandlingen af sager om pantebrevsudlæg ved langt de fleste fogedretter er tilrettelagt meget rationelt, således at behandlingen af den enkelte sag kun tager ganske kort tid. Den besparelse i domstolenes driftsudgifter, som opnås, hvis forslaget gennemføres, kan ikke opveje indtægtstabet i form af retsafgift. Der henvises herom til kapitel 3.

8. Forslag til ændring i tvangsauktionsreglerne.

Forslaget om ændring af grundlaget for tvangsauktioner over fast ejendom nødvendiggør i sig selv en justering af retsplejelovens regler om tvangsauktion. Hertil kommer, at der i idekatalogets pkt. 51 er peget på en række muligheder for at smidiggøre og forenkle de gældende regler om tvangsauktion.

Arbejdsgruppen har valgt at foretage en fuldstændig gennemgang af de auktionsretlige regler med henblik på at overveje, om der i lyset af de i idekataloget indeholdte forslag og de erfaringer, som er indvundet i praksis siden den sidste omfattende revision af tvangsauktionsreglerne i 1978, kan fremsættes forslag, som i væsentlig grad kan mindske domstolenes ressourceforbrug i disse sager uden at afsvække hovedformålet med auktionsreformen af 1978.

Arbejdsgruppen har ved sin gennemgang af de auktionsretlige regler taget udgangspunkt i de forslag, som er indeholdt i betænkning om annoncering m.v. af tvangsauktion over fast ejendom (betænkning 1173/89). Arbejdsgruppen har fundet, at alle de i denne betænkning indeholdte forslag bør indarbejdes i arbejdsgruppens lovudkast når bortses fra de ændringer, som følger af arbejdsgruppens forslag om indførelse af en medhjælperordning. Arbejdsgruppen har endvidere ladet en redegørelse afgivet i september 1989 af det af boligministeren nedsatte tvangsauktionsudvalg indgå i sine overvejelser.

8.1. Antagelse af medhjælper i tvangsauktionsager.

De arbejdsopgaver, som i særlig grad belaster domstolenes ressourcer i forbindelse med behandlingen af tvangsauktionsager, er først og fremmest arbejdet med

at bekendtgøre auktionen og indkalde de i ejendommen berettigede og i forbindelse hermed at foretage de nødvendige eftersyn af tingbog og dagbog. Skal fogedrettens arbejdsbyrde reduceres væsentligt, må disse funktioner enten forenkles i en sådan grad, at den sikkerhed, som de gældende regler frembyder med hensyn til, at alle interesserede modtager de fornødne oplysninger om auktionen, svækkes væsentligt, eller også må en del af fogedrettens nuværende arbejdsopgaver overlades til andre.

Arbejdsgruppen finder, at det er af meget væsentlig betydning for al kreditgivning, som baserer sig på sikkerhed i fast ejendom, at kreditorerne kan være sikre på at modtage indkaldelse til tvangsauktion, og det samme gælder selvsagt også for andre rettighedshavere, f.eks. servitutberettigede, ligesom del er af stor betydning for såvel kreditorerne, skyldneren som for potentielle købere, at auktionen bekendtgøres rettidigt på en fyldestgørende måde. Arbejdsgruppen finder derfor ikke, at en besparelse inden for domstolene ved behandlingen af tvangsauktions-sager på forsvarlig måde kan opnås gennem en radikal forenkling af reglerne om indkaldelse og bekendtgørelse af tvangsauktioner. Derimod finder arbejdsgruppen, at disse opgaver kan overlades til andre end fogedretten, når blot det sker på en sådan måde, at fogedretten kan udøve det fornødne tilsyn med kvaliteten af det udførte arbejde.

Efter de gældende regler forberedes auktionen dels af fogedretten, som foretager indkaldelse og bekendtgørelse, dels af auktionsrekvirentens advokat eller en af fogedretten antaget særlig sagkyndig (en ejendomsmægler), som foretager en nøjere gennemgang af ejendommens forhold og udarbejder den salgsopstilling, som skal danne grundlag for auktionen.

Arbejdsgruppen har på denne baggrund overvejet, om alle opgaverne i forbindelse med forberedelse af auktionen kunne overlades til den af rekvirenten antagne advokat eller til en af fogedretten antaget ejendomsmægler. Arbejdsgruppen kan ikke anbefale en sådan løsning, idet fogedretten ikke vil have mulighed for at sikre, at en af rekvirenten antaget advokat har den fornødne rutine og faglige indsigt i auktionssager til at kunne bestride opgaverne på tilfredsstillende måde i alle tilfælde. Arbejdsgruppen finder heller ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at overlade disse arbejdsopgaver til en ejendomsmægler, da en række af de opgaver, som hidtil har været henlagt til fogedretten, og som skal løses i forbindelse med forberedelsen af auktionen, efter arbejdsgruppens opfattelse kræver en juridisk uddannelse.

Arbejdsgruppen skal som eksempler herpå pege på, at det forudsætter indsigt i

materielretlige regler at kunne afgøre, hvilke tinglyste servitutrettigheder der berøres af auktionen, ligesom det i forbindelse med udarbejdelse af salgsopstilling er afgørende, at den, som udarbejder salgsopstillingen, kan afgøre, om en servitut fordrer, at der foretages et alternativt opråb af ejendommen. I forbindelse med udarbejdelsen af salgsopstillingen skal der tilvejebringes oplysninger om ejendommens hæftelser. Hæftelserne skal opgøres korrekt og placeres i den rigtige indbyrdes prioritetsorden, og herudover skal der tages stilling til, om individuelle klausuler i de enkelte pantebreve har betydning for budgivningen. Salgsopstillingen skal også indeholde en opgørelse over de poster, som en køber skal udrede ud over budsummen, og en redegørelse for, hvilket tilbehør der medfølger under auktionen m.v. Den, der udarbejder salgsopstillingen, skal undersøge i teknisk forvaltning og eventuelt tillige hos andre offentlige myndigheder, om der er særlige forhold (f.eks. ulovlige bygningsindretninger, verserende huslejenævnsager eller miljøpåbud), som påvirker ejendommens værdi, og ved landbrugsejendomme skal det endvidere undersøges, om der er særlige forhold, f.eks. mælkekvoter, EF-støtte eller lignende, som påvirker ejendommens værdi på auktion.

Derudover skal salgsopstillingen indeholde en beskrivelse af den auktionsramte ejendom og eventuelt tillige et eksempel på kontantbehov, årlige bruttoudgifter og skatteunderskud ved en given budsum. Beskrivelsen af ejendommen skal være præcis og fyldestgørende, og det må ubetinget kræves, at beskrivelsen støtter sig til en besigtigelse af ejendommen, om fornødent med bistand af fogedretten. Arbejdsgruppen fremhæver specielt dette element, da en del af de salgsopstillinger, som efter de gældende regler udfærdiges, alene henviser til oplysninger i BBR-registeret, hvilket er ganske utilstrækkeligt, da BBR-registeret baserer sig på ejendommens ejers egne oplysninger.

Omend salgsopstillingen under ét skal være egnet til at skabe købsinteresse, må beskrivelsen af ejendommen ikke have karakter af en egentlig anprisning. Efter arbejdsgruppens opfattelse vil beskrivelsen derfor på fuldt betryggende måde kunne udarbejdes af en advokat, og det samme gælder selvsagt udarbejdelsen af et eksempel på kontantbehov m.v. ved en given budsum.

Ved udformningen af det foreslåede medhjælper-system har arbejdsgruppen tilagt det stor betydning, at alle de opgaver, som efter forslaget skal overlades til medhjælperen, henlægges til én og samme person. Den, der antages som medhjælper, må endvidere have den fornødne uddannelse til at kunne løse samtlige opgaver.

Arbejdsgruppen foreslår på denne baggrund, at fogedretten i hver retskreds skal

antage en eller flere advokater til at bistå fogedretten ved auktionssagers behandling som fogedrettens medhjælper. Stillingerne som medhjælper bør besættes efter opslag, og der bør ved fastlæggelsen af antallet af medhjælperstillinger tages hensyn til, at den enkelte medhjælper kun kan opnå den nødvendige rutine gennem behandlingen af et relativt stort antal sager. Medhjælperen bør efter arbejdsgruppens opfattelse være undergivet fogedrettens instruktionsbeføjelse, men skal en følelig besparelse ved domstolene opnås, må det forudsættes, at medhjælperens ekspeditioner i den enkelte sag ikke nøje skal kontrolleres af fogedretten.

Det foreslås på denne baggrund, at det udtrykkeligt af retsplejeloven skal fremgå, at medhjælperen over for fogedretten er ansvarlig for indkaldelse og bekendtgørelse af auktionen og for salgsopstillingens indhold. I forhold til omverdenen hæfter fogedretten for medhjælperens eventuelle fejl i det omfang, de påfører nogen et tab, men fogedretten vil efter arbejdsgruppens forslag i sådanne tilfælde kunne gøre regres mod medhjælperen og den af ham stillede sikkerhed.

Medhjælperens salær skal fastsættes af fogedretten. Efter de gældende regler fastsætter fogedretten salæret til rekvirentens advokat efter faste takster fastlagt af Den Danske Dommerforening, idet der dog ved salærfastsættelsen skal tages hensyn til særlige forhold vedrørende den enkelte ejendom.

Arbejdsgruppen finder det mindre hensigtsmæssigt at tilkende medhjælperen salær efter de regler, som hidtil har reguleret rekvirentens salær. Det foreslås i stedet, at medhjælperens salær fastsættes efter samme retningslinier, som gælder for tilkendelse af kuratorsalær i konkursboer.

Salæret skal herefter fastsættes på grundlag af en indstilling fra medhjælperen, og der skal ved salærfastsættelsen tages hensyn til arbejdets omfang, sagens beskaffenhed og det med arbejdet forbundne ansvar. Medhjælperens indstilling er ikke bindende for fogedretten, som derfor i hvert enkelt tilfælde må vurdere, om medhjælperens salærforslag er rimeligt. Fogedretten skal således f.eks. tage stilling til, om et stort tidsforbrug har været rimeligt begrundet.

De principper, som gælder for salærfastsættelsen til medhjælperen, finder også anvendelse på salærer til en særlig sagkyndig, som dog mindst vil have krav på takstmæssigt salær, såfremt det lykkes at afhænde ejendommen i fri handel inden auktionen. Arbejdsgruppen har ikke fundet, at de ovenfor anførte principper nødvendiggør en ændring i retsplejelovens omkostningsbestemmelse.

8.2. Sagkyndig bistand.

Efter gældende ret - og efter det forslag, som er indeholdt i betænkning nr. 1173/1989 om annoncering m.v. af tvangsauktion over fast ejendom - kan fogedretten antage en særlig sagkyndig (i praksis som oftest en statsautoriseret ejendomsmægler) til at søge ejendommen afhændet, så vidt muligt i fri handel. Arbejdsgruppen finder det af stor betydning, at muligheden for at tilbyde ejeren af den tvangsauktionstruede ejendom denne bistand bevares. Arbejdsgruppen har overvejet, om denne opgave kunne varetages af medhjælperen. Da medhjælperen efter forslaget skal være en bestallingshavende advokat, er en sådan ordning dog næppe hensigtsmæssig, idet ejendomsmæglere må antages at være de bedst egnede til at fremskaffe liebhavere til fast ejendom. Arbejdsgruppen foreslår derfor reglerne om antagelse af en særlig sagkyndig opretholdt med de ændringer, som følger af den foreslåede medhjælperordning. Om salær til den sagkyndige henvises til afsnit 8.1.

8.3. Vejledningsmøde.

Den ændring af grundlaget for tvangsauktion over fast ejendom, som følger af arbejdsgruppens forslag om, at kreditor skal kunne begære tvangsauktion på grundlag af et påkrav, nødvendiggør efter arbejdsgruppens opfattelse, at auktionsreglerne indrettes således, at skyldneren får mulighed for at fremsætte sine indsigelser første gang, auktionsanmodningen behandles i fogedretten.

Arbejdsgruppen foreslår derfor, at der i alle tilfælde skal indkaldes til et vejledningsmøde i fogedretten. Af indkaldelsen til mødet skal fremgå, at indsigelser skal fremsættes senest i mødet, såfremt udlægsgrundlaget er et påkrav, og indkaldelse bør ske med et vist varsel, som arbejdsgruppen foreslår fastsat til 14 dage.

Fremsætter skyldneren en indsigelse, berammes et møde til behandling af indsigelsen efter de i retsplejelovens kapitel 46 gældende regler, idet rekvirenten ikke som efter de nugældende regler har været indkaldt til vejledningsmøde, da rekvirenten ikke længere deltager i forberedelsen af auktionssagen.

8.4. Ventelistesystemet.

Arbejdsgruppen finder, at der som hidtil på vejledningsmødet bør kunne gives skyldneren/ejeren af den tvangsauktionstruede ejendom en frist til at afværge auktionen, såfremt fogedretten efter en konkret vurdering finder, at et sådant

skridt kan medvirke til, at auktionssagen afværges.

Efter de gældende regler kan en skyldner opnå afværgefrist, hver gang en auktionsbegæring behandles i fogedretten, også selv om behandlingen af begæringen har været sat på venteliste, dvs. at den har afventet behandlingen af en tidligere indgivet begæring.

Arbejdsgruppen finder, at en rimelig afvejning af hensynet til skyldneren og hensynet til kreditorerne gør det påkrævet at indrette auktionsreglerne således, at det allerede ved behandlingen af den første auktionsbegæring sikres, at der tilvejebringes en samlet løsning af de problemer, som har udløst auktionen, således at denne kan afværges mere end blot midlertidigt. Kan en sådan løsning ikke tilvejebringes ved behandlingen af den første auktionsbegæring, finder arbejdsgruppen, at det som hovedregel ikke tjener nogen beskyttelsesværdig interesse at give skyldneren adgang til at få en ny afværgefrist ved behandlingen af en senere begæring, idet sådanne afværgefrister sjældent vil føre til en endelig afklaring af skyldnerens økonomiske problemer.

Enten vil en betaling af restancen på den første begæring i forbindelse med anmodningen om en afværgefrist for så vidt angår den anden begæring være udtryk for et misbrug af de muligheder, skyldneren med det nuværende system har for at tiltage sig kredit på kreditorernes bekostning, eller også vil auktionssagen alligevel blive gennemført på et langt senere tidspunkt med en risiko for, at den forlængede frist har medført, at ejendommen er misligholdt, og at restancerne er vokset i betydeligt omfang.

Det foreslås derfor, at der kun skal gives afværgefrist i helt ekstraordinære tilfælde, hvis anmodningen har været sat på venteliste. Med den foreslåede ordning finder arbejdsgruppen derfor at have imødekommet den berettigede kritik af den måde, hvorpå ventelistesystemet fungerer i praksis under det gældende regelsæt.

Spørgsmålet om, hvornår en rekvirent har pligt eller ret til at tilbagekalde en anmodning om auktion, har i såvel teori som retspraksis givet anledning til betydelige problemer, navnlig for så vidt angår spørgsmålet om skyldnerens afværgeomulighed, når første auktion har været afholdt. Efter de gældende regler kan skyldneren kræve, at en auktionsanmodning tilbagekaldes inden auktionsmødet, såfremt skyldneren betaler det beløb, for hvilket der er gjort udlæg, samt auktionens omkostninger til rekvirenten og foranstående panthavere. Som følge heraf forekommer det i praksis meget ofte, at en kreditor, som har valgt at gøre udlæg

for skyldige terminsydelser, tvinges til at tilbagekalde en **auktionsbegæring** som følge af betaling af en enkelt terminsydelse samt omkostninger, uagtet den samme kreditor har flere auktionsbegæringer for senere terminsydelser henstående på fogedrettens venteliste. Dette system indeholder betydelige muligheder for, at skyldneren igennem en meget lang periode kan forhindre auktionssalg ved blot at betale en enkelt terminsydelse til en enkelt kreditor med tillæg af påløbne omkostninger og herefter på ny gentage dette handlingsmønster gennem lang tid.

Som nævnt finder arbejdsgruppen, at en auktionssag enten bør afværges ved en samlet løsning af skyldnerens problemer i forbindelse med behandlingen af den første auktionsbegæring, eller også bør ejendommen sælges på auktion så hurtigt som muligt. Arbejdsgruppen foreslår derfor, at de gældende regler ændres, således at en kreditor forud for auktion kun skal kunne tvinges til at tilbagekalde sin auktionsbegæring, hvis skyldneren betaler alle forfaldne krav, som er sikret ved rekvirentens pant samt auktionssagens omkostninger.

Har første auktion været afholdt, og er ny auktion begæret, finder arbejdsgruppen, at skyldneren bør kunne afværge auktionen ved betaling af de beløb, som ville være forfaldet til betaling, såfremt auktionen var blevet gennemført. Dvs. at skyldneren foruden auktionssagens omkostninger skal betale alle forfaldne ydelser på de hæftelser, som skulle forblive indestående, såfremt budet på første auktion var blevet antaget, samt hele det på auktionen opgjorte beløb til de kreditorer, som ville kunne kræve kontant indfrielse af hele deres fordring af den højstbydende på første auktion, dvs. pantehæftelser, som kan kræves indfriet, og hæftelser, som har prioritet forud for al pantegæld.

En sådan regel vil sikre, at begæringen om ny auktion kun standses, såfremt der i tiden mellem første auktion og ny auktion er tilvejebragt en omfattende løsning af skyldnerens problemer, og reglen vil endvidere have den rimelige refleksvirkning, at de kreditorer, som er repræsenteret på første auktion, tvinges til at afgive et bud svarende til ejendommens reelle værdi.

8.5. Medhjælperens opgave efter tvangsauktionens gennemførelse.

Når en auktion er gennemført, er det efter gældende ret fogedretten, som uden særskilt retsafgift udsteder auktionsskøde på ejendommen. Arbejdsgruppen foreslår ingen ændringer heri, men foreslår, at de arbejdsopgaver, som er forbundet med selve udfærdigelsen af skødet, dvs. affattelse af skøde og kontrol af, om betingelserne for udstedelse er opfyldt ved gennemgang af samtykkeerklæringer

m.v., skal kunne overlades til den af fogedretten antagne medhjælper, hvis salær herfor skal betales af auktionsskøber.

8.6. Sammenfattende bemærkninger vedrørende tvangsauktionsreglerne.

Set under et indebærer arbejdsgruppens forslag til ændrede tvangsauktionsregler ikke nogen fordyrelse af auktionsproceduren, idet det forudsættes, at det særlige rekvirentsalær bortfalder og erstattes af et salær til medhjælperen. Det kan ganske vist ikke udelukkes, at de gennemsnitlige omkostninger ved selve auktionssagen vil stige som følge af, at medhjælperen skal udføre en del af de arbejdsopgaver, der hidtil har været varetaget af fogedretten, og samtlige de opgaver, som hidtil har påhvilet rekvirenten. Til gengæld spares den enkelte skyldner for at betale retsafgift, inkassosalær og mødesalær til rekvirentens advokat under udlægsforretning og vejledningssmøde.

På denne baggrund forventer arbejdsgruppen ikke, at der gennemsnitligt vil ske en forøgelse af omkostningerne i den enkelte sag. Forslagene vil medføre, at de fleste af de arbejdsopgaver, som efter gældende ret i høj grad belaster domstolens administrationsapparat, lægges ud til de af fogedretten antagne medhjælpere, og forslagene vil derfor lette domstolens ressourceforbrug til tvangsauktionsbehandling i et ikke helt ubetydeligt omfang, uden at de **retssikkerhedsgarantier**, som nødvendigvis må opstilles for dette retsinstitut, på nogen måde afsvækkes.

Forslaget vil medføre et mindre fald i retsafgiftsindtægterne som følge af, at der må antages at blive færre auktionssager vedrørende den enkelte ejendom.

9. Lønindeholdelse.

Idekataloget indeholder i pkt. 43 et forslag til udvidelse af adgangen til at foretage lønindeholdelse, således at også private kreditorer kan gøre brug af dette tvangsindrivelsesmiddel.

Det har tidligere i forbindelse med gennemførelsen af udlægsreformen været overvejet, om private kreditorer skulle have mulighed for at foretage udlæg i fremtidig løn (lønindeholdelse).

I betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning og i bemærkningerne til forslag til lov om ændring af retsplejeloven, udpantningsloven og lov om inddrivelse af underholdsbidrag, der blev fremsat den 9. oktober 1975, og som indeholdt forslag til ændring af bl.a. udlægsreglerne, omtales de fordele og ulemper, der ville

være forbundet med at udvide adgangen til at foretage lønindeholdelse.

Man var opmærksom på, at lønindeholdelse er en meget effektiv tvangsinddrivelsesform, og at det kunne være en fordel for skyldneren, fordi denne i højere grad kunne undgå tvangsrealisation af løsøre, der som oftest sælges til en pris, der ligger væsentligt under brugsværdien. Ved indførelse af adgang til at foretage lønindeholdelse for private krav ville man endvidere kunne undgå de stødende tilfælde, hvor skyldnere med betydelige lønindtægter og levestandard har indrettet sig således, at udlæg ikke kan foretages.

Som argumenter imod at indføre adgang til at foretage udlæg i fremtidig løn blev på den anden side anført, at lønindeholdelse i videre omfang ville indebære et angreb på det økonomiske grundlag for skyldneren og dennes familie. Det blev i den forbindelse antaget, at adgangen til lønindeholdelse under alle omstændigheder måtte begrænses, således at hele lavtlønsområdet, i hvert fald for forsørgere, blev undtaget. Reglerne om tvangsbeneficiet ville yderligere kunne bevirke en begrænsning, idet man måtte tage hensyn til skyldnerens udgifter til mad og bolig **OSV.**

Desuden blev det påpeget, at lønindeholdelse som tvangsinddrivelsesmiddel kun ville være anvendelig over for A-skatteydere, samt at muligheden for lønindeholdelse i en række tilfælde dernæst ville blive begrænset af, at der i forvejen tilbageholdes løn for børne- og hustrubidrag. En regel om lønindeholdelse ville derfor i første række kun komme til at omfatte den gruppe af lønmodtagere, der var relativt vellønnet og derfor i de fleste tilfælde i stand til at overholde sine forpligtelser.

I betænkningen anførtes endvidere, at fogedretten kunne blive stillet over for en meget vanskelig opgave, hvis den i det enkelte tilfælde skulle foretage en konkret afvejning mellem kreditors interesse i fyldestgørelse og skyldnerens interesse i at kunne opretholde sin hidtidige tilværelse. Det blev endvidere fremført, at en videre anvendelse af lønindeholdelse ville indebære en risiko for, at arbejdsgivere for at undgå besværet med tilbageholdelse af løn ville vælge at afskedige den pågældende til skade for såvel skyldneren selv som kreditorerne. Endelig var man også opmærksom på, at nogle lønmodtagere ville være fristet til hurtigt at skifte arbejdsplads for at undgå udlæg i lønnen.

På baggrund af de fremførte synspunkter fandt Justitsministeriet det ikke hensigtsmæssigt at foreslå indførelse af adgang til lønindeholdelse for private krav.

I idekataloget er der som ovenfor nævnt på ny fremsat forslag om at åbne adgang til at foretage lønindeholdelse for private krav. Arbejdsgruppen har efter nogle indledende drøftelser af spørgsmålet besluttet at udskyde den nærmere behandling af forslaget til den delbetænkning, hvori man vil behandle de øvrige fogedretlige forslag i idekataloget, jf. kapitel 1, pkt. 2.

Tvangsinddrivelse af private krav vil efter arbejdsgruppens opfattelse formentlig kunne blive mere effektiv, hvis der åbnes adgang til at foretage lønindeholdelse for sådanne krav. Arbejdsgruppen finder imidlertid samtidig, at det ville medføre en betydelig belastning af fogedretterne, og der ville efter arbejdsgruppens opfattelse ikke kunne opnås besparelser ved et sådant forslag.

Fogedrettens opgaver i forbindelse med tvangsinddrivelse må således forudses at kunne blive betydelig mere kompliceret og ressourcekrævende. Fogedretten vil formentlig i flere tilfælde end i dag skulle tage stilling til omfanget af transgbeneficiet i forbindelse med afgørelsen af, hvor stort et beløb der kan foretages lønindeholdelse med. Det må endvidere forventes, at fogedretten formentlig vil skulle behandle den samme sag flere gange, f.eks. fordi det efterfølgende viser sig, at der er flere kreditorer, der har krav mod den samme skyldner. Hvis skyldneren skifter arbejde eller skyldnerens indtægtsforhold i øvrigt ændres, vil det ligeledes kunne danne grundlag for en fornyet behandling i fogedretten.

Efter arbejdsgruppens opfattelse vil en udvidelse af adgangen til at foretage lønindeholdelse endvidere medføre, at der skal tages stilling til, hvorvidt det offentlige (fortsat) skal have prioritet forud for private kreditorer ved anvendelsen af dette tvangsindrivelsesmiddel. I disse overvejelser må indgå det forhold, at det offentlige ikke kan "vælge" sine debitorer på samme måde som private kreditorer. Hertil kommer, at en sidestilling mellem det offentlige og de private kreditorer på dette område må forudses at resultere i betydelige provenutab for det offentlige.

Det, der skal tages stilling til i forbindelse med overvejelserne om, hvorvidt private kreditorer skal have adgang til fyldestgørelse gennem lønindeholdelse, vil således bl.a. være en afvejning af på den ene side hensynet til de private kreditorens ønske om en effektivisering af tvangsinddrivelsen og på den anden side hensynet til en effektiv inddrivelse af offentlige tilgodehavender samt muligheden for at forenkle de fogedretlige regler uden samtidig at påføre fogedretterne nye ressourcekrævende opgaver.

Kapitel 3.

Administrative og økonomiske konsekvenser af arbejdsgruppens forslag.

Som anført i de foregående afsnit vil alle de af arbejdsgruppen fremlagte forslag hver især medføre en formindskelse af udgifterne til domstolens drift. Forslagene vil navnlig resultere i et mindre forbrug af kontorfunktionærtimer på de berørte områder, der især muliggøres af, at et stort antal sager i såvel civilretterne som i fogedretterne må antages at falde bort, såfremt forslagene gennemføres.

Arbejdsgruppens forslag til nyt kapitel 44 a (påkrav som udlægsgrundlag) må skønnes at medføre, at mindst 75 pct. af de ca. 200.000 civile sager, som hvert år indbringes for domstolene, bortfalder. Som nævnt i kapitel 2, afsnit 1.1. og 1.2., vil forslaget gøre det muligt at reducere personalet i retternes civile afdelinger. Den procentvise reduktion i arbejdsstyrken vil dog langt fra svare til den procentvise reduktion i sagsantallet, da de sager, som bortfalder, først og fremmest belaster i kraft af deres antal, hvorimod den tid, som medgår til behandlingen af den enkelte sag, er meget beskedent, når den sammenholdes med sager, hvor retten skal behandle en tvist.

I 1988 blev der indgivet godt 530.000 begæringer om udlæg. Det kan ikke af den foreliggende statistik udledes, hvor mange af disse sager der angik udlæg i fast ejendom på grundlag af pantebreve. På baggrund af oplysninger indhentet af arbejdsgruppens sekretariat må det antages, at ca. 20 pct. af det samlede antal udlægsbegæringer udgøres af begæringer om pantebrevsudlæg. Disse sager vil helt bortfalde, såfremt arbejdsgruppens forslag til ændring i tinglysningsloven og retsplejeloven gennemføres. Det er særdeles vanskeligt at skønne over, hvor mange udlægssager i øvrigt der vil bortfalde som følge af arbejdsgruppens forslag til ændringer i retsplejelovens regler om udlæg. Det er dog arbejdsgruppens skøn, at navnlig de ændrede regler om småsagsbehandling vil kunne reducere sagsantallet med yderligere 10 pct., således at den samlede effekt bliver en reduktion i antallet af udlægsbegæringer på ca. 30 pct.

Forslaget om ændrede tvangsauktionsregler vil ikke føre til et kraftigt fald i sagsantallet, og den reduktion i personaleforbruget i fogedretterne, som forslaget kan

begrunde, vil således være udtryk for en reel besparelse. De ændrede regler om adgangen til at beskikke advokat i disse sager må antages at forøge udgifterne til fri proces. Det er dog arbejdsgruppens skøn, at der vil blive tale om en samlet besparelse af ikke uvæsentlig betydning.

For at få et billede af, hvorledes arbejdsgruppens forslag i praksis vil påvirke resourceforbruget ved domstolene, har arbejdsgruppens sekretariat ført nogle orienterende samtaler med medarbejdere ved 3 embeder repræsenterende en stor byret, et mellemstort embede og et mindre embede.

Alle de nævnte embeder har kunnet tiltræde, at arbejdsgruppens lovforslag vil føre til besparelser i domstolenes driftsudgifter, men der var enighed om, at det vil være særdeles vanskeligt at skønne over besparelsernes omfang.

På baggrund af sekretariatets drøftelser med de nævnte dommerembeder er det arbejdsgruppens opfattelse, at en nøjere vurdering af den samlede effekt af arbejdsgruppens forslag på domstolenes fremtidige driftsomkostninger forudsætter en ret omfattende undersøgelse, som inddrager samtlige landets dommerembeder. Arbejdsgruppen finder, at en sådan undersøgelse falder uden for kommissoriet.

De civile sager, som efter forslaget bortfalder, vil ikke fremtidigt medføre indtægter i form af retsafgift. Det er arbejdsgruppens skøn, at indtægtstab vil blive i størrelsesordenen ca. 80 mio. kr. Forslagets gennemførelse vil som nævnt medføre besparelse i personaleudgifterne og i udgifterne til forkyndelse, men denne besparelse vil slet ikke have samme størrelse som indtægtstab. Forslaget vil derfor medføre et væsentligt nettoprovenutab.

Indtægtstab i form af manglende retsafgift på de fogedsager, som falder bort, anslår arbejdsgruppen til mindst 50 mio. kr. Også på dette område gælder det, at den reduktion i forbruget af kontorfunktionærtimer og juristtimer, som forslaget vil muliggøre, slet ikke vil være af samme størrelsesorden som faldet i sagsantallet, idet navnlig behandlingen af begæringer om pantebrevsudlæg på trods af deres antal kun lægger beslag på en meget beskeden del af fogedretternes samlede resourceforbrug. Selv under hensyntagen til besparelserne til forkyndelse og politifremstilling er det arbejdsgruppens skøn, at der også på dette område vil blive tale om et væsentligt nettoprovenutab.

Det har som nævnt ikke på grundlag af de foreliggende oplysninger været muligt for arbejdsgruppen mere præcist at fastslå den samlede nettoeffekt af arbejds-

gruppens forslag. Det er imidlertid arbejdsgruppens skøn, at forslagene højst vil kunne resultere i en samlet besparelse på 40-80 årsværk, hvoraf en del stillinger er besat med langtidsledige. En sådan reduktion i personaleforbruget vil indebære en besparelse på driftsudgifterne på omkring 7-15 mio. kr. Dette skal sammenholdes med en nedgang i indtægter fra retsafgift, som ifølge det ovenfor oplyste må antages formentlig at ville blive i størrelsesordenen ca. 130 mio. kr.

Det kan således med sikkerhed konstateres, at en betydelig besparelse på domstolens driftsbudget på de områder, som berøres af denne betænkning, kun kan gennemføres uden store nettoprovenutab, såfremt der samtidig gennemføres en meget kraftig forhøjelse af retsafgiften på de sager, som fortsat skal behandles ved domstolene. Arbejdsgruppen har ikke set det som sin opgave at udtale sig om, hvorvidt en sådan forhøjelse af de gældende retsafgifter bør gennemføres.

Kapitel 4.

Lovudkast med bemærkninger.

1. Lovudkast.

§ 1

I lov om rettens pleje, jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 1. december 1989 som ændret ved § 3 i lov nr. 396 af 13. juni 1990, lov nr. 403 af 13. juni 1990 og lov nr. 406 af 13. juni 1990, foretages følgende ændringer:

1. I tredje afsnit indsættes før kapitel 45:

"Kapitel 44 a

Betalingspåkrav

§ 477 a. Den, der har et forfaldent pengekrav, kan lade et betalingspåkrav forkyn-
de for skyldneren.

Stk. 2. Forkyndelse skal ske ved brevforkyndelse eller stævningsmandsforkyndelse.

Stk. 3. Påkravet skal indeholde:

- 1) fordringshaverens krav,
- 2) en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå kravet støttes, og
- 3) en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af påkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser.

Stk. 4. Som gebyr for påkravet kan fordringshaveren kræve et beløb, hvis størrelse fastsættes af justitsministeren. Justitsministeren kan endvidere fastsætte bestemmelser om påkravets form.

§ 477 b. Påkrav fremsat i overensstemmelse med § 477 a kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, medmindre fordringshaveren modtager en skriftlig indsigelse fra skyldneren inden 4 uger efter, at påkravet er forkyndt."

2. I § 478. stk. 1. indsættes som nr. 8:

"8) påkrav om betaling, jf. § 477 b."

3. I § 484 indsættes som stk. 2:

"Stk. 2. De i § 478, stk. 1, nr. 8, nævnte påkrav kan fuldbyrdes efter udløbet af den i § 477 b nævnte frist."

4. § 488. stk. 1. 1. pkt., affattes således:

"Ved indgivelse af anmodning om tvangsfuldbyrdelse gives de oplysninger, der er nødvendige til sagens behandling, herunder nøjagtig angivelse af skyldnerens navn og af den adresse, hvor tvangsfuldbyrdelse kan ske, jf. § 487, stk. 1."

5. I § 488. stk. 2. 2. pkt. ændres "§ 478, stk. 1, nr. 4-7," til: "§ 478, stk. 1, nr. 4-8,".

6. I § 490. stk. 1. ændres to steder "6 måneder" til: "1 år".

7. I § 491. stk. 1. 2. pkt. ændres "§ 492, stk. 2," til: "§ 492, stk. 3,".

8. §492 affattes således:

"§ 492. Udebliver den, der har fremsat anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, fra forretningen, afviser fogedretten forretningen.

Stk. 2. Skal forretningen foretages uden for fogedrettens kontor, kan fogedretten forud for forretningens foretagelse pålægge den, der har fremsat anmodningen, at rekvirere bistand fra låsesmed og vognmand. Tilsidesættes pålægget, afviser fogedretten forretningen.

Stk. 3. Offentlige myndigheder har ikke pligt til at give møde, når der skal foretages udlæg for krav tillagt udpantningsret, medmindre fogedretten træffer anden bestemmelse."

9. § 494.stk. 3. 2. pkt. affattes således:

"Det samme gælder, hvis fremstilling ved politiets foranstaltning ikke vil stå i et rimeligt forhold til fordringshaverens interesse i at få fuldbyrdet sit krav."

10. § 495. stk. 1. 2. pkt., affattes således:

"På rettens kontor kan udlæg dog kun foretages, hvis genstanden for udlæg kan fastlægges med tilstrækkelig sikkerhed."

11. 1501 affattes således:

"§ 501. Indsigelser mod selve den fordring, som søges tvangsfuldbyrdet, skal under fogedsagen fremsættes senest under det første møde i fogedretten, hvortil skyldneren har været tilsagt ved lovligt forkyndt tilsigelse. Det skal af tilsigelsen fremgå, at retten til senere at fremsætte sådanne indsigelser under fogedsagen fortabes. Indsigelser mod rigtigheden af domme og kendelser og indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed, jf. § 270, stk. 2, kan ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen.

Stk. 2. Fremsætter skyldneren rettidigt indsigelse efter stk. 1 mod et påkrav, jf. § 477 a, henviser fogedretten fordringshaveren til civilt søgsmål. Fogedretten kan dog afvise indsigelser, der findes åbenbart ugrundede. Fogedrettens beslutning om at henvise sagen til civilt søgsmål kan ikke indbringes for højere ret.

Stk. 3. Indsigelser mod vekslers og checks kan kun gøres gældende, såfremt

- 1) den, der har fremsat anmodning om tvangsfuldbyrdelse, er enig heri,
- 2) indsigelsen angår selve vekslens eller checkens indretning og indhold eller andre betingelser i veksel- eller checkloven for at kunne gøre henholdsvis veksel- eller checkretten gældende,
- 3) indsigelsen går ud på, at skyldneren ved underskrivelsen var umyndig, under lawærgemål eller på grund af sindssygdhed, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, at underskriften er falsk, at vekslens eller checkens indhold er forfalsket efter underskrivelsen, eller at vekslen eller checken er underskrevet på skyldnerens vegne uden fornøden fuldmagt, eller
- 4) indsigelsen fremsættes af en forbruger og angår en veksel, der er benyttet i forbindelse med en forbrugeraftale, jf. § 1, stk. 2-4, i lov nr. 139 af 29. marts 1978 om visse forbrugeraftaler, eller en check, der er benyttet til opnåelse af kredit i forbindelse med en forbrugeraftale.

Stk. 4. Fogedretten kan nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske ved civilt søgsmål.

Stk. 5. Findes det efter den bevisførelse, som kan ske ved fogedretten, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning.

Stk. 6. Fogedrettens afgørelser efter stk. 2, 2. pkt., 4 og 5 træffes efter anmodning ved kendelse."

12. § 503. stk. 1. 3. pkt., affattes således:

"Overstiger fordringshaverens krav, bortset fra renter og omkostninger påløbet efter anmodningens fremsættelse, ikke 2.500 kr., erstattes omkostninger ved fordringshaverens fremmøde kun, såfremt der påvises genstande, hvori der kan foretages udlæg for fordringshaverens krav."

13. § 509. stk. 2. affattes således:

"Stk. 2. Udlæg kan kun foretages i genstande eller samlinger af genstande, hvis værdi overstiger 2.000 kr. Udlæg kan ikke foretages i aktiver af indtil 10.000 kroner værdi, som er nødvendige for skyldnerens eller dennes husstands erhverv eller uddannelse."

14. § 538. stk. 2. ophæves, og i stedet indsættes:

"Stk. 2. Har fordringshaveren ifølge et pantebrev i fast ejendom afgivet det i tinglysningslovens § 42 a, stk. 3, nævnte påkrav, kan fordringshaveren efter udløbet af den i denne bestemmelse nævnte frist indgive anmodning om tvangsauktion uden forudgående udlæg.

Stk. 3. Tvangsauktion, som ikke sker efter stk. 1 eller stk. 2, afholdes efter de følgende regler med de ændringer, som følger af forholdets natur."

15. § 560 affattes således:

"§ 560. En anmodning til fogedretten om tvangsauktion skal være skriftlig og indeholde oplysning om, med hvilket beløb auktionen kan afværges. Skyldnerens adresse på tidspunktet for anmodningens indgivelse skal oplyses, og det skal fremgå, om ejendommen benyttes af skyldneren eller dennes husstand til helårsbeboelse. Er ejendommen en industri-, forretnings-, landbrugs- eller udlejnings-ejendom, skal dette oplyses. Anmodningen skal ledsages af en tingbogsattest omfattende alle ejendommens matrikelnumre, medmindre disse er ensartet behæftet, samt en attest om ejendomsvurderingen.

Stk. 2. Det skal af anmodningen fremgå, om den støttes på § 538, stk. 1 eller stk. 2. Er der fremsat påkrav efter tinglysningslovens § 42 a, stk. 3, skal dette vedlægges anmodningen i genpart.

Stk. 3. Skal der foretages særskilt opråb i medfør af § 572, skal der medfølge en fortegnelse over det tilbehør, som skal opråbcs særskilt.

Stk. 4. Indgives der flere auktionsanmodninger vedrørende samme ejendom, be-

handles disse af fogedretten i den rækkefølge, de er modtaget, således at en senere indgivet anmodning ikke behandles, før den tidligere er bortfaldet."

16. Efter § 560 indsættes:

"§ 560 a. I hver retskreds antager fogedretten en eller flere advokater til som medhjælpere at bistå fogedretten ved auktionssagens behandling.

Stk. 2. Den, der antages som medhjælper, skal stille sikkerhed efter fogedrettens nærmere bestemmelse."

17. § 561 affattes således:

"§ 561. Når fogedretten har modtaget en anmodning om tvangsauktion, indkalder den så vidt muligt inden 7 dage skyldneren til et møde med et varsel på 14 dage. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om formålet med mødet, om adgangen til advokatbeskikkelse og antagelse af en sagkyndig samt opfordring til skyldneren om at medbringe kvitteringer og andre papirer af betydning for gældsforholdene på ejendommen. Skyldneren indkaldes ved anbefalet brev. Kendes skyldnerens adresse ikke, bekendtgør fogedretten indkaldelsen i Statstidende.

Stk. 2. Støttes anmodningen på § 538, stk. 2, skal det af indkaldelsen endvidere fremgå, at skyldneren senest på mødet skal fremsætte sine eventuelle indsigelser mod grundlaget for auktionen. Fremsætter skyldneren rettidig indsigelse, behandles denne på et møde, hvortil skyldneren og rekvirenten indkaldes. Udebliver skyldneren, anses indsigelsen for bortfaldet. Udebliver rekvirenten, afviser fogedretten anmodningen.

Stk. 3. Er rekvirentens pantebrev ikke forbundet med personligt gældsansvar, eller ejes ejendommen ifølge tingbogen af en anden end skyldneren, finder stk. 1 tilsvarende anvendelse med hensyn til ejendommens ejer.

Stk. 4. Fogedretten kan på det i stk. 1 og stk. 3 omhandlede møde i særlige tilfælde meddele skyldneren eller ejendommens ejer en frist på indtil 4 uger til at afværge auktionen. Har behandlingen af anmodningen været udsat efter § 560, stk. 4, kan sådan frist dog kun helt undtagelsesvis meddeles. Fristen kan forlænges, når særlige omstændigheder taler herfor.

Stk. 5. Fogedretten kan når som helst under auktionssagen beskikke en advokat for skyldneren. Fogedretten bør i almindelighed beskikke en advokat, når skyldneren, rekvirenten eller andre i ejendommen berettigede anmoder herom. Fogedretten kan træffe bestemmelse om, at udgifterne ved beskikkelsen helt eller delvis endeligt skal afholdes af statskassen, hvis behovet for advokatbistand er begrundet i skyldnerens personlige forhold, og skyldneren opfylder den i § 330, stk. 1, nr. 2, nævnte betingelse. I andre tilfælde pålægger fogedretten skyldneren

eller, hvis auktionen gennemføres, auktionskøberen ud over auktionsbudet at erstatte statskassen udgifterne. Bestemmelsen i § 562, stk. 3, finder i så fald tilsvarende anvendelse. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. kapitel 31. Stk. 6. Benyttes ejendommen til helårsbeboelse af skyldneren, ejeren eller disses husstand, underretter fogedretten kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor ejendommen er beliggende, om de i stk. 1 og 2 omhandlede møder."

18. §562 affattes således:

"§ 562. På det i § 561, stk. 1, omhandlede møde eller når en eventuel frist efter § 561, stk. 4, er udløbet, berammer fogedretten auktionen og antager en medhjælper, jf. § 560 a. Medhjælperen udarbejder en salgsopstilling til brug for auktionen og indkalder og bekendtgør auktionen efter de i det følgende fastsatte regler.

Stk. 2. Fogedretten kan antage en særlig sagkyndig til gennem annoncering efter fogedrettens nærmere bestemmelse at fremskaffe købere til ejendommen med henblik på så vidt muligt at kunne sælge ejendommen i fri handel. Fogedretten bør i almindelighed antage en sagkyndig, når skyldneren, rekvirenten eller andre i ejendommen berettigede anmoder herom. En sagkyndig kan efter skyldnerens begæring antages inden udløbet af den i § 561, stk. 4, nævnte frist.

Stk. 3. Rekvirenten skal straks på fogedrettens anmodning stille sikkerhed for omkostningerne ved en medhjælper og en eventuel sagkyndigs virksomhed og omkostningerne ved annoncering og auktionens bekendtgørelse og indkaldelse.

Stk. 4. Salgsopstillingen skal indeholde oplysninger om salgsvilkårene og om andre forhold vedrørende ejendommen og auktionen, som må antages at være af væsentlig betydning for køber. Salgsopstillingen skal herunder indeholde de oplysninger, der er nævnt i § 566, stk. 2, og § 569, stk. 1, 1. pkt., samt efter fogedrettens bestemmelse de oplysninger, der er nævnt i § 566, stk. 3, 3. pkt. Skyldneren og de i ejendommen berettigede skal fremkomme med de oplysninger, der er nødvendige til udarbejdelse af salgsopstilling og øvrige auktionsvilkår. Undladelse heraf medfører, at de berettigede ikke kan få dækket deres omkostninger i anledning af auktionssagen.

Stk. 5. Ejendommens ejer skal give medhjælperen og en eventuel sagkyndig adgang til at besigtige ejendommen og til at forevise denne for eventuelle liebhavere.

Stk. 6. Fogedretten kan bestemme, at skyldneren, rekvirenten, eller andre i ejendommen berettigede skal indkaldes til et forberedende møde. De indkaldte kan opfordres til at medbringe sædvanlig dokumentation for de i § 569, stk. 1, nævnte oplysninger. Det skal i så fald anføres, at undladelse heraf eller udeblivelse fra mødet kan medføre, at de berettigede ikke får dækket deres omkostninger i an-

ledning af auktionssagen. Mødet indkaldes i almindelighed med mindst 14 dages varsel af medhjælperen, der også så vidt muligt underretter de indkaldte, hvis mødet bortfalder.

Stk. 7. Medhjælperen er ansvarlig for indkaldelse og bekendtgørelse af auktionen og for salgsoptillingens indhold. De i salgsoptillingen indeholdte oplysninger er bindende for alle, som i medfør af § 564 modtager særskilt indkaldelse til auktionen, medmindre de senest på auktionsmødet fremsætter indsigelse."

19. §563 affattes således:

"§ 563. Rekvirenten skal tilbagekalde sin anmodning, hvis skyldneren inden auktionen betaler alle forfaldne krav, som er sikret ved rekvirentens pant i ejendommen, samt de i § 562, stk. 3, nævnte omkostninger.

Stk. 2. Har auktionen været afholdt, og er der begæret ny auktion, skal rekvirenten tilbagekalde sin anmodning, såfremt skyldneren inden den nye auktion betaler de i § 562, stk. 3, nævnte omkostninger samt forfaldne beløb og tilkendte omkostninger til alle, som opnåede dækning ved de ved auktionen afgivne bud. Skal et pantebrev forblive indestående, hvis auktionsbudet antages, kan fordringshaveren kun kræve betaling af forfaldne ydelser og omkostninger."

20. § 564. stk. 2. 2. pkt., ophæves.

21. § 565. stk. 2. affattes således:

"Stk. 2. Hvis auktionen gennemføres, bærer en panthaver selv omkostningerne ved inkassoskridt foretaget efter, at panthaveren har modtaget indkaldelse til auktionen."

22. § 566 affattes således:

"§ 566. Medhjælperen bekendtgør auktionen én gang i Statstidende med mindst 14 dages varsel.

Stk. 2. Bekendtgørelsen skal betegne auktionen som tvangsauktion og udover tid og sted for auktionen indeholde oplysninger om alle forhold, der kan antages at have en væsentlig betydning for ejendommens værdi. Bekendtgørelsen skal særligt indeholde oplysninger om ejendommens matrikelnummer, nøjagtige adresse, ejendomsværdi, karakter, areal og anvendelse, herunder så vidt muligt oplysning om størrelsen af det bebyggede areal og dets indretning. Bekendtgørelsen skal indeholde de i § 564, stk. 3, nævnte oplysninger.

Stk. 3. Medhjælperen bekendtgør endvidere auktionen mindst én gang i et eller

flere på auktionsstedet almindelig læste dagblade, og eventuelt tillige på anden hensigtsmæssig måde, der er egnet til at skabe købsinteresse. Bekendtgørelser i dagblade og andre blade skal i videst muligt omfang optages blandt de almindelige annoncer om ejendomme til salg og skal indeholde de i stk. 2 nævnte oplysninger. Ved auktioner over ejendomme, der anvendes til privat beboelse, kan fogedretten bestemme, at bekendtgørelsen skal indeholde eksempel på kontantbehov, årlige bruttoudgifter og skatteunderskud beregnet ved en given budsum."

23. I § 564. stk. 1 og 5. og § 571. stk. 2. ændres "Fogedretten" til: "Medhjælperen".

24. I § 567 og § 577. stk. 1. ændres "fogedretten" til: "medhjælperen".

25. I § 568. stk. 1. 2. pkt., ændres "§ 563, stk. 1 eller 2" til: "§ 562, stk. 6".

26. I § 569. 1. pkt. ændres "auktionsrekvirenten" til: "medhjælperen".

27. § 569. 4. pkt. ophæves.

28. I § 569 indsættes som stk. 2:

"Stk. 2. Fogedretten påser, at auktionen er bekendtgjort efter § 566, herunder at den i § 566, stk. 3, nævnte bekendtgørelse efter indhold, placering, indrykningssteder og antal indrykninger er egnet til at skabe købsinteresse. Fogedretten påser endvidere, at den i § 562, stk. 1, nævnte salgsopstilling er egnet til at skabe købsinteresse."

29. I § 576 indsættes som stk. 3:

"Stk. 3. Skal ny auktion afholdes, og tilbagekalder rekvirenten sin begæring, bortfalder auktionen."

30. § 580. stk. 1. ophæves, og i stedet indsættes:

"Fogedretten skal udstede auktionsskøde til auktionkøberen eller den, der har erhvervet retten hertil, når det godtgøres, at auktionsvilkårene er opfyldt, eller at alle berettigede har fået, hvad de har krav på, eller samtykker i, at skødet udstedes.

Stk. 2. Fogedretten kan lade den under auktionssagen antagne medhjælper udfærdige udkast til auktionsskødet. I så fald udstedes skødet først, når køberen har

betalt et af fogedretten godkendt salær til medhjælperen.

Stk. 3. Oplyses det, at en fordringshaver, der har et tinglyst krav på dækning af købesummen, trods lovligt tilbud har nægtet eller erklæret sig ude af stand til at give fornøden kvittering til slettelse af tingbogen, kan beløbet indbetales til fogedretten, der i skødet anfører, at vedkommende dokument kan slettes ved skødets tinglysning. Det samme gælder, hvis pågældende fordringshaver ikke har bopæl her i riget eller ikke har opgivet nogen her bosiddende person som befuldmægtiget til at modtage beløbet på hans vegne. Det indbetalte beløb indsættes til forrentning i et pengeinstitut."

Stk. 2 bliver herefter stk. 4.

31. I § 582. 2. pkt. udgår: "jf. dog §§ 563, stk. 1 og 2, og 564, stk. 2".

32. I § 583 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

"Stk. 2. Fremsættes begæring om tvangsauktion i medfør af § 538, stk. 2, skal skyldneren senest på det i § 561, stk. 1, omhandlede møde fremsætte indsigelse mod rekvirentens krav. Indsigelsen behandles efter reglerne i kapitel 46 med de ændringer, som følger af forholdets natur."

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

33. § 584. stk. 3. affattes således:

"Stk. 3. Fogedrettens afgørelse efter § 501, stk. 2, 1. pkt., § 561, stk. 4, § 562, stk. 2-4 og stk. 6, § 566, stk. 3, sidste pkt., § 570, stk. 2, 3. pkt. og stk. 3, § 571, stk. 1, § 576, stk. 2, og § 577, stk. 2, kan ikke kæres. Indsigelser, der er omfattet af § 501, stk. 1, 1. pkt., og § 561, stk. 2, kan kun efterprøves under kære, hvis indsigelsen er rettidigt fremsat i fogedretten."

§2

I lov om tinglysning, jf. lovbekendtgørelse nr. 622 af 15. september 1986, foretages følgende ændringer:

1. § 42 a. stk. 3. ophæves, og i stedet indsættes:

"Stk. 3. Betales renter eller afdrag efter et pantebrev i fast ejendom ikke rettidigt, eller betales hovedstolen ikke senest 7 dage efter, at opsigelse på grund af beta-

lingsmisligholdelse har fundet sted, kan fordringshaveren ved skriftligt påkrav meddele skyldneren, at det forfaldne krav kan danne grundlag for en anmodning om tvangsauktion over ejendommen, medmindre det skyldige beløb betales senest 14 dage efter, at påkravet er afgivet. Fordringshaverens påkrav skal være afgivet efter sidste rettidige betalingsdag og skal udtrykkeligt angive retsvirkningerne af manglende betaling, samt at skyldneren kan fremsætte sine eventuelle indsigelser under auktionssagen. Justitsministeren fastsætter regler om påkravets form.

Stk. 4. Reglerne i stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse på ejerpantebreve og skadesløsbreve.

Stk. 5. Som gebyr for påkrav efter stk. 2 og 3 kan fordringshaveren kræve et beløb, hvis størrelse fastsættes af justitsministeren.

Stk. 6. Reglerne i stk. 1-5 kan ikke fraviges til ugunst for skyldneren."

2. § 47. stk. 3. affattes således:

"Stk. 3. Reglerne i § 42 a, stk. 1, 2, 5 og 6, anvendes også på pantebreve, der giver pant i løsøre."

2. Bemærkninger til lovudkastet.

Til § 1.

Til nr. 1. (Kapitel 44 a).

De i forslaget til kapitel 44 a indeholdte regler er en nydannelse, som har til formål at lette civilretterne for behandlingen af en lang række rutineprægede inkasosager, i hvilke sagsanlæg efter de gældende regler alene har til formål at tilvejebringe et fuldbyrdelsesgrundlag i form af en dom, der i de fleste tilfælde afsiges som en udeblivelsesdom. Forenklingen af sagsbehandlingen foreslås gennemført ved at åbne adgang for kreditor til at lade et påkrav forkynde for skyldneren, hvorefter påkravet kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, hvis skyldneren ikke fremsætter indsigelse inden en vis frist.

En indførelse af påkrav som tvangsfuldbyrdelsesgrundlag vil således indebære, at fordringshaverens adgang til at søge et krav tvangsinddrevet vil blive betydelig lettere i de tilfælde, hvor kravet ikke bestrides af skyldneren.

Således som forslaget er udformet, afbryder påkravet ikke forældelse, og påkravet kan ikke anses som indledning af retsforfølgning i relation til rentelovens § 3, stk. 4, og § 8. Først når kreditor begærer udlæg på grundlag af påkravet eller anlægger sag, efter at skyldneren har fremsat en indsigelse, kan retsforfølgning i relation til renteloven og forældelsesreglerne anses for indledt. Det må dog bemærkes, at der ikke er noget til hinder for, at kreditors påkrav indeholder en meddelelse efter rentelovens § 3, stk. 2. I det hele taget er det ikke hensigten, at påkravet skal afføde andre retsvirkninger end at tilvejebringe et fuldbyrdelsesgrundlag for kreditor, og det må navnlig fremhæves, at den omstændighed, at skyldneren forholder sig passiv efter at have modtaget påkravet, ikke kan tillægges nogen selvstændig betydning, hvis skyldneren senere anfægter kreditors krav.

Den lette adgang for kreditor til at tilvejebringe et fuldbyrdelsesgrundlag indebærer en vis risiko for, at der fremsættes påkrav vedrørende ikke eksisterende krav i tillid til, at den angivne skyldner ikke reagerer. Denne risiko består imidlertid også efter gældende ret, såfremt den sagsøgte udebliver under domssagen. Giver der efter de gældende regler dom for et krav, som ikke består, er domfældte henvist til at betjene sig af genoptagelsesreglerne i retsplejeloven. Efter forslaget er skyldneren dels beskyttet af reglen i retsplejelovens § 501, stk. 2, som betyder, at

fogedretten som hovedregel henviser kreditor til civilt søgsmål, medmindre fogedretten træffer afgørelse om, at skyldnerens indsigelse er åbenbart ugrundet, dels af reglen i § 505, stk. 1, 1. pkt., som i sådanne tilfælde giver skyldneren krav på erstatning for tab og godtgørelse for tort og lidelse. Endelig beskyttes skyldneren af reglen i retsplejelovens § 500, stk. 1, som pålægger fogedretten at vejlede skyldneren om hans retsstilling, herunder om adgangen til at fremsætte indsigelser mod rekvirentens krav. Forslaget vil således efter arbejdsgruppens opfattelse ikke svække skyldnerens retsstilling.

Gennemføres forslaget til nyt kapitel 44 a, vil dette medføre et ikke helt ubetydeligt fald i ressourceforbruget ved domstolenes civile afdelinger navnlig ved de dommerembeder, som ikke har mulighed for at betjene sig af moderne teknologi.

De arbejdsopgaver, som vil blive sparet, er først og fremmest journalisering, retsavgiftsberegning, forkyndelsesekspeditioner, stævningskontrol, berømmelse og retsbogs- og domsskrivning i det meget betydelige antal sager, som efter de gældende regler afsluttes ved afsigelse af en udeblivelses- eller erkendelsesdom. For domstolenes juridiske personale vil de foreslåede regler næppe indebære noget mærkbart fald i arbejdsbyrden, idet gennemførelsen af forslaget først og fremmest vil bevirke, at ordinær ret vil kunne afvikles med et noget mindre tidsforbrug.

Såfremt hovedparten af de civile sager, der behandles på ordinær ret, fremtidig bortfalder, kunne det overvejes helt at lade den ordinære retsdag bortfalde, således at alle civile sager undergives skriftlig forberedelse. Denne mulighed er allerede til rådighed efter bestemmelsen i retsplejelovens § 352. Arbejdsgruppen har dog ikke fundet at burde fremsætte et sådant forslag, da det næppe vil medføre en besparelse i domstolenes ressourceforbrug.

Som nævnt medfører arbejdsgruppens forslag et fald i domstolenes personaleforbrug og opfylder dermed den i kommissoriet opstillede målsætning. Arbejdsgruppen skal dog påpege, at indtægterne i form af retsafgift fra de civile sager, som efter forslaget bortfalder, langt overstiger udgifterne til sagernes behandling.

I forslaget til § 477 a, stk. 1, foreslås det, at påkrav kan afgives for forfaldne pengekrav. Det har været overvejet, om påkravet først skulle kunne afgives efter et vist antal løbedage, eller når misligholdelsen havde strakt sig over en vis tid. Arbejdsgruppen er imidlertid blevet stående ved en regel, hvorefter påkrav kan afgives straks efter forfaldstids indtræden, idet det vil være meget vanskeligt at opstille en generel regel, som tager hensyn til de meget varierende betalingsbetin-

gelder, der gælder for pengekrav omfattet af forslaget.

Har parterne i et retsforhold aftalt løbedage, eller har skyldneren overholdt en med kreditor aftalt henstandsordning, kan skyldnerens betalingspligt ikke fremskyndes ved afgivelse af påkrav, idet påkravet som nævnt ovenfor ikke afføder selvstændige retsvirkninger i andre henseender end at tilvejebringe et udlægsgrundlag.

Arbejdsgruppen har fundet at burde foreslå, at kreditors påkrav skal forkyndes for skyldneren, idet hensynet til retssikkerheden tilsiger, at man opnår en høj grad af sandsynlighed for, at påkrav kommer frem til skyldneren, således at denne enten har mulighed for at fremsætte sine indsigelser eller får mulighed for at betale, hvorved yderligere omkostninger undgås.

I forslagets § 477 a. stk. 2. foreslås, at forkyndelse af påkrav skal ske ved brevforkyndelse eller stævningsmandsforkyndelse og ikke ved postforkyndelse. Man har herved lagt vægt på, at der ved brevforkyndelse og stævningsmandsforkyndelse sikres bevis for indholdet af det krav, som er blevet forkyndt. Arbejdsgruppen forventer, at stævningsmandsforkyndelse - som erfaringsmæssigt er den mest effektive forkyndelsesform - vil blive den fremherskende forkyndelsesform. Kreditor skal selv iværksætte forkyndelsen ved direkte henvendelse til stævningsmanden, således at forkyndelsen hverken økonomisk eller administrativt belaster domstolene. Som følge heraf foreslår arbejdsgruppen, at bekendtgørelse nr. 256 af 20. juni 1972 om forkyndelse søges ændret, således at anmodning om forkyndelse af påkrav altid fremsendes direkte til vedkommende stævningsmand.

I § 477 a. stk. 3. er fastsat regler om påkravets indhold og form. Arbejdsgruppen foreslår, at det overlades til Justitsministeriet at fastsætte nærmere regler for påkravets form. Arbejdsgruppen finder, at påkravet bør indeholde de samme oplysninger, som efter gældende ret udkræves ved en stævning i en civil sag, d.v.s. en entydig angivelse af kreditors krav og en sagsfremstilling, som kan begrunde kravet. Disse oplysninger er nødvendige, såfremt skyldneren skal have mulighed for at bedømme, om der eventuelt skal betales eller fremsættes en indsigelse.

Fremsætter skyldneren indsigelse, bør påkravet kunne danne grundlag for kreditors stævning i en civil sag. Viser det sig, at en senere stævning ved angivelsen af kravets størrelse eller ved sagsfremstillingen afviger væsentligt fra påkravet, bør dette efter arbejdsgruppens opfattelse kunne få omkostningsmæssige konsekvenser for kreditor efter samme retningslinier, som anvendes i civile sager, når en sagsøger under sagens forberedelse ændrer sin påstand eller de grunde, påstan-

den støtter sig til.

Anlægger kreditor civilt søgsmål uden forudgående afgivelse af påkrav, og udebliver skyldneren, eller møder skyldneren og tager bekræftende til genmæle, bør der efter arbejdsgruppens opfattelse normalt ikke tilkendes kreditor omkostninger ud over det i stk. 4 foreslåede gebyr, jf. retsplejelovens § 312, stk. 2, idet søgsmålet i modsat fald vil belastes med unødvendige omkostninger. Kreditor kan dog få tilkendt omkostninger efter sædvanlige regler, hvis det kan sandsynliggøres, at der forud for sagens anlæg var tvivl om skyldnerens stilling til kreditors krav.

Arbejdsgruppen foreslår, at det af påkravet udtrykkeligt skal fremgå, at det kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, hvis kreditor ikke modtager indsigelse inden 4 uger efter forkyndelsen.

Arbejdsgruppen skal endelig pege på, at påkravet bør affattes på en sådan måde, at det sikres, at skyldneren modtager den fornødne vejledning, ligesom påkravet bør indrettes således, at det bliver let for skyldneren at fremsætte sine eventuelle indsigelser. I bilag 2 er optrykt et forslag til, hvorledes et påkrav kan udformes.

I forslaget til § 477 b fastlægges påkravets retsvirkninger. Det foreslås, at påkravets eneste retsvirkning skal være, at det kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse, medmindre kreditor fra skyldneren modtager en skriftlig indsigelse inden 4 uger efter forkyndelsen. Det kan være vanskeligt for skyldneren at sikre sig entydigt bevis for, at indsigelsen er fremkommet rettidigt, men som følge af reglen i retsplejelovens § 505, stk. 1, 2. pkt., vil det være forbundet med en ikke helt ubetydelig risiko for kreditor at søge at fremme et påkrav til tvangsfuldbyrdelse, hvis skyldneren inden fristens udløb har fremsat indsigelse, og det er arbejdsgruppens opfattelse, at denne regel yder skyldneren tilstrækkeligt værn.

Fremsætter skyldneren ikke indsigelse inden den i § 477 b nævnte frist, afskærer dette ikke skyldneren fra at fremsætte sine indsigelser ved det første møde i fogedretten. Skyldnerens indsigelser behandles efter reglen i retsplejelovens § 501, stk. 2. Denne særregel skal ses på baggrund af, at påkravet som fuldbyrdelsesgrundlag adskiller sig fra alle andre fuldbyrdelsesgrundlag derved, at det er tilblevet ved passivitet fra skyldnerens side. Fogedretten bør derfor normalt afstå fra at tilsidesætte skyldnerens indsigelser, medmindre fogedretten træffer afgørelse om, at disse er åbenbart ugrundede. Arbejdsgruppen finder i denne forbindelse at burde fremhæve, at det er fundet forsvarligt at lade påkrav danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse under hensyn til, at udlægsforretningen skal overlades til en

juridisk uddannet foged, hvis fogedretten finder, at der bør tages stilling til, om en indsigelse kan anses for åbenbart ugrundet. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 501.

Arbejdsgruppen foreslår, at kreditor skal kunne beregne sig et gebyr for afgivelsen af påkravet. Gebyret skal dække kreditors omkostninger vedrørende affattelse og forkyndelse af påkravet, og gebyret kan med det nugældende prisniveau formentlig passende sættes til 250 kr. For at undgå lovændringer ved ændringer i prisniveauet foreslås det, at det overlades til justitsministeren at fastsætte beløbets størrelse ved bekendtgørelse.

Arbejdsgruppen har - bl.a. gennem bemyndigelsen til justitsministeren til at fastsætte regler om påkravets form - tilsigtet at udforme reglerne i udkastets kapitel 44 a således, at kreditor selv kan tilvejebringe et udlægsgrundlag. Der vil derfor som altovervejende hovedregel ikke være grundlag for at tilkende kreditor inkassoomkostninger ved tvangsfuldbyrdelsen af påkravet. Dette gælder, uanset at kreditor i fogedretten eventuelt er repræsenteret af advokat. I sådanne tilfælde skal der tilkendes advokaten mødesalær efter de sædvanlige vejledende takster. Forslaget vil derfor betyde, at de omkostninger, der er forbundet med gennemførelse af tvangsfuldbyrdelse, vil blive reduceret væsentligt. Dette kan illustreres ved nedenstående eksempler, der angiver omkostningerne i forbindelse med tvangsinddriveisen af et krav på 10.000 kr. efter henholdsvis gældende ret (eksempel 1) og arbejdsgruppens forslag om påkrav (eksempel 2).

Eksempel 1: Gældende ret.

Hovedstol	kr.	10.000,-
Retsafgift (civil sag)	kr.	540,-
Inkassoomkostninger	kr.	1.038,50
Retsafgift (fogedsag)	kr.	335,-
Mødesalær fogedretten	kr.	<u>400.-</u>
Ialt	kr.	<u>12.313,50</u>

Eksempel 2: Påkrav.

Hovedstol	kr.	10.000,-
Påkravsgebyr	kr.	250,-
Retsafgift (fogedsag)	kr.	335,-
Mødesalær fogedretten	kr.	<u>400.-</u>
Ialt	kr.	<u>10.985.-</u>

Forskellen vil altså med de foreslåede regler udgøre 1.328,50 kr. For større beløb vil forskellen mellem omkostningsniveauet efter henholdsvis de gældende regler og efter forslaget vokse, idet såvel retsafgift som inkassosalær stiger i takt med hovedstolens størrelse.

Denne omkostningslettelse vil få betydning for skyldneren, som i forbindelse med betalingen af fordringshaverens krav også skal betale de omkostninger, der har været forbundet med inddrivelsen af kravet. Da det imidlertid er fordringshaverne, der skal afholde udgifterne, indtil tvangsinddrivelsen er gennemført, indebærer forslaget først og fremmest en forbedring af fordringshavernes vilkår for at søge krav tvangsinddrevet.

Til nr. 2. (§ 478).

Retsplejelovens § 478 indeholder en udtømmende angivelse af de dokumenter m.v., der kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse ved fogedrettens foranstaltning. Det bør derfor også under denne bestemmelse angives, at påkrav efter kapitel 44 a kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse.

Til nr. 3. (§ 484).

Ændringen er en konsekvensændring. Overholdelsen af fuldbyrdelsesfristen kan konstateres på grundlag af forkyndelsespåtegningen på påkravet.

Til nr. 4. (§ 488, stk. 1).

Forslaget har til hensigt at lette fogedrettens arbejde ved at skærpe kravene til de oplysninger, rekvirenten skal give til fogedretten. Efter det gældende system indgives der ofte begæring om udlæg, uden at rekvirenten har undersøgt, om rekvisitus har skiftet adresse, efter at rekvirenten har erhvervet sit udlægsgrundlag eller sidst har været i fogedretten med sagen.

Det har været overvejet, om det ville være hensigtsmæssigt at kræve, at der altid skulle foreligge en frisk folkeregisteroplysning, men en sådan ordning forekommer urimelig bureaukratisk, allerede fordi den ville belaste kommunernes forvaltning med afgivelse af ofte helt overflødige attester, ligesom en sådan ordning måtte suppleres med regler om, hvilke oplysninger der skal foreligge, hvis skyldneren er en juridisk person.

Det foreslås, at sanktionen for manglende oplysning kan være afvisning. Afviser fogedretten sagen, kan dette få konsekvenser for kreditors prioritetsstilling, hvis forretningen senere gennemføres, ligesom en afvisning kan indebære, at der skal svares ny retsafgift ved genfremsættelse af begæringen.

Til nr. 5. (§ 488, stk. 2).

Efter § 488, stk. 2, skal fordringshaveren i forbindelse med en anmodning om tvangsfuldbyrdelse indlevere dokumentation for tvangsfuldbyrdsgrundlaget til fogedretten. Såfremt tvangsfuldbyrdsgrundlaget er et påkrav, foreslås det, at fordringshaveren skal indlevere det originale påkrav med dokumentation for, at det er blevet forkyndt.

Til nr. 6. (§ 490).

Forslaget forlænger fredningsperioden i § 490, stk. 1, fra 6 måneder til 1 år. En forlængelse af fredningsperioden vil utvivlsomt medføre et fald i antallet af fogedsager ved de embeder, som benytter sig af insolvenskartotek. Det bemærkes herved, at det må forudses, at alle embeder vil oprette insolvenskartotek, når fogedretterne inden for en årrække udstyres med edb-udstyr.

Hensynet til kreditorerne kan i nogen grad tale imod forslaget, men det må i den forbindelse bemærkes, at der ikke foreslås ændringer i reglerne om kreditors adgang til at få efterprøvet en insolvenserklæring.

En så lang fredningsperiode som den foreslåede må antages at medføre en vis stigning i antallet af begæringer om fogedforretninger på trods af, at der er afgivet insolvenserklæring, og fogedretterne vil endvidere blive belastet med et forøget antal begæringer eller et forøget antal ekspeditioner vedrørende tilbagebetaling af retsafgift som følge af, at kreditor ønsker at trække sagen tilbage efter at have modtaget oplysning om debtors insolvenserklæring, medmindre hjemlen til tilbagebetaling samtidig ophæves. Set under et må forslaget dog antages at medføre en mindre besparelse i personaleforbruget i fogedretterne.

Til nr. 7. (§ 491).

Forslaget er en konsekvensændring som følge af det under nr. 8 fremsatte forslag.

Til nr. 8. (§ 492).

Efter den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 492, stk. 2, behøver kreditor ikke at give møde, hvis det fremsatte krav er under 2.500 kr., medmindre fogedretten undtagelsesvis bestemmer dette efter stk. 3. Denne regel, som allerede fandtes før udlægsreformen i 1976, modsvares af, at kreditor i disse sager ikke får godtgjort eventuelle omkostninger til mødesalær for advokat, medmindre kreditor er blevet pålagt at give møde.

Reglen påfører fogedretterne et ikke helt ubetydeligt merarbejde i forhold til de sager, hvor kreditor skal give møde, idet der altid skal gives kreditor efterfølgende skriftlig underretning om, hvad der er passeret under mødet, såfremt denne ikke har været repræsenteret. Er skyldneren udeblevet, skal fogedretten brevveksle med kreditor om sagens videre behandling. Hertil kommer, at eventuelle indsigelser fra skyldneren altid vil nødvendiggøre afholdelsen af et ekstra møde, hvor kreditor kan imødegå de fremsatte indsigelser.

Arbejdsgruppen finder, at det i væsentlig grad vil lette fogedretternes arbejdsbyrde, hvis kreditor altid skal være repræsenteret under forretningen, og arbejdsgruppen foreslår derfor den gældende § 492 ændret.

Samtidig foreslår arbejdsgruppen i nr. 12, at omkostningsbestemmelsen i retsplejelovens § 503 ændres, således at det fastslås, at kreditors omkostninger ved fremmøde i småsager ikke erstattes, medmindre der ved fogedforretningen påvises genstande, hvori der kan foretages udlæg for fordringshaverens krav.

En sådan omkostningsbestemmelse vil selvsagt gøre det mindre attraktivt at søge at gennemtvinge krav under 2.500 kr. Selv om langt de fleste krav, der søges tvangsfuldbyrdet, har deres udspring i, at kreditor har ydet skyldneren kredit, vil kreditorerne kun i et vist omfang have mulighed for at indrette deres forretningsvilkår således, at der tages højde for de foreslåede ændringer i retsplejeloven. Arbejdsgruppens forslag til ændret affattelse af § 492 vil sammen med de øvrige foreslåede ændringer i retsplejelovens udlægsregler betyde en ikke helt ubetydelig svækkelse af kreditors muligheder for at tvangsfuldbyrde småkrav.

Arbejdsgruppen har ikke ved sit forslag taget stilling til det ønskværdige i en sådan udvikling. Når forslaget fremsættes, skal det således alene tages som udtryk for, at fogedretternes personaleforbrug kun kan reduceres føleligt ved at fjerne sager fra fogedretterne.

Arbejdsgruppen skal dog pege på, at de ulemper, som de foreslåede ændringer for behandlingen af mindre krav vil påføre kreditorerne, i nogen grad ville kunne

modvirkes, såfremt reglerne om skattemæssig afskrivning af uerholdelige småkrav kunne indrettes således, at de ikke i sig selv motiverer kreditorerne til at belaste retsvæsenet med inddrivelse af krav, hvis økonomiske betydning ikke står i forhold til belastningen af domstolene.

Arbejdsgruppen skal endelig bemærke, at det med forslaget i stk. 3 er tilsigtet at fastholde praksis, hvorefter offentlige myndigheder er fritaget for at møde i sager, hvor udlæg begæres for et krav tillagt udpantningsret, uanset kravets størrelse, medmindre fogedretten bestemmer andet.

Som noget nyt foreslås det i stk. 2, at fogedretten skal kunne pålægge den kreditor, som kræver en udgående fogedforretning foretaget, at rekvirere låsesmed og vognmand, således at forretningen som hovedregel kan gennemføres, hvis skyldneren ikke træffes på bopælen. Kreditor vil kunne kræve udgifterne til låsesmed og vognmand betalt af skyldneren, såfremt skyldneren i en indkaldelse til et møde i fogedretten er blevet gjort bekendt med, at sagen kan fortsættes udgående under medvirken af låsesmed og vognmand, hvis skyldneren udebliver. Forslaget udelukker ikke, at det som hidtil aftales mellem fogedret og rekvirenten, at vognmand og låsesmed rekvireres af fogedretten. Sådanne aftaler kan navnlig ved de større embeder åbne mulighed for en mere effektiv - og dermed i det enkelte tilfælde billigere - udnyttelse af låsesmed og vognmand.

Til nr. 9. (§ 494).

Forslaget til ændret formulering af retsplejelovens § 494. stk. 3. 2. pkt., har til formål at begrænse antallet af politifremstillinger. Den nedre grænse for krav, som kan danne grundlag for politifremstilling er ikke fastlagt nøjagtigt i lovteksten, men arbejdsgruppen forestiller sig, at den nedre grænse for fordringer, som bør kunne danne grundlag for politifremstilling, med det nugældende prisniveau bør være omkring 2.500 kr. bortset fra renter og omkostninger. Denne beløbsgrænse bør forskyde sig i takt med prisudviklingen. Den ændrede formulering tilsigter at understrege, at det ikke alene er fordringens størrelse, der er afgørende for, om politifremstilling skal tillades eller ej. Den proportionalitetsregel, der er indeholdt i forslaget, kan således føre til, at der foretages politifremstilling i en sag omet mindre beløb, hvis skyldneren søger at hindre tvangsfuldbyrdelse efter sædvanlige regler, medens det omvendt kan tænkes, at fremstilling nægtes i lidt større sager, hvor kreditor frivilligt har ydet skyldneren kredit uden nærmere undersøgelse af skyldnerens kreditværdighed. Følges arbejdsgruppens henstilling om forhøjelse af den nedre grænse for politifremstilling, vil det medføre et væsentligt fald i antallet af politifremstillinger, men samtidig en stigning i antallet af

udkørende fogedforretninger.

Til nr. 10. (§ 495).

Efter den gældende bestemmelse i § 495, stk. 1, kan fogedretten i de tilfælde, hvor skyldneren ikke giver møde, kun foretage udlæg i fast ejendom i henhold til pantebrev. I andre tilfælde må sagen udsættes med henblik på under en udkørende fogedforretning at foretage udlæg i skyldnerens aktiver på dennes bopæl.

Behandlingen af fogedsager, hvor skyldneren udebliver, belaster efter de gældende regler såvel fogedretterne som politiet i meget betydelig grad, idet kreditorerne i langt de fleste tilfælde begærer sådanne sager fortsat enten som udgående fogedforretninger eller derved, at politiet på grundlag af en af fogedretten afsagt kendelse anholder og fremstiller skyldneren i fogedretten.

Selv om de i nr. 7-9 og nr. 11 foreslåede ændringer må forudsættes i nogen grad at ville formindske antallet af fogedforretninger, som begæres fortsat, hvis skyldneren udebliver, vil der dog stadig være et betydeligt antal sager, hvor det vil være nødvendigt at afholde et eller flere yderligere møder i anledning af skyldnerens udeblivelse. Disse sager vil, hvis de gældende regler i § 495 opretholdes uændret, fortsat belaste såvel fogedretterne som politiet.

I en række tilfælde vil det imidlertid være muligt at gennemføre en udlægsforretning uden skyldnerens tilstedeværelse. Der tænkes her navnlig på det stigende antal sager, som angår udlæg på grundlag af løsøre pantebrev, og det må også fremhæves, at det i mange tilfælde vil være muligt at foretage udlæg i løsøre genstande, som kreditor har solgt til skyldneren uden særlig sikkerhed. Tilsvarende gælder det, at pengeinstitutter og andre finansieringsinstitutter ofte som led i kreditvurderingen af en skyldner vil afkræve denne så indgående oplysninger om aktiver og passiver, at det på grundlag af disse oplysninger vil være muligt at foretage udlæg i skyldnerens aktiver, selv om skyldneren udebliver. Det er dog efter forslaget en betingelse for at kunne foretage udlæg på rettens kontor i de tilfælde, hvor skyldneren ikke er mødt, at genstanden for udlæg kan fastlægges med tilstrækkelig sikkerhed.

Et udlæg uden skyldnerens tilstedeværelse vil selvsagt være forbundet med betydelig større usikkerhed end et udlæg efter de gældende regler, men dette kan i nogen grad afbødes ved altid at foretage sådanne retshandlinger med respekt af tredjemands bedre ret og ved anvendelse af den eksisterende regel om genoptagelse i retsplejelovens § 504. Arbejdsgruppen har ved udarbejdelsen af forslaget

forudsat, at det af hensyn til kærefristen bør fremgå af indkaldelsen af skyldneren til det første møde i fogedretten, at udlæg kan foretages, selv om skyldneren ikke møder.

Til nr. 11. (§ 501).

Efter gældende ret er fogedretten efter retsplejelovens § 501, stk. 2, afskåret fra at efterprøve rigtigheden af domme og kendelser. Denne regel, som også gælder i de tilfælde, hvor fuldbyrdesgrundlaget er en udeblivelsesdom, gør det muligt for fogedretten uden unødigt tidsspilde at afvise et meget stort antal indsigelser, således at skyldneren i stedet henvises til at søge den sag, hvor udeblivelsesdom er afsagt, genoptaget. Selv om der ofte af skyldneren fremsættes indsigelse mod krav fastslået ved udeblivelsesdom, fremsættes der kun ganske få anmodninger om genoptagelse, hvilket formentlig må tages som udtryk for, at kun få af de indsigelser, som i disse sager fremsættes i fogedretten, har et reelt indhold.

Gennemføres arbejdsgruppens forslag om at give forkyndte betalingspåkrav status som udlægsgrundlag, må det imidlertid frygtes, at den lettelse, som her ved opnås, går tabt, såfremt skyldneren på et hvilket som helst stadium af tvangsfuldbyrdesdom kan fremsætte en indsigelse, idet en ubegrænset adgang til at fremsætte indsigelser, gør det muligt at trække fuldbyrdesdom i langdrag ved at fremsætte indsigelser, som har til følge, at sagen må udsættes.

Som anført ovenfor under nr. 1 finder arbejdsgruppen ikke, at der til selve påkravet bør være tilknyttet andre retsvirkninger end tilvejebringelsen af et fuldbyrdesgrundlag.

Arbejdsgruppen finder imidlertid, at hensynet til en effektiv tvangsfuldbyrdesdom gør det nødvendigt at tilvejebringe en vis endelighed med hensyn til, om det af fordringshaveren tilvejebragte udlægsgrundlag kan danne grundlag for udlæg eller ej. Dette er søgt opnået ved forslaget, stk. 1, hvorefter det i overensstemmelse med gældende ret fastholdes, at fogedretten ikke kan tage stilling til rigtigheden af domme eller kendelser eller rettens virksomhed i forbindelse med indgåelse af retsforlig.

For så vidt angår alle andre udlægsgrundlag foreslås det, at en eventuel indsigelse vedrørende selve den fordring, som søges tvangsfuldbyrdesdom, skal fremsættes senest i det første møde i fogedretten, hvortil skyldneren er tilsagt ved lovligt forkyndt tilsigelse. Når bortses fra påkrav gælder det for alle de af reglen omfattede udlægsgrundlag, at skyldneren forud for indkaldelsen til det første møde i fo-

gedretten selv har medvirket til at tilvejebringe fundamentet. Ved påkrav har det været forkyndt, og skyldneren har haft mulighed for at hindre, at det kunne danne grundlag for udlæg. Det findes på denne baggrund ubetænkeligt at indføre en regel, som prækluderer adgangen til uden tidsbegrænsning at fremsætte indsigelser i fogedretten vedrørende selve fordringen.

Arbejdsgruppen har fundet at burde begrænse præklusionsadgangen til selve fordringen og har herved lagt vægt på, at det efter gældende ret er således, at fogedretten af egen drift skal påse, at grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen er i orden, f.eks. at fundamentet foreligger i lovlig form, at fundamentets fuldbyrdelsesfrist er udløbet og, ved ejerpantebreve og skadesløsbreve, at gældens størrelse og forfaldstids indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne.

Fremmer fogedretten en begæring om udlæg på trods af et mangelfuldt eksekutionsgrundlag, foreligger der en sagsbehandlingsfejl, og skyldneren bør i sådanne tilfælde kunne fremsætte sine indsigelser under kære af udlægsforretningen eller under en genoptagelse af sagen.

For så vidt angår indsigelser vedrørende fremgangsmåden under fogedforretningen er det åbenbart, at sådanne indsigelser ikke kan henføres under en regel som den foreslåede, idet skyldneren ikke har nogen mulighed for på forhånd at bedømme, hvilke indsigelser fremgangsmåden kan give anledning til.

Arbejdsgruppen finder, at tilsigelsen til første retsmøde i forbindelse med tvangsfuldbyrdelsen skal ske på en særlig blanket med vejledning om præklusionsvirkningen. Tilsidesætter skyldneren pålægget om at møde, bør det være skyldnerens egen risiko, at han fortaber muligheden for at fremkomme med sine indsigelser i fogedretten.

Således som præklusionsreglen er formuleret, er fogedretten afskåret fra at behandle en prækluderet indsigelse under genoptagelse af fogedsagen, jf. retsplejelovens § 504, ligesom det er udelukket at få efterprøvet en tabt indsigelse under kære af udlægsforretningen, jf. nedenfor under bemærkningerne til nr. 33.

Arbejdsgruppen har overvejet, om den foreslåede præklusionsregel skulle være absolut, således at skyldnere helt skulle være afskåret fra en retlig bedømmelse af for sent fremsatte indsigelser vedrørende selve fordringen. Hensynet til tvangsfuldbyrdelsens effektivitet tilsiger imidlertid ikke en så vidtgående regel. Således som forslaget er formuleret, står det derfor skyldneren frit for at anfægte kredi-

tors fordring ved civilt søgsmål med de begrænsninger, som følger af almindelige regler om passivitet. Et søgsmål mod kreditor vil imidlertid ikke påvirke tvangsfuldbyrdelsen, før det ved retskraftig dom eventuelt er fastslået, at kreditors fordring ikke består, eller at det er mindre end angivet i det fundament, som har været anvendt som grundlag for fogedsagen. Selv om det således vil være hovedreglen, at tvangsfuldbyrdelsen kan gennemføres på trods af, at skyldneren anlægger sag mod kreditor, kan det dog ikke udelukkes, at fogedretten i særlige tilfælde vil benytte sig af den eksisterende regel i retsplejelovens § 502, stk. 1, nr. 2, til at udsætte forretningen.

Reglerne i forslagets stk. 3, 4 og 5, samt sidste pkt. i stk. 1 svarer indholdsmæssigt til gældende ret. For så vidt angår påkrav har arbejdsgruppen fundet det bedst stemmende med hensynet til retssikkerheden i forslagets stk. 2, at fogedretten som hovedregel ikke skal foretage nogen prøvelse af skyldnerens indsigelser, men straks henvise sagen til civilt søgsmål. Forinden henvisning sker, bør fogedretten neutralt vejlede skyldneren om de mulige omkostningsmæssige konsekvenser af henvisningen.

Bestemmelsen åbner dog mulighed for, at fogedretten kan afvise åbenbart ugrundede indsigelser.

Fremsættes indsigelsen i et retsmøde, hvor fogedretten beklædes af en kontorfunktionær med bemyndigelse efter retsplejelovens § 17 a, stk. 2, og fastholder fordringshaveren sin anmodning, vil en afvisning af en sådan indsigelse kunne ske, såfremt det er muligt at tilkalde en jurist eller omberamme sagen til behandling af en jurist, der kan tage stilling til, om indsigelsen er åbenbart ugrundet.

Af hensyn til tilrettelæggelsen af arbejdet i fogedretten foreslås det, at fogedretten ikke skal have pligt til at træffe afgørelse i disse tilfælde, men kan vælge at henvise sagen til civilt søgsmål. Menvisningen kan foretages af en bemyndiget efter § 17 a, stk. 2, uden forelæggelse for jurist. Med en fleksibel regel som den foreslåede vil man således både kunne tilgodese behovet for at kunne afværge helt meningsløse retssager, der alene har til formål at trække tvangsinddrivelsen i langdrag, og samtidig tilgodese hensynet til en effektiv arbejdstilrettelæggelse i fogedretten.

Til nr. 12. (§ 503).

Som hovedregel kan der efter forslaget ikke tilkendes kreditor omkostninger, hvis kravet ikke overstiger 2.500 kr. Fogedretten skal dog have mulighed for at tilken-

de omkostninger til kreditor også i småsager. Undtagelsesreglen vil derfor kunne anvendes over for modvillige betalere, og der vil således kunne tilkendes kreditor omkostninger i tilfælde, hvor der ved udlægsforretningen påvises genstande, hvori der kan foretages udlæg for fordringshaverens krav. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 13. (§ 509).

Forslaget indfører som supplement til det nugældende stk. 1 en bagatelgrænse for, i hvilke genstande udlæg kan foretages, og forhøjer samtidig det i det gældende stk. 2 fastsatte beløb under hensyn til prisudviklingen siden 1976. Der vil herefter ikke kunne foretages udlæg i aktiver, der er nødvendige for skyldnerens eller dennes husstands erhverv eller uddannelse, hvis aktivernes værdi ved en tvangsrealisation ikke vil overstige 10.000 kr. Der henvises i den forbindelse til Ugeskrift for Retsvæsen, 1987, side 692, hvorefter beløbsgrænsen i § 509, stk. 2, antages at angå tvangsrealisationsværdien.

Indførelsen af en bagatelgrænse vil hindre, at udlæg foretages i værdiløse genstande som end ikke vil kunne dække de omkostninger, der vil være forbundet med en tvangsrealisation. Da fordringshaverens krav i sådanne tilfælde ikke vil blive nedbragt, forekommer det ikke rimeligt at gennemføre en fogedforretning, hvis eneste formål vil være at skade skyldneren.

Den nye grænse i bestemmelsens 1. led skal for så vidt angår udtrykket "samlinger af genstande" forstås således, at der ikke kan foretages udlæg i f.eks. en samling af juleplatter, hvis værdi ikke overstiger 2.000 kr.

Til nr. 14. (§ 538).

Forslaget til ændret formulering af retsplejelovens § 538, stk. 2 og 3, skal ses i sammenhæng med forslaget i § 2 om ændring i tinglysningslovens § 42 a. Tilsammen har ændringerne til formål at gøre det muligt at afholde tvangsauktion over fast ejendom på grundlag af pantebreve - bortset fra ejerpantebreve og skadesløsbreve - uden forudgående udlæg. Forslaget vil medføre et ikke uvæsentligt fald i antallet af udlægsforretninger, men vil samtidig medføre et fald i indtægterne fra retsafgift, som overstiger besparelsen i personaleforbruget.

Til nr. 15. (§ 560).

I betænkning nr. 1173/1989 om annoncering m.v. af tvangsauktion over fast ejen-

dom er der fremsat en række forslag til ændringer i retsplejelovens bestemmelser om tvangsauktion over fast ejendom. De i den nævnte betænkning fremsatte forslag er indarbejdet i nærværende lovforslag med de ændringer, som følger af arbejdsgruppens forslag om indførelse af en medhjælperordning. Der kan derfor for så vidt angår disse dele af arbejdsgruppens lovforslag henvises til den nævnte betænkning.

Arbejdsgruppens lovforslag har til formål at lette fogedretterne for det meget betydelige arbejde, som er forbundet med forberedelsen af den enkelte tvangsauktion uden derved at tilsidesætte hensynet til retssikkerheden. Dette formål er først og fremmest søgt tilgodeset ved at indføre regler, hvorefter en af fogedretten antaget medhjælper forbereder auktionen. Arbejdsgruppen har overvejet, om auktionssalget af fast ejendom helt kunne overlades til andre end fogedretten, således at fogedretten alene skulle tage stilling til opståede tvister. Under hensyn til, at der ved salg af fast ejendom på auktion ofte skal tages stilling til en række materielretlige problemer, har arbejdsgruppen fundet det overvejende betænkeligt at overlade det til andre end fogedretten at afholde selve auktionen.

I den foreliggende udformning vil arbejdsgruppens forslag medføre, at omkostningerne ved at gennemføre en tvangsauktion vil blive sammensat på en anden måde end efter gældende ret. Det forudsættes, at de kreditorer, der under auktionsmødet lader sig repræsentere af advokat, som hidtil vil få tilkendt et mødesalær efter faste takster. Det takstmæssige salær, der hidtil er blevet tilkendt rekvirentens advokat, bortfalder, da rekvirentens opgaver overtages af medhjælperen. Medhjælperens - og en eventuel sagkyndigs - salær forudsættes fastsat under hensyn til arbejdsomfang og sagens betydning efter samme kriterier, som nu anvendes i konkursboer. Der vil derfor forekomme tilfælde, hvor omkostningerne vil blive mindre end hidtil, f.eks. ved en ukompliceret auktion over et kostbart enfamilieshus, medens det omvendt vil kunne forekomme, at en auktion over en ejendom af mindre værdi, f.eks. en ældre udlejningsejendom, bliver dyrere end hidtil at gennemføre, fordi medhjælperen forud for auktionen må udføre omfattende undersøgelser af ejendommens forhold. Set under ét forventer arbejdsgruppen dog ikke, at omkostningsniveauet stiger som følge af indførelse af en medhjælperordning.

Ved udarbejdelsen af forslaget er det forudsat, at de i § 2 foreslåede ændringer i tinglysningsloven gennemføres.

Forslagets § 560 er således formuleret under hensyntagen til den foreslåede ændring i tinglysningslovens § 42 a. I forhold til gældende ret er det nyt, at rekviren-

ten efter stk. 1 skal opgøre sin fordring ved begæringens indgivelse. Da rekvirenten ikke efter forslaget skal indkaldes til vejledningsmødet, er det nødvendigt, at fogedretten kan orientere skyldneren om, med hvilket beløb auktionen kan afværges, og det i begæringen opgjorte beløb bør således opgives ved indkaldelsen af skyldneren.

På baggrund af de gældende bestemmelser i retsplejelovens §561, stk. 1 og 2, hvorefter fogedretten skal indkalde skyldneren til et vejledningsmøde og underrette kommunalbestyrelsen om indkaldelsen, hvis ejendommen anvendes til beboelse for denne eller dennes familie, har fogedretten i praksis anmodet rekvirenten om at oplyse, om ejendommen anvendes til beboelse.

Arbejdsgruppen foreslår, at det præciseres, at det er forholdene ved anmodningens indgivelse, som skal foreligge oplyst. Denne oplysning vil ofte kun kunne tilvejebringes ved, at rekvirenten besigtiger ejendommen forud for begæringens indgivelse. Under hensyn til, at muligheden for at afholde forberedende møde opretholdes, skal rekvirenten fortsat give oplysning om ejendommens art.

I stk. 2 foreslås det, at det af anmodningen skal fremgå klart, på hvilket grundlag auktionen begæres, idet dette er afgørende for sagens videre behandling. Fogedretten skal ex officio kontrollere auktionsgrundlaget, og det er derfor påkrævet, at en genpart af påkravet efter tinglysningslovens § 42 a, stk. 3, ledsager anmodningen.

Stk. 3 og 4 er i overensstemmelse med gældende ret.

Til nr. 16. (§ 560 a).

I forslagets § 560 a, stk. 1, foreslås det, at der i hver retskreds antages en eller flere advokater til som medhjælpere at bistå fogedretten med auktionssagernes behandling. Forslaget skal ses på baggrund af forslaget i § 562, stk. 1, hvorefter der skal medvirke medhjælpere i alle sager, samt på baggrund af, at medhjælperen får overladt en række opgaver, som hidtil er blevet varetaget af fogedretten. Det er derfor nødvendigt, at medhjælperen har et højt fagligt niveau, ligesom det er nødvendigt, at medhjælperen gennem behandlingen af et stort antal sager opnår den fornødne rutine. Disse hensyn kan efter arbejdsgruppens opfattelse bedst tilgodeses ved, at hver enkelt fogedret antager et passende antal faste medhjælpere eventuelt efter forudgående opslag i Statstidende.

I stk. 2 foreslås det, at medhjælperen skal stille en passende sikkerhed for det er-

statningsansvar, han kan ifalde. Ansvar efter de foreslåede regler vil være strengt, idet det efter forslaget er medhjælperen, som har ansvaret for indkaldelse og bekendtgørelse af auktionen, ligesom medhjælperen hæfter for indholdet af salgsopstillingen. Det særlige rekvirentansvar bortfalder hermed. Administrativt vil det være en fordel at lade medhjælperen stille en generel sikkerhed frem for en sikkerhed fra sag til sag, og noget sådant er ikke udelukket ved forslagets formulering.

Til nr. 17. (§ 561).

Forslagets § 561 indeholder en del ændringer i forhold til gældende ret - til dels nødvendiggjort af den samtidig foreslåede ændring i tinglysningslovens § 42 a.

I forslagets **stk. 1** og 2 reguleres, hvorledes fogedretten skal indkalde skyldneren. Det foreslås, at fogedretten fortsat skal indkalde til møde ganske kort tid efter at have modtaget auktionsbegæringen, men indkaldelsen bør ske med et passende varsel for at give skyldneren lejlighed til at forberede sig til mødet, herunder at forberede sine eventuelle indsigelser i de tilfælde hvor auktionsgrundlaget er et påkrav.

Det i stk. 1 omhandlede møde er også i de tilfælde, hvor begæringen har afventet behandlingen af en tidligere indgivet begæring, obligatorisk, idet det under alle omstændigheder er nødvendigt at give skyldneren lejlighed til at fremsætte sine indsigelser i forhold til den enkelte kreditor, når auktionsgrundlaget er et påkrav.

Bebor skyldneren den auktionsramte ejendom, eller har han anden kendt adresse, sker indkaldelsen ved anbefalet brev, idet det herved på betryggende måde sikres, at skyldneren får kendskab til auktionssagen. Returneres brevet som uafhentet, bør det fremsendes på ny som almindeligt brev. Kendes skyldnerens adresse ikke, skal indkaldelsen ske ved indkaldelse i Statstidende. Denne fremgangsmåde vil ikke altid give fuld sikkerhed for, at skyldneren bliver bekendt med auktionssagen, men det er heller ikke tilfældet efter de gældende regler, idet indkaldelse til såvel pantebrevsudlæg som auktion efter gældende ret sker efter de netop beskrevne regler.

Fremsætter skyldneren ikke indsigelse, eller udebliver han fra det møde, hvor en indsigelse kan behandles, kan han ikke længere anfægte auktionsgrundlaget, jf. forslagets § 561, stk. 2, sammenholdt med § 583, stk. 2. Arbejdsgruppen finder, at de grunde, som taler for den i § 501, stk. 1, foreslåede præklusjonsregel, i lige så høj grad taler for en tilsvarende regel på dette område. De her foreslåede præ-

klusionsregler retter sig ikke kun mod indsigelser vedrørende selve den fordring, som søges fuldbyrdet. Arbejdsgruppen har fundet denne mere vidtgående præklusionsregel forsvarlig dels under hensyn til det klare behov for en endelig afklaring af parternes retsstilling inden auktion iværksættes, dels under hensyn til, at skyldneren, når det drejer sig om ydelse på et pantebrev i fast ejendom, kun meget sjældent vil være i tvivl om gældens størrelse eller om forfaldstiden. Hertil kommer, at skyldnerens motivation til at møde for at protestere imod et uretmæssigt krav formentlig vil være større i disse tilfælde end i almindelige udlægsager.

Møder skyldneren og fremsætter en indsigelse, skal denne behandles efter reglerne i retsplejelovens kapitel 46, jf. forslaget § 583, stk. 2, og den skal behandles i et møde, hvortil begge parter indkaldes. Reglerne i retsplejelovens kapitel 46, som i øvrigt regulerer behandlingen af indsigelser, foreslås dog modificeret ved nogle særlige udeblivelsesregler, der er nødvendige af hensyn til auktionssagens fremme. Det foreslås således, at fogedretten skal afvise anmodningen, såfremt rekvirenten udebliver fra det møde, hvortil han er indkaldt. Som nævnt er det ikke tanken, at rekvirenten i øvrigt skal give møde under auktionssagens forberedelse.

I stk. 3 reguleres fremgangsmåden i de tilfælde, hvor auktionen begæres på grundlag af påkrav afgivet til andre end ejendommens ejer. Disse situationer vil ofte forekomme i praksis, når en ejendom har skiftet ejer, og gældsovertagelsen ikke er bragt i orden, samt i situationer, hvor ejendommens ejer har stillet sikkerhed for tredjemands gæld.

Det kan også forekomme, at pantebrevet er helt uden personligt gældsansvar. I sådanne tilfælde har ejendommens ejer selvsagt en beskyttelsesværdig interesse i at blive indkaldt til det i § 561, stk. 1, omhandlede møde. Hermed bliver ejeren bekendt med auktionsbegæringen og får mulighed for eventuelt at afværge denne eller fremsætte sine indsigelser.

Forslaget til § 561, stk. 4, opretholder fogedrettens mulighed for at give skyldneren en frist på normalt 4 uger til at afværge auktionen. I forhold til gældende ret, der kun giver mulighed for at meddele afværgefrist, hvis ejendommen bebos af skyldneren eller dennes husstand, indebærer forslaget en udvidelse af afværgefristens anvendelsesområde. Efter forslaget vil der kunne meddeles afværgefrist uanset ejendommens karakter, såfremt der er udsigt til, at man kan finde frem til en varig løsning. Det foreslås samtidig præciseret i lovteksten, at afværgefrist kun må meddeles i særlige tilfælde, og således ikke skal gives kurant, men kun i de tilfælde hvor det efter en vurdering af de fornødne oplysninger om ejendommen

og skyldneren skønnes, at skyldneren har en reel mulighed for at afværge auktionen.

Til gengæld repræsenterer forslaget om, at der kun helt undtagelsesvis skal kunne gives afværgefrist i tilfælde, hvor behandlingen af auktionen har været udsat i medfør af § 560, stk. 4, en betydelig stramning i forhold til gældende ret, idet det indebærer, at der - bortset fra nogle ganske få tilfælde - kun kan gives **afværgefrist** ved behandlingen af den første af flere anmodninger, som behandles i umiddelbar fortsættelse af hinanden. Ganske vist vil fogedretten i sådanne tilfælde efter gældende ret ofte benytte sig af reglen i den gældende § 561, stk. 5, som giver mulighed for at lade en skriftlig vejledning erstatte vejledningsmødet i sådanne tilfælde, men fremsætter skyldneren en begæring om afværgefrist efter at have modtaget skriftlig henvendelse fra fogedretten, gives sådan udsættelse efter praksis ganske kurant.

Muligheden for at kunne opnå en afværgefrist, hver gang en ny anmodning om tvangsauktion tages under behandling, har givet anledning til kritik, fordi skyldnere derved har kunnet misbruge systemet til igennem længere tid at skaffe sig en urimelig kredit.

Hertil kommer, at det sjældent vil tjene noget beskyttelsesværdigt formål at give mere end én afværgefrist. Kan skyldneren ikke i forbindelse med behandlingen af den første auktionsbegæring (eventuelt efter forlængelse af afværgefristen) tilvejebringe en samlet ordning af sine økonomiske problemer, er det næppe sandsynligt, at en sådan ordning vil kunne opnås i forbindelse med behandlingen af en anmodning om tvangsauktion, der har afventet udfaldet af den tidligere indgivne tvangsauktionsanmodning. I praksis ville resultatet blive, at skyldneren kommer til at bebo ejendommen endnu en tid på sine kreditorers bekostning, og denne retstilstand er det ikke fundet hensigtsmæssigt at opretholde.

Muligheden for **helt** undtagelsesvis at give mere end én afværgefrist forudsættes anvendt i de ganske få tilfælde, hvor en sådan beslutning må antages at kunne føre til en varig løsning af skyldnerens økonomiske problemer. Det påhviler skyldneren at sandsynliggøre, at betingelsen er opfyldt. Rekvirentens eventuelle samtykke til, at der gives afværgefrist, kan indgå i fogedrettens overvejelser, men det må herved bemærkes, at fogedretten også skal tage hensyn til de øvrige pantekreditorers interesse i, at auktionssalget ikke forhales.

Det foreliggende forslag må antages at medføre, at de ejendomme, hvor auktion er eneste salgsmulighed, bortsælges betydeligt hurtigere end efter gældende ret,

hvilket vil formindske såvel skyldnerens som kreditorernes tab. Forslaget imødekommer endvidere den velbegrundede kritik af det nuværende ventelistesystems funktion.

*

Bestemmelsen i den gældende § 561, stk. 5, som åbner mulighed for at erstatte vejledningsmødet af en skriftlig vejledning, foreslås ophævet, idet det må forudses, at langt de fleste begæringer skal fremmes på grundlag af påkrav, og i sådanne tilfælde er afholdelse af vejledningsmøde obligatorisk af hensyn til skyldnerens mulighed for at fremsætte indsigelser mod auktionsgrundlaget.

Efter gældende ret skal kommunalbestyrelsen underrettes om vejledningsmøderne, hvis den auktionsramte ejendom bebos af skyldneren eller hans husstand. Reglen er foreslået opretholdt uændret i stk. 6. Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at opretholde gældende ret, hvorefter der også skal ske indkaldelse ved auktion over ferieboliger, da kommunen ikke i disse tilfælde kan yde økonomisk hjælp, ligesom der ikke foreligger et muligt genhusningsproblem.

Til nr. 18. (§ 562).

I forslaget § 562, stk. 1, fastlægges det, hvornår fogedretten skal beramme auktionen. Samtidig med berammelsen antager fogedretten en af de efter § 560 a antagne advokater som medhjælper. Ved berammelsen skal der tages hensyn til de i loven fastsatte frister for indkaldelse og bekendtgørelse af auktionen, og der skal gives medhjælperen tilstrækkelig tid til at indhente oplysninger fra de i ejendommen berettigede, til at indhente nærmere oplysninger om ejendommen hos myndighederne samt til at besigtige ejendommen. Auktionen kan derfor som hovedregel næppe berammes med mindre end 8 ugers varsel, men er der f.eks. tale om en ubebygget parcel med kun en panthaver, vil fristen dog kunne forkortes væsentligt.

Antager fogedretten en sagkyndig, skal der ved berammelsen tages hensyn til dette forhold, således at der gives den sagkyndige en rimelig tid til at forsøge salg i fri handel, idet det ikke med forslaget har været tilsigtet at forringe skyldnerens muligheder for at afværge auktionen i sådanne tilfælde.

Medhjælperen har efter forslagets stk. 1 til opgave at udarbejde salgsopstilling, ligesom medhjælperen skal indkalde og bekendtgøre auktionen. Medhjælperen har efter forslaget de samme pligter, som efter gældende ret påhviler fogedretten. Dette indebærer bl.a., at medhjælperen kort før auktionen må efterse tingbog og dagbog for at sikre, at alle berettigede er indkaldt til auktionen, ligesom et

sådant eftersyn vil være nødvendigt, for at fogedretten på auktionsmødet får kendskab til alle rettighedshavere. Medhjælperen vil endvidere have pligt til, i samme omfang som fogedretten har det efter de gældende regler, at forsøge at finde frem til rettighedshavere, hvis korrekte adresse ikke fremgår af tingbogen.

I forslaget til § 562, stk. 2, er fogedrettens adgang til at antage en sagkyndig opretholdt. Den sagkyndiges opgave vil som hidtil være at tilvejebringe en køber til ejendommen, så vidt muligt i fri handel. Derimod skal det ikke efter forslaget påhvile den sagkyndige at udarbejde salgsopstilling eller i øvrigt medvirke ved auktionssagens forberedelse. Den sagkyndige vil således efter forslaget få en rolle, som i højere grad svarer til den sagkyndiges sædvanlige arbejdsopgaver.

Efter de gældende auktionsretlige regler fastsættes salær til den sagkyndige under hensyntagen til, at denne skal udarbejde en salgsopstilling til brug for auktionen. Salæret til en sagkyndige vil efter forslaget alene skulle udmåles under hensyn til de salgsbestræbelser, den sagkyndige udfolder.

Efter forslaget til § 562, stk. 3, skal rekvirenten straks på fogedrettens anmodning stille sikkerhed for omkostningerne ved auktionens forberedelse. Stilles sikkerheden ikke, nægter fogedretten at fremme auktionen. Sikkerheden kan stilles i hver enkelt sag efter en konkret vurdering, men der er ikke efter forslaget noget til hinder for, at den enkelte rekvirent stiller en fast sikkerhed for auktionsomkostninger eller indestår herfor på samme måde, som det hidtil har været praktiseret.

I stk. 4 fastlægges, hvilke oplysninger salgsopstillingen skal indeholde. Forslaget er identisk med forslaget i betænkning om annoncering m.v. (§ 562, stk. 3).

Forslagets stk. 5 opretholder gældende ret, men der er dog indføjet den ændring, at skyldneren kun har pligt til at fremvise ejendommen og tilbehør, som medfølger under auktionen, for eventuelle liebhavere, såfremt disse ledsages af medhjælperen eller en eventuel sagkyndig. Hensigten med ændringen er at beskytte skyldneren mod useriøse henvendelser i anledning af auktionens annoncering. Omkostningerne til medhjælperens eller den sagkyndiges medvirken til fremvisning af ejendommen skal dækkes af skyldneren, hvis auktionen afværges, eller udredes af en køber uden for budsummen. Bestemmelsen påvirker ikke pantaveres ret til - under påberåbelse af pantebrevsformularernes bestemmelser herom - at besigtige ejendommen.

I stk. 6 er indeholdt et forslag om forberedende møder. Forslaget er i overensstemmelse med forslaget i betænkning om annoncering m.v.

Som allerede nævnt foreslås det i stk. 7, at medhjælperen skal have ansvaret for bekendtgørelse og indkaldelse af auktionen og for indholdet af salgsopstillingen, mens det særlige rekvirentansvar bortfalder. Der er tale om et regresansvar, idet fogedretten hæfter direkte i forhold til skadelidte, da medhjælperen er antaget af fogedretten og undergivet dennes instruktion. Begår medhjælperen fejl, bliver medhjælperen erstatningsansvarlig efter almindelige culperegler, og dette erstatningsansvar skal dækkes af den over for fogedretten stillede sikkerhed. Der kan selvsagt være oplysninger, som medhjælperen i salgsopstillingen må give med forbehold. Er forbeholdet ikke taget, **indestår** medhjælperen for oplysningens rigtighed.

Medhjælperens ansvar lempes dog af den i 2. pkt. foreslåede regel, hvorefter alle, som modtager særskilt indkaldelse til auktionen, bindes af salgsopstillingens oplysninger, medmindre der fremsættes en indsigelse senest på auktionsmødet. En sådan regel indebærer et stærkt incitament for den enkelte kreditor til at foretage en nøje gennemgang af salgsopstillingen inden auktionen, og reglen vil herudover forøge salgsopstillingens værdi som grundlag for afgivelse af bud på auktionen og som grundlag for eventuelle Liebhaberers overvejelse af mulighederne for at overtage ejendommen.

Til nr. 19. (§ 563).

Forslaget til § 563 tilsigter at fastlægge, under hvilke omstændigheder skyldneren kan afværge ejendommens bortsalg på auktion. Dette spørgsmål har både i teori og praksis givet anledning til ganske betydelige problemer.

Stk. 1 omhandler perioden, indtil ejendommen opråbes på første auktion. I disse tilfælde foreslås det, at auktionen skal kunne afværges ved betaling af auktionssagens omkostninger og hele rekvirentens forfaldne fordring og ikke kun den fordring, som er søgt inddrevet ved påkrav eller udlæg. Dette repræsenterer i forhold til gældende ret en skærpelse af betingelserne for at afværge auktionen, idet skyldneren efter gældende ret kan forlange **auktionsbegæringen** tilbagekaldt, såfremt rekvirentens omkostninger og den fordring, for hvilken udlæg er foretaget, betales. Dette kan på grundlag af ventelistesystemet og den måde, hvorpå dette praktiseres, føre til ganske urimelige resultater for panthaverne og kan i visse tilfælde tvinge panthaverne til at opsigte pantebreve - og dermed umuliggøre afværgelse af auktionen - med det ene formål at sikre, at skyldnerens misligholdelse bringes til ophør snarest muligt.

Har auktionen været indkaldt, og har medhjælperen ikke kunnet nå at aflyse mødet over for dem, som har modtaget særskilt indkaldelse, vil rekvirenten som hidtil være berettiget til at afkræve skyldneren omkostninger til bedre prioriterede panthavere som betingelse for auktionens tilbagekaldelse, jf. retsplejelovens § 565, stk. 1.

Forslagets § 563, stk. 2. regulerer retsstillingen i tidsrummet mellem opråb på første auktion og opråb på en eventuel ny auktion. I disse tilfælde foreslås det, at skyldneren skal kunne afværge auktionen ved at betale auktionssagens omkostninger samt forfaldne beløb og tilkendte omkostninger til alle, som opnåede dækning på første auktion. Ud over at løse usikkerheden om betingelserne for at afværge en auktion, når ny auktion begæres, rummer forslaget den fordel, at kreditorerne tvinges til allerede på første auktion at byde det, de reelt mener ejendommen bør kunne indbringe, medmindre de vil udsætte sig for, at auktionen afværges, uden at de samtidig opnår betaling af restancer og omkostninger.

Efter forslaget kræves der hverken samtykke fra panthaver eller højstbydende til auktionens tilbagekaldelse.

Når det foreslås at lade betaling af restancer og omkostninger til dem, som opnåede dækning på første auktion, være eneste betingelse for at afværge auktionen, når ny auktion begæres, skyldes det, at ny auktion i langt de fleste tilfælde begæres af skyldneren netop med det formål at afværge auktionen.

Til nr. 20, 21, 23-28 og 31.

De foreslåede ændringer i §§ 564, 567, 568, 569, 571, 577 og 582 er konsekvensændringer.

Til nr. 22. (§ 566)

Forslagets § 566 er med de ændringer, som følger af medhjælperordningen identisk med det forslag, der er indeholdt i betænkning om annoncering af tvangsauktion m.v.

Til nr. 29. (§ 576).

Forslaget til nyt § 576, stk. 3, præciserer, at auktionen bortfalder, såfremt rekvirenten tilbagekalder sin auktionsbegæring. Tilbagekalder rekvirenten sin begæring uden at sikre sig, at de i forslaget til § 563, stk. 2, opstillede betingelser er op-

fyldt, kan rekvirenten ifalde et erstatningsansvar over for de øvrige kreditorer i ejendommen i det omfang, dispositionen påfører disse et tab.

Til nr. 30. (§ 580).

Forslaget til ændret affattelse af retsplejelovens § 580 ændrer ikke ved gældende ret, når bortses fra, at forslaget gør det muligt for fogedretten al overlade den praktiske ekspedition af auktionsskøbers begæring om udstedelse af auktionsskøde til den advokat, som har virket som medhjælper under auktionens forberedelse.

Det er hensigten at medhjælperen efter at have modtaget sagens akter fra fogedretten skal kontrollere, at betingelserne for udstedelse af skøde er til stede. Hr dette tilfældet, returnerer medhjælperen sagen til fogedretten efter at have udfærdiget auktionsskøde, og fogedretten underskriver herefter skødet og fremsender dette til køber. Forslaget må antages i nogen grad at lette fogedretternes juridiske medarbejdere.

Til nr. 32. (§ 583).

Den foreslåede regel i retsplejelovens § 583, stk. 2, er ny og er et nødvendigt supplement til forslagets § 538, stk. 2. Ved forslaget tilvejebringes parallelitet mellem de tilfælde, hvor en auktion foretages på grundlag af påkrav, og de tilfælde, hvor grundlaget som hidtil er et udlæg i ejendommen.

Til nr. 33. (§ 584, stk. 3).

Forslaget til ændret affattelse af § 584, stk. 3, har karakter af en konsekvensændring, for så vidt angår de auktionsretlige regler, idet der dog i forslaget er indeholdt en appelbegrænsning for så vidt angår spørgsmålet om bekendtgørelse af auktionen og salgsopstillingens indhold. Denne begrænsning er i overensstemmelse med den i betænkning nr. 1173/1989 om annoncering m.v. af tvangsauktion over fast ejendom indeholdte appelbegrænsning.

Som følge af de ændrede regler om adgangen til at fremsætte indsigelser i forslagets § 501, stk. 1 og 2, er det i forslaget til ny affattelse af § 584, stk. 3 - i overensstemmelse med affattelsen af § 501, stk. 2 - fastslået, at fogedrettens beslutning om at henvise kreditor til civilt søgsmål i anledning af en fremsat indsigelse mod et påkrav, ikke skal kunne påkæres. Arbejdsgruppen har herved lagt vægt på, at skyldneren bør have mulighed for at få efterprøvet sin indsigelse på normal måde

i den civile retsplejes former i alle de tilfælde, hvor fogedretten ikke straks finder at kunne forkaste indsigelsen som åbenbart ugrundet. Beslutter fogedretten at forkaste skyldnerens indsigelse og fremme sagen, kan skyldneren frit påkære denne afgørelse. Finder landsretten ikke skyldnerens indsigelse åbenbart ugrundet, henviser landsretten kreditor til civilt søgsmål.

Hensynet til tvangsfuldbyrdelsens effektivitet har været afgørende for arbejdsgruppens forslag om, at indsigelser vedrørende selve den fordring, som søges tvangsfuldbyrdet, skal fremsættes senest i det første retsmøde i fogedretten, hvortil skyldneren har været tilsagt ved en forkyndt tilsigelse. Denne regel - som ikke hindrer skyldneren i at søge sin indsigelse efterprøvet under civilt søgsmål - ville miste sin virkning, såfremt skyldneren ved hjælp af retsmidlet kære kunne få en prækluderet indsigelse taget under påkendelse, ligesom en fri kære adgang kunne føre til en uhensigtsmæssig belastning af landsretterne.

Det foreslås derfor, at skyldneren kun skal kunne påkære fogedrettens afgørelser vedrørende selve den fordring, tvangsfuldbyrdelsen angår, såfremt indsigelsen er rettidigt fremsat, dvs. senest i det første møde i fogedretten, hvortil skyldneren har været tilsagt ved en forkyndt tilsigelse. Af helt de samme grunde foreslås det endvidere, at skyldneren skal være afskåret fra at få en fortabt indsigelse efterprøvet under kære i auktionssager, som behandles på grundlag af et af kreditor afgivet påkrav.

Til § 2.

Til nr. 1. (§ 42 a).

Som det fremgår af bemærkningerne til auktionsreglerne i § 1 foreslås det, at tvangsauktion over fast ejendom fremtidig skal kunne afholdes på grundlag af påkrav afgivet af pantekreditor. Reglerne om, hvorledes påkravet skal afgives og i hvilken form, er indarbejdet i tinglysningslovens § 42 a, som i forvejen indeholder regler om påkrav ved betalingsmisligholdelse.

Bestemmelsen er udformet således, at den kreditor, som ønsker, at skyldnerens misligholdelse skal kunne føre til opsigelse af hovedstolen, skal afgive et påkrav efter de hidtil gældende regler, hvorefter kreditor kan gå frem efter forslaget stk. 3. Ønsker kreditor derimod kun at fremtvinge betaling af en skyldig terminsydelse, kan han efter forslaget nøjes med at gå frem efter stk. 3, og forslaget erstatter i denne henseende den almindeligt forekommende pantebrevsinkasso, hvor der af retsafgiftsmæssige grunde kun sjældent foretages udlæg for andet end

skyldige terminsydelser.

For at sikre, at påkravet kommer frem, og at det indeholder de relevante oplysninger og den fornødne vejledning til skyldneren, foreslås det gjort til en gyldighedsbetingelse, at påkravet indeholder de i forslaget fastsatte oplysninger. Det foreslås samtidig, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om påkravets form. Der er herved tilvejebragt hjemmel for, at justitsministeren kan bestemme, at påkravet skal sendes i anbefalet brev.

Påkravet kan afgives af kreditor selv, af dennes pengeinstitut eller af kreditors advokat. Arbejdsgruppen finder, at kreditor skal have mulighed for at afkræve skyldneren et gebyr til dækning af de omkostninger, som er forbundet med afgivelsen af påkravet. Arbejdsgruppen har fundet det mest hensigtsmæssigt, at gebyrets størrelse fastsættes ved bekendtgørelse, således at det administrativt kan ændres i takt med omkostningsudviklingen i samfundet. Gebyret forudsættes som nævnt kun at skulle dække kreditors omkostninger. Da det må antages, at de fleste påkrav vil kunne afgives af kreditor selv eller af dennes pengeinstitut på grundlag af **edb-behandling**, forestiller arbejdsgruppen sig et gebyr i størrelsesordenen 250 kr.

Da påkravet som nævnt forudsættes afgivet direkte af kreditor, vil der ikke være grundlag for at pålægge skyldneren inkassoomkostninger, selv om kreditor skulle vælge at lade en advokat afgive påkravet. Forslaget vil således indebære en meget væsentlig reduktion af de omkostninger, skyldneren skal udrede i anledning af betalingsmisligholdelse. Betaler skyldneren, inden auktionsbegæringen er indgivet, skal skyldneren således alene betale påkravsgebyret. Betales der efter auktionsbegæringen er indgivet, men inden antagelse af en medhjælper, skal skyldneren foruden påkravsgebyr betale retsafgift for auktionsbegæring og et mindre salær til rekvirentens advokat.

Den foreslåede adgang til at afholde auktion på grundlag af påkrav kan ikke udstrækkes til også at omfatte ejerpantebreve og skadesløsbreve, idet hverken gældens størrelse eller forfaldstidens indtræden lader sig udlede direkte af pantebrevet. I sådanne tilfælde må der fortsat foretages udlæg og tillægges omkostninger efter sædvanlige retningslinier, jf. forslagets stk. 4.

Til nr. 2. (§ 47).

Forslaget til ændring af § 47 er udtryk for en konsekvensændring.

BILAG

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10, II
1216 Kbhvn. K - Tlf. 0192 33 40

Telex 15 530 i
530 ,ustm dk

Telefax 01 93 37 10

Bilag 1.

Journal nr.

København, den 03. FEB. 1989

Retsplejerådet

v/landsretspræsident

Ole Agersnap.

Ved skrivelse af 2. december 1983 anmodede Justitsministeriet Retsplejerådet om at foretage en nærmere gennemgang af reglerne i retsplejelovens kapitel 48 og kapitlerne 55-57 om særregler om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav, om indsættelses- og udsættelsesforretninger og om arrest og forbud.

Ved skrivelse af 7. maj 1986 tiltrådte Justitsministeriet, at Retsplejerådet nedsatte en arbejdsgruppe ved behandlingen af kommissoriet.

I april 1987 afgav Retsplejerådet og den nedsatte arbejdsgruppe en betænkning om arrest og forbud (nr. 1107/1987).

Det er over for Justitsministeriet oplyst, at rådet og arbejdsgruppen i løbet af forholdsvis kort tid vil afgive betænkning om **tvangsfuldbyrdelse** af andre krav end pengekrav, således at Retsplejerådet har opfyldt kommissoriet af 2. december 1983.

Justitsministeriet skal herved anmode Retsplejerådet og den nedsatte arbejdsgruppe om at fortsætte gennemgangen af **fogedretlige** spørgsmål og i forbindelse hermed i givet fald udarbejde udkast til nye regler.

Gennemgangen skal navnlig omfatte en behandling af de forslag på området, der er indeholdt i idekataloget til forenkling af justitsvæsenet, der i november 1988 er afgivet af Justitsministeriets spare- og forenklingssudvalg. Kommissoriet omfatter således

pkt. 1-2, 37-52 og 85 i kataloget.

Retsplejerådet kan afgive delbetænkning om de behandlede spørgsmål og kan i fornødent omfang tage kontakt til myndigheder og organisationer.

Det forudsættes, at **Retsplejerådet** i øvrigt fortsætter behandlingen af de andre spørgsmål, som rådet er anmodet om at behandle.



H. E. Clausen



Christian Trøning

I D E K A T A L O G

F O R E N K L I N G A F J U S T I T S V Æ S E N E T

AFGIVET AF

JUSTITSMINISTERIETS SPARE- OG FORENKLINGSUDVALG

NOVEMBER 1988

B. Den civile retspleje.

1. Afskaffelse af incassosager.

En meget betydelig andel af de sager, der anlægges ved byretterne, er ikke udtryk for, at der er en reel tvist mellem parterne, men anlægges alene af hensyn til sagsøgerens muligheder for at inddrive fordringen.

Det foreslås overvejet at indføre en ordning, hvorefter en fordring kan inddrives ved udlæg uden forudgående dom, medmindre skyldneren inden for en frist på 4 uger fra modtagelsen af skriftligt påkrav fra fordringshaveren skriftligt har fremsat indsigelser mod betalingskravet.

Der henvises til betænkning 698/1973 s. 9 ff.

Besparelse/effekt: Betydelig besparelse for domstolene og mindre sagsomkostninger for skyldneren.

2. Ændring af kreditkøbsloven m.v.

Kreditor kan efter kreditkøbsloven ikke umiddelbart på grundlag af købekontrakten få det solgte tilbagetaget ved fogedrettens hjælp, hvis kontrakten lider af visse formmangler (kreditkøbslovens § 20, stk. 1, nr. 3). Dette indebærer en unødigt anvendelse af civilretterne, idet resultatet alene er en forhaling af sagerne, hvorfor bestemmelsen foreslås ophævet og eventuelt erstattet af en omkostningsmæssig sanktion over for kreditor.

Endvidere foreslås det, at de **kontoaftaler**, der er omfattet af kreditkøbsloven, skal kunne danne grundlag for eksekution, hvis det er aftalt mellem parterne. Tilsvarende foreslås kontoaftaler med pengeinstitutter omfattet af en sådan regel.

Besparelse/effekt; En del civile sager vil bortfalde, hvilket medfører besparelser for domstolene, men også for skyldneren i form af en reduktion af de samlede **sagsomkostninger**.

D. Tvangsinddrivelsesområdet.

37. Pantebrevsudlæg i fast ejendom.

Ifølge de gældende regler i retsplejeloven kan der på fogedrettens kontor foretages udlæg i fast ejendom i henhold til pantebrev, selv om skyldneren ikke er mødt.

Foretagelsen af disse sædvanlige pantebrevsudlæg i fast ejendom har i høj grad karakter af en formalitet, som alene tjener til at tilvejebringe et auktionsgrundlag for fordringshaveren. I praksis fremkommer der kun indsigelser i relation til en meget lille del af pantebrevsudlæggene, og det vil være relativt let at tage stilling til eventuelle indsigelser i forbindelse med selve auktionssagens behandling. De omkostninger, der er forbundet med pantebrevsudlæg, skal i sidste ende bæres af skyldneren.

Det foreslås på denne baggrund at afskaffe de nævnte pantebrevsudlæg, således at fordringshaveren på grundlag af sit pantebrev og mod forevisning af et afsendt påkrav efter en frist f.eks. 4 uger efter påkravets afsendelse kan begære tvangsauktion afholdt. Gennemføres en sådan ordning, vil det spare såvel fordringshaveren som skyldneren udgifterne ved pantebrevsudlægget.

Besparelse/effekt: Fogedretterne lettes for et betydeligt arbejde.

38. Nærmere oplysninger om skyldneren.

I praksis må en hel del fogedforretninger omberammes, fordi de foreliggende oplysninger om skyldneren, herunder oplysningerne om den pågældendes adresse, viser sig at være uaktuelle eller mangelfulde.

Det foreslås overvejet, om der bør fastsættes nærmere regler om **rekvirentens** pligt til at fremkomme med relevante oplysninger om skyldneren ved indgivelsen af anmodning til fogedretten, f.eks. i form af folkeregisteroplysning. Endvidere bør det overvejes at forsyne retskredsene med terminaludstyr, således at der bliver mulighed for mod betaling fra rekvirenten at trække direkte på Det Centrale Personregister (CPR).

Den foreslåede ændring kunne i øvrigt finde tilsvarende anvendelse i relation til civile sager.

Besparelse/effekt: Færre omberammelser og derved en bedre udnyttelse af fogedretternes ressourcer.

39. Forlængelse af "fredningsperioden".

Ifølge retsplejelovens § 490 kan fogedretten som udgangspunkt afvise at foretage udlægsforretninger hos en skyldner, hvis der inden for de sidste 6 måneder har været afholdt en forretning, hvor det ikke var muligt at opnå dækning.

Det foreslås overvejet, om den nævnte periode på 6 måneder eventuelt bør forlænges, hvilket i givet fald vil indebære, at flere anmodninger vil kunne afvises under henvisning til bestemmelsen.

Besparelse/effekt: Begrænsning i antallet af fogedsager der **realitetsbehandles**.

40. Udeblivelsesudlæg på kontoret.

Ifølge retsplejelovens regler kan der på fogedrettens kontor, hvis skyldneren ikke er mødt, ikke foretages

udlæg i andet end fast ejendom i henhold til pantebrev.

Det kunne overvejes at indføre en mere generel regel om, at fogedretten i alle sager efter omstændighederne kan foretage udlæg på kontoret, hvis skyldneren trods underretning om forretningen er udeblevet. Navnlig hvis der som foreslået under FR 7 gennemføres en regel om adgang til lønindeholdelse som tvangsinddrivelsesmiddel, vil forslaget medføre en betydelig forenkling, herunder en omkostningslettelse for skyldneren.

Besparelse/effekt: Væsentlig nedgang i antallet af politifremstillinger og udgående fogedforretninger.

41. Bistand af låsesmed og flyttevognmand.

Mange udgående fogedforretninger må omberammes, fordi der viser sig at være behov for bistand fra låsesmed eller vognmand.

Det foreslås overvejet, om der bør indføres en ordning, hvorefter fogedretten efter en konkret vurdering allerede i forbindelse med den første udgående forretning på rekvirentens regning kan tilkalde låsesmed og vognmand, således at rekvirenten må bære omkostningerne herved, såfremt det viser sig, at bistanden er uforholdsmæssig.

Besparelse/effekt: Nedgang i antallet af udgående fogedforretninger.

42. Regulering af værdigrænsen i retsplejelovens § 509, stk. 2.

Ifølge retsplejelovens § 509, stk. 2, kan udlæg ikke foretages i aktiver af indtil 3.000 kr.'s værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse.

I udlægsbetænkningen (Bet. 634/1971) anføres det, at

denne værdigrænse fra tid til anden bør reguleres i overensstemmelse med i priseniveauet. Værdigrænsen er ikke reguleret siden dens indførelse i retsplejeloven.

Det foreslås overvejet at hæve værdigrænsen samt at indføre en bestemmelse om årlig regulering af værdigrænsen, f.eks. svarende til erstatningsansvarslovens § 15.

Besparelse/effekt: Formentlig en beskedent nedgang i antallet af fogedforretninger.

43. Udvidet adgang til lønindeholdelse.

En række offentlige krav kan efter de gældende regler inddrives ved tilbageholdelse i skyldnerens løn m.v.

Privatretlige fordringer inddrives derimod som udgangspunkt ved udlæg i fast ejendom eller løsøre og efterfølgende tvangsauktion. Foretagelse af udlæg sker i fogedretten og betyder ofte flere forgæves retsmøder og fremstilling af skyldneren ved politiets foranstaltning eller afholdelse af retsmøde på skyldnerens bopæl. Dertil kommer, at udlagte løsøreeffekter erfaringsmæssigt kun indbringer et beskedent beløb, mens det ofte indebærer betydelige gener for skyldneren at undvære det pågældende løsøre.

En forenkling kunne bestå i at lade lønindeholdelse være den almindelige inddrivelsesform, hvilket i dag er tilfældet i mange andre lande. Et sådant system er velegnet til edb-behandling, og fogedretternes arbejde vil således kunne rationaliseres.

Besparelse/effekt: Væsentlige besparelser samt en effektivisering af inddrivelsen.

44. Afhentning af biblioteksbøger.

Fogedretterne foretager i et vist omfang umiddelbare fogedforretninger med henblik på afhentning af biblioteksbøger, som låneren ikke har tilbageleveret.

Det foreslås, at denne opgave, der er af helt ukompliceret karakter, henlægges til de kommunale pantefogeder.

Besparelse/effekt: En beskedent nedgang i antallet af umiddelbare **fogedforretninger** mod et tilsvarende merarbejde for de kommunale pantefogeder.

45. Henlæggelse af sager til toldfogeder eller pantefogeder.

Ifølge lov om **fremgangsmåden** ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. foretages udlæg for ydelser, der opkræves eller inddrives af kommuner eller amtskommuner, af kommunale **pantefogeder**, mens udlæg for ydelser, der opkræves eller inddrives af toldvæsenet, kan foretages af toldfogeder. Justitsministeren kan ifølge loven fastsætte bestemmelser, hvorefter pante- og toldfogeder kan foretage udlæg også for andre ydelser. Udlæg, som ikke foretages af pante- og toldfogeder, foretages af fogedretten.

Det foreslås overvejet i muligt omfang at overføre sagsgrupper fra fogedretterne til pante- eller toldfogederne.

Besparelse/effekt: En vis nedgang i antallet af sager ved fogedretterne.

46. Radio- og TV-licens.

Krav på radio- og TV-licens er uden sammenligning den største og praktisk set vanskeligst håndterbare gruppe af fordringer, der på grundlag af udpantningsret søges inddrevet ved **fogedretternes** foranstaltning. Der ofres i fogedretterne betydelige ressourcer på inddrivelsen

af disse fordringer, der i alle tilfælde er af forholdsvist beskeden størrelse.

Det foreslås, at der indføres en ordning, hvorefter radio- og **TV-licens** på samme måde som opkrævning af **renovationsafgift** opkræves via skattesystemet sammen med personlige skatter.

Besparelse/effekt: Et væsentligt fald i antallet af sager ved fogedretterne samt en betydelig **effektivisering** af inddrivelsen. Gennemførelse af forslaget vil dog samtidig medføre betydeligt tab af indtægter fra **retsafgifterne**.

47. Forkyndelse af meddelelse om udpantning.

Forlanges der fuldbyrdelse på grundlag af udpantningsret, skal en meddelelse om fogedforretningen indeholdende oplysninger om kravets grundlag og størrelse og sidste rettige betalingsdag forkyndes for skyldneren, medmindre andet er bestemt i lovgivningen, jf. retsplejelovens § 493, stk. 3. Forkyndelse kan undtagelsesvist undlades, jf. retsplejelovens § 486, stk. 2.

Det foreslås overvejet at ophæve den særlige bestemmelse i § 493, stk. 3, således at de almindelige regler om underretning af skyldneren om fogedforretninger i stedet finder anvendelse.

Besparelse/effekt: En vis forenkling af sagsbehandlingen samt et reduceret antal forkyndelser.

48. Inddrivelse af vægtafgiftrestancer.

Vægtafgiftsrestancer inddrives på grundlag af udpantningsret ved fogedretternes **foranstaltning**, og disse sager lægger beslag på ganske store ressourcer.

Det kunne overvejes at indføre regler om lovbestemt pant i køretøjet for disse krav, ligesom man kunne

overveje at indføre ændrede regler for opkrævning af vægtafgift. En mulighed kunne være at indføre regler om, at køretøjet skal være forsynet med en mærkat, der viser, at vægtafgiften er betalt. Disse mærkater kunne eventuelt sælges af private forretningsdrivende, der herefter afregnede vægtafgiften til staten. Tilsvarende ordninger kendes fra en række andre lande.

Besparelse/effekt: Alt efter hvilken ordning der indføres, vil der kunne opnåes en betydelig nedgang i sagsantallet i fogedretterne samt en mere effektiv inddrivelse. Gennemførelse vil dog samtidig indebære mindre indtægter fra **retsafgifterne**.

49. Parkeringsafgifter.

Parkeringsafgifter inddrives på grundlag af udpantningsret ved fogedretternes **foranstaltning**.

Der kunne overvejes forskellige muligheder for at effektivisere inddrivelsen, såsom indførelse af lovbestemt panteret i køretøjet for kravet, adgang til lønindeholdelse eller eventuelt mulighed for i særlige tilfælde midlertidigt at inddrage nummerpladerne, f.eks. hvis der er tale om flere sager og/eller ældre restancer.

Besparelse/effekt; Alt efter hvilken ordning der vælges, vil der kunne opnåes en nedgang i sagsantallet i fogedretterne samt en effektivisering af inddrivelsen.

50. Fortrinsberettiget pant i fast ejendom.

En række krav er efter den gældende lovgivning sikret ved fortrinsberettiget pant i fast ejendom.

Det foreslås overvejet, om også visse andre særlige krav med relation til fast ejendom, f.eks. gæld til private vandværker og **fjernvarmeværker** m.v., bør søges

sikret på tilsvarende måde.

Besparelse/effekt: En vis reduktion i sagsantallet.

51. Tvangsauktioner over fast ejendom.

Efter retsplejelovens regler afholdes tvangsauktioner over fast ejendom af fogedretterne. Der anvendes betydelige ressourcer på auktionssagerne.

På denne baggrund kan det overvejes at tilvejebringe hjemmel for, at fogedretterne - i lighed med den ordning der følges af **skifteretterne** ved behandlingen af dødsboer - kan antage en advokat som medhjælper i auktionssager. Omkostningerne til medhjælperen kunne som andre auktionssomkostninger betales af auktionsskøber ud over auktionsbudet. Medhjælperen vil f.eks. kunne forestå indkaldelse af rettighedshaverne til eventuelle , forberedende auktionsmøder og til tvangsauktionen, annoncering samt udarbejdelse af auktionsskøde.

Det kunne dog også overvejes eventuelt at pålægge auktionsrekvirenten - der i forvejen korresponderer med rettighedshaverne i forbindelse med udarbejdelsen af salgsopstillingen - disse opgaver.

Der ville endvidere kunne opnås besparelser ved at gennemføre en række yderligere forenklinger af fremgangsmåden i forbindelse med tvangsauktioner. Som eksempler kan nævnes, at man kunne overlade det til fogedretten at vurdere, om der i den konkrete sag var behov for forberedende auktionsmøder, ligesom man kunne afskaffe "ventelistesystemet" i retsplejelovens § 560, stk. 2, til fordel for en ordning, hvorefter en auktionssag kunne fortsættes på grundlag af efterfølgende begæringer, når en tidligere begæring faldt væk.

Besparelse/effekt; Fogedretterne lettes for et betydeligt arbejde af mere praktisk art og vil i stedet i højere grad alene have retlige opgaver ved auktioner.

52. Afbrydelse af el- og gasforsyningen hos restanter.

Afbrydelse af el- og gasforsyningen hos restanter foretages af fogedretterne efter reglerne om umiddelbare **fogedforretninger**.

Det kunne overvejes at overføre disse sager til den kommunale pantefoged eller anden kommunalt ansat. Det kunne endvidere overvejes, om de hensyn, der også ligger bag reglen om **trangsbeneficiet**, taler for helt generelt at undlade at afbryde el- og gasforsyningen.

Besparelse/effekt: En vis reduktion i sagsantallet hos fogedretterne.

Der henvises i øvrigt til forslag 85.

85. Begrænsning af **politifremstillinger** i fogedsager.

Retsplejeloven åbner mulighed for at fogedretterne kan bestemme, at en skyldner skal tages i forvaring af politiet, indtil den pågældende kan fremstilles i fogedretten. Det er dog foreskrevet, at fremstilling ved politiets hjælp ikke bør ske, hvis **politifremstilling** ikke står i rimeligt forhold til gældens størrelse. Københavns byret opererede i den forbindelse i 1987 med en minimumsgrænse på 800 kr. bortset fra **udpanningssager**.

Politiet modtog i 1987 godt 92.000 begæringer om **fogedfremstilling** og knap 14.000 begæringer om fremstilling for andre myndigheder. Af det samlede antal begæringer mødte godt 65.000 personer efter tilsigelse fra politiet, medens 12.500 personer blev afhentet af politiet og **fremstillet**.

På denne baggrund foreslås det, at minimumsgrænsen for anvendelse af politiets assistance ved **fogedfremstillinger** søges hævet, samt at der eventuelt indføres begrænsning med hensyn til de krav, der kan gøres til genstand for **politifremstilling**.

Besparelse/effekt: Frigørelse af politimæssige ressourcer til andet formål.

Bilag 2.

BETALINGSPÅKRAV

Til (fuldstændigt navn og adresse).

Da De ikke har betalt Deres forfaldne gæld, fremsættes i medfør af retsplejelovens § 477 a følgende påkrav:

(skyldneren) skal til
(kreditor) betale

_____kr. tillige med gebyr for dette påkrav _____kr.
i alt _____kr.

Hovedstolen (. kr.) forrentes med _____ fra
den _____og til betaling sker.

Kravet støttes på følgende omstændigheder:

(Sagsfremstilling)

Dette påkrav kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse ved fogedretten, medmindre kreditor inden en frist på 4 uger fra forkyndelsen af dette påkrav modtager en skriftlig indsigelse fra Dem. Såfremt De kan anerkende kravet, opfordres De til at betale ovennævnte beløb med påløbne renter til

_____inden fristens udløb, således at yderligere omkostninger undgås.

Den _____19__

Stævningsmandspåtegning:

Vejledning til skyldneren: Dette påkrav kan danne grundlag for tvangsfuldbyrdelse ved fogedretten, medmindre De inden 4 uger fra påkravets forkyndelse fremsætter en skriftlig indsigelse over for kreditor. Fremsætter De en indsigelse, skal kreditor anlægge almindelig retssag og opnå dom for kravet, hvis dette senere skal **tvangsfuldbyrdes**. Fremsætter De ikke en skriftlig indsigelse, afskærer dette Dem ikke fra senere at fremkomme med Deres indsigelser i fogedretten.

Deres indsigelse bør sendes i anbefalet brev, således at De kan sikre Dem dokumentation for, at indsigelsen er kommet frem til kreditor inden fristens udløb. De bør opbevare postvæsenets kvittering samt en kopi af Deres indsigelse til eget brug.

Blanket til afgivelse af indsigelse er vedhæftet påkravet.

(Indsigelsesblanket)

(Skyldneren)
(kreditor)

skal til
betale

_____kr. tillige med gebyr på denne påkrav _____kr.
i alt _____kr.

Hovedstolen forrentes med _____% p.a. fra den _____og
til betaling sker.

Indsigelse :

Jeg fremsætter indsigelse mod ovennævnte krav. (Evt.
begrundelse kan anføres her).

Den _____19__

Underskrift

(Indsigelsesblanket)
Genpart til skyldnerens eget brug

(Skyldneren) skal til
(kreditor) betale

_____kr. tillige med gebyr på denne påkrav _____kr.
i alt _____kr.

Hovedstolen forrentes med _____% p.a. fra den _____og
til betaling sker.

Indsigelse:

Jeg fremsætter indsigelse mod ovennævnte krav. (Evt.
begrundelse kan anføres her).

Den _____19__

Underskrift

Bilag 3.

TILSIGELSE

Fogedretten har fra
(Den nuværende blanket)

Nyt vejledningsafsnit:

Såfremt De ikke møder, kan der eventuelt foretages udlæg uden Deres tilstedeværelse, eller fogedforretningen kan uden yderligere varsel foretages på Deres bopæl, eller hvor De har aktiver. Fogedretten kan endvidere bestemme, at De skal tages i forvaring af politiet, indtil De kan fremstilles i fogedretten.

Såfremt De ikke møder mister De endvidere retten til i fogedretten at fremsætte indsigelse vedrørende kreditors fordring.

Bilag 4.

(Indkaldelse til vejledningsmøde efter forslaget § 561, stk. 1).

Fogedretten har fra _____ modtaget en anmodning om at afholde tvangsauktion over Deres ejendom matr. nr. _____

I den anledning indkaldes De til at møde i fogedretten

__dag den _____ 19__.

På mødet vil De af fogedretten modtage vejledning om auktionssagens forløb. Fogedretten skal dog allerede nu henvende Deres opmærksomhed på følgende:

Fogedretten kan på mødet give Dem en frist på 4 uger til at betale det skyldige beløb. Hvis denne auktionssag har været udsat for at afvente behandlingen af en tidligere anmodning om auktion, kan der dog kun helt undtagelsesvis gives afværgefrist.

Har De indsigelser mod det krav, som danner grundlag for auktionen, skal disse indsigelser fremsættes senest på mødet i fogedretten.

Påbegynder fogedretten behandlingen af auktionssagen, antager fogedretten en advokat som medhjælper. Medhjælperen vil senere rette henvendelse til Dem for at besigtige ejendommen og få nærmere oplysninger om denne.

Fogedretten kan på mødet eller senere beskikke Dem en advokat. Hvis De opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, skal De som hovedregel ikke selv betale advokatens salær.

Fogedretten kan antage en sagkyndig (ejendomsmægler) til at forsøge at sælge ejendommen, så vidt muligt i fri handel.

De opfordres til at medbringe kvitteringer og andre papirer af betydning for gældsforholdene i ejendommen samt sidste kvittering for betaling af ejendommens forsikring.

(Påkrav efter tinglysningslovens § 42 A, stk. 2).

Forslaget

PÅKRAV

Til (skyldneren)

Vedrørende pantebrev stort opr. _____ med pant i matr.
nr. _____

Da De ikke har betalt terminsydelsen pr. _____/den op-
sagte hovedstol til (kreditor) på ovennævnte pantebrev,
opfordres De til at betale det skyldige beløb _____ kr.
tillige med gebyr for dette påkrav _____ kr. i alt
_____ kr.

Beløbet skal være indbetalt senest 14 dage efter dette på-
kravs datering. Indbetaling skal ske til _____

Såfremt det opgjorte beløb ikke betales rettidigt, kan
dette påkrav danne grundlag for tvangsauktion over ejen-
dommen.

Såfremt der anmodes om tvangsauktion på grundlag af påkra-
vet, kan indsigelser mod kravet fremsættes i fogedretten.

Uddrag af lov om rettens pleje,
jf. lovbekendtgørelse nr. 748 af 1. december 1989, som ændret ved § 3 i **lov** nr. 396 af 13. juni 1990, lov nr. 403 af 13. juni 1990 og lov nr. 406 af 13. juni 1990.

Tredje afsnit. Tvangsfuldbyrdelse

Kapitel 45

Grundlaget for tvangsfuldbyrdelse

§ 478. Tvangsfuldbyrdelse kan ske på grundlag af

- 1) domme og kendelser afsagt af domstole eller af andre myndigheder, hvis afgørelser efter lovgivningen kan tvangsfuldbyrdes, samt beslutninger om sagsomkostninger truffet af de nævnte myndigheder,
- 2) forlig indgået for de under nr. 1 nævnte myndigheder, retsforlig om samværsret samt forlig indgået under vilkårsforhandling i henhold til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning,
- 3) aftaler om forældremyndighed, der indgår som vilkår i separations- eller skilsmissebevillinger eller i øvrigt er godkendt af statsamtet, samt bestemmelser om forældremyndighed og samværsret, der er truffet af statsamtet,
- 4) udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld, når det udtrykkeligt er bestemt i forliget, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,
- 5) gældsbreve, der ikke er omfattet af nr. 4, når det udtrykkeligt er bestemt i dokumentet, at det kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse,
- 6) pantebreve; for så vidt angår ejerpantebreve og skadesløsbreve, dog kun når gældens størrelse og forfaldstidens indtræden er erkendt af skyldneren eller klart fremgår af omstændighederne,
- 7) veksler for så vidt angår vekselretlige krav og checks for så vidt angår regreskrav.

Stk. 2. Udlæg kan endvidere ske for krav, som i lovgivningen er tillagt udpantningsret.

Stk. 3. Retten til tvangsfuldbyrdelse tilkommer også den, der har håndpant i en fordring.

Stk. 4. I de i stk. 1., nr. 4-7, nævnte tilfælde kan fuldbyrdelse foretages hos enhver, der ved sin underskrift på dokumentet har forpligtet sig som skyldner, selvskyldnerkautionist eller pantsætter.

§ 479. Justitsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser af udenlandske domstole og myndigheder om borgerlige krav og vedtagelser om sådanne krav kan fuldbyrdes her i riget, såfremt de kan fuldbyrdes i den stat, hvor afgørelsen er truffet, eller efter hvis ret vedtagelsen skal bedømmes, og såfremt fuldbyrdelsen ikke vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om fuldbyrdelse af de i stk. 1 nævnte afgørelser og vedtagelser, herunder om behandlingen af indsigelser.

§ 480. Domme kan fuldbyrdes, når fuldbyrdelsesfristen er udløbet, medmindre dommen forinden er anket. Fristen er 14 dage efter dagen for dommens afsigelse, medmindre andet er bestemt i dommen.

Stk. 2. Det kan i dommen bestemmes, at dommen skal kunne fuldbyrdes, selv om den ankes inden fuldbyrdelsesfristens udløb.

Stk. 3. Den ret, til hvilken dommen ankes efter fuldbyrdelsesfristens udløb, kan tillægges anken opsættende virkning.

Stk. 4. Bestemmelser i dommen om kortere fuldbyrdelsesfrist end 14 dage og bestemmelser i henhold til stk. 2 kan betinges af forudgående sikkerhedsstillelse.

Stk. 5. Reglerne i stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på afgørelser om sagsomkostninger.

§ 481. Kendelser kan fuldbyrdes straks, medmindre andet er bestemt i kendelsen, jfr. dog § 480, stk. 5.

Stk. 2. De i § 178 nævnte kendelser kan først fuldbyrdes, når fristen til at forlange kendelsen omgjort er udløbet, eller sådan anmodning er afslået af retten.

§ 482. De i § 478, stk. 1, nr. 2, nævnte forlig kan fuldbyrdes, når kravet er forfaldet, medmindre andet er bestemt i forliget.

§ 483. Bestemmelser om forældremyndighed eller udøvelse af samværret, jfr. § 478, stk. 1, nr. 3, kan fuldbyrdes straks, medmindre fuldbyrdelsesfrist er fastsat af statsamtet eller indeholdt i vilkårene.

§ 484. Fristen for fuldbyrdelse på grundlag af de i § 478, stk. 1, nr. 4-7, nævnte dokumenter er 14 dage efter den dag, da ydelsen kunne kræves betalt, medmindre andet er bestemt i dokumentet Kortere fuldbyrdelsesfrist end 4 søgnedage kan dog ikke aftales.

§ 485. For krav, som er tillagt udpantningsret, er fuldbyrdelsesfristen 7 dage efter dagen for meddelelse om forretningen, jfr. § 493, stk. 3.

§ 486. Anmodning om tvangsfuldbyrdelse kan først indgives efter udløbet af de i § 9 480-484 nævnte frister. Forkyndelse af meddelelse efter § 493, stk. 3, kan tidligst ske dagen efter sidste rettidige betalingsdag.

Stk. 2. Fogedretten kan dog bestemme, at et krav skal kunne fuldbyrdes, selv om fristerne i §§ 480-485 endnu ikke er udløbet, eller selv om forkyndelse af meddelelse efter § 493, stk. 3, ikke er sket, hvis skyldneren samtykker, eller det mi antages, at muligheden for at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet Det samme gælder, hvis en dom er anket inden fuldbyrdelsesfristens udløb. Fuldbyrdelsen kan betinges af forudgående sikkerhedsstillelse.

Kapitel 46

Fremgangsmåden ved udlæg og tvangsfuldbyrdelse af andre krav end penge krav

§ 487. Anmodning om tvangsfuldbyrdelse kan fremsættes over for fogedretten i en af følgende retskredse:

- 1) hvor skyldneren har hjemting, jfr. §§ 235, 236, 238, 239 og 240,
- 2) hvorfra skyldneren driver erhvervsmæssig virksomhed,
- 3) hvor der findes pant for den fordring, for hvilken udlæg søges,
- 4) hvor genstanden for fuldbyrdelse af andre krav end pengekrav findes.

Stk. 2. Er ingen fogedret kompetent efter stk. 1, eller er det under en tidligere forretning ikke lykkedes at opnå dækning af hele kravet, kan anmodning om fuldbyrdelse fremsættes over for fogedretten i en retskreds, hvor skyldneren opholder sig eller træffes eller har aktiver. Skal

der i anledning af anmodning om tvangsfuldbyrdelse foretages foranstaltninger ved en anden fogedret end den, hvortil anmodning er indgivet, fremsættes ny anmodning over for vedkommende fogedret

Stk. 3. Anmodning kan fremsættes over for andre fogedretter end angivet i stk. 1 og 2, hvis muligheden for fuldbyrdelse ellers vil blive væsentligt forringet

Stk. 4. Den fogedret, hvortil anmodning er indgivet i overensstemmelse med stk. 1-3, kan henvise anmodningen til en anden fogedret, hvis det findes væsentligt mere hensigtsmæssigt, at forretningen foreuges ved denne fogedret.

§ 488. Ved indgivelsen af anmodning om tvangsfuldbyrdelse gives de oplysninger, som er nødvendige til sagens behandling. Anmodningen skal være skriftlig, hvis fogedretten bestemmer det

Stk. 2. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til § 478, stk. 1, nr. 1-3, skal udskrift af afgørelsen, forliget, bevillingen, overøvrighedens afgørelse eller den godkendte aftale indleveres til fogedretten. Ved fremsættelse af anmodning i henhold til et af de i § 478, stk. 1, nr. 4-7, nævnte dokumenter skal det originale dokument indleveres, medmindre fogedretten anser det for unødvendigt.

Stk. 3. Fogedretten kan indrømme en frist til at tilvejebringe de i stk. 1 og 2 nævnte oplysninger og dokumenter.

§ 489. Er fogedretten ikke kompetent efter reglerne i § 487, eller foreligger der ikke tilstrækkeligt grundlag for tvangsfuldbyrdelse, eller mangler de i § 488 nævnte oplysninger og dokumenter, afviser fogedretten anmodningen om tvangsfuldbyrdelse og giver meddelelse herom til den, der har fremsat den.

Stk. 2. Fremgår det af det foreliggende, hvilken fogedret der er kompetent, kan der i stedet for afvisning ske henvisning til denne fogedret.

§ 490. En fordringshaver, der ikke har fået tilstrækkeligt udlæg til at dække sin fordring, kan først, når der er forløbet 6 måneder siden sidste forretning, på ny begære afholdt forretning til foretagelse af udlæg. Fogedretten kan også i øvrigt afvise at foretage udlægsforretning hos en skyldner, såfremt fogedretten er bekendt med, at der inden for de sidste 6 måneder har

været afholdt en forretning, hvor det ikke har været muligt at **opnå** dækning.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis der er rimelig grund til at antage, at skyldneren ejer aktiver, hvori udlæg kan foretages, eller der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder, som gør det rimeligt at afholde udlægsforretning.

§ 491. Fogedretten fastsætter tid og sted for forretningen og giver meddelelse herom til den, der har fremsat anmodningen om fuldbyrdelse. Har den **pågældende** ikke pligt til at give møde, jfr. § 492, stk. 2, gives **sådan** meddelelse dog kun, hvis han har anmodet herom.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om afholdelse af fogedforretninger uden for sædvanlig kontortid.

Stk. 3. Fogedretten kan foretage forretninger uden for retskredsen, hvis særlige grunde taler derfor.

Stk. 4. Fogedretten kan lade et vidne overvære forretningen og **bistå** fogedretten med en eventuel vurdering. Vederlag til vidnet afholdes af statskassen efter regler, der fastsættes af justitsministeren.

§ 492. Udebliver den, der har fremsat anmodningen om tvangsfuldbyrdelse, fra forretningen, afviser fogedretten forretningen.

Stk. 2. Den, der har fremsat anmodning om tvangsfuldbyrdelse af et pengekrav, behøver dog ikke give møde, hvis kravet ikke overstiger 2.500 kr. bortset fra renter og omkostninger, der **påløber** efter fremsættelsen af anmodningen, eller hvis kravet er omfattet af § 478, stk. 2.

Stk. 3. Finder fogedretten det i de i stk. 2 nævnte tilfælde nødvendigt, at fordringshaveren er til stede under forretningen, kan den enten indkalde ham til mødet eller udsætte forretningen til et senere møde og indkalde ham hertil. Udebliver han fra et møde, hvortil han er indkaldt, afviser fogedretten forretningen. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om virkningerne af udeblivelse.

§ 493. Fogedretten underretter så vidt muligt skyldneren om tid og sted for forretningen. Skal forretningen foretages uden for rettens kontor, angives tid og sted så bestemt som foreneligt med tilrettelæggelsen **af rettens** arbejde. Underretningen kan ske ved tilsigelse til forretningen, jfr. § 494.

Stk. 2. Underretning kan undlades, hvis fogedretten finder det ubetænkeligt at foretage forretningen uden forudgående meddelelse til skyldneren, eller hvis det må antages, at muligheden for at opnå dækning ellers vil blive væsentligt forringet. Fogedretten kan i sidstnævnte tilfælde betinge fuldbyrdelsen af forudgående sikkerhedsstillelse.

Stk. 3. Forlanges fuldbyrdelse på grundlag af udpantningsret, skal meddelelse om forretningen forkyndes for skyldneren, medmindre andet er bestemt i lovgivningen. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om kravets grundlag og størrelse og sidste rettidige betalingsdag. Ved senere forretninger for samme krav gives alene meddelelse efter reglerne i stk. 1 og 2.

§ 494. Fogedretten kan med et af denne fastsat varsel tilsige skyldneren til forretningen, såfremt denne foretages i den retskreds, hvor skyldneren har bopæl eller opholdssted, eller hvorfra han driver erhvervsmæssig virksomhed, eller i en tilstødende retskreds. Foretages forretningen ved Københavns byret, retten på Frederiksberg eller en af retterne i Gentofte, Lyngby, Gladsaxe, Ballerup, Hvidovre, Rødovre, Glostrup, Brøndbyerne, Tåstrup, Tårnby og Hørsholm, kan skyldneren tilsiges, såfremt han har sådan tilknytning til en af disse retskredse. Det kan i tilsigelsen pålægges skyldneren at møde personligt. Tilsigelsen skal indeholde oplysning om varsel og om virkningerne af udeblivelse.

Stk. 2. Udebliver skyldneren, uanset at lovlig tilsigelse er forkyndt for ham, uden anmeldt lovligt forfald, kan fogedretten ved kendelse bestemme, at han skal tages i forvaring af politiet, indtil han kan fremstilles i fogedretten. Det samme gælder, hvor skyldneren ikke giver personligt møde, uagtet dette er pålagt ham. Bestemmelsen i § 178, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Anser fogedretten det for overvejende sandsynligt, at der ikke under forretningen kan opnås hel eller delvis dækning af kravet, bør den i almindelighed ikke træffe bestemmelse om fremstilling ved politiet. Det samme gælder, hvis fremstilling ved politiets foranstaltning ikke vil stå i rimeligt forhold til gældens størrelse.

Stk. 4. Er skyldneren en forening, et selskab eller lignende, kan foreningens eller selskabets direktør eller foreningsfører eller i fornødent fald et medlem af bestyrelsen tilsiges efter for-

anstående regler, hvis vedkommende har bopæl eller opholdssted i retskredsen eller en tilstødende retskreds, eller foreningen eller selskabet har hjemting i eller driver erhvervsmæssig virksomhed fra en af disse retskredse. Reglen i stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 495. Forretningen kan foretages, selv om skyldneren ikke giver møde eller træffes. **På** retters kontor kan der dog, hvis skyldneren ikke er mødt, ikke foretages udlæg i andet end fast ejendom i henhold til pantebrev, jfr. § 478, stk. 1, nr. 6.

Stk. 2. Foretages forretningen, uden at skyldneren giver møde eller træffes, opfordrer fogedretten hans ægtefælle eller andre personer over 18 år, som er til stede, og som **må** antages at have kendskab til skyldnerens forhold, til at varetage hans interesser under forretningen.

Stk. 3. Finder fogedretten det ønskeligt, at skyldneren er til stede, kan forretningen udsættes.

§ 496. Inden tvangsfuldbyrdelsen gennemføres, opfordrer fogedretten skyldneren eller den, der varetager hans interesser, jfr. § 495, stk. 2, **til** frivilligt at opfylde kravet.

Stk. 2. Fordringshaveren kan ikke afvise afdrag på fordringen.

§ 497. Skyldneren skal give de oplysninger, som fogedretten finder nødvendige til gennemførelse af tvangsfuldbyrdelsen. Ved fuldbyrdelse af pengekrav skal han således give oplysning om sine og sin husstands økonomiske forhold. Fogedretten skal pålægge skyldneren at **tale** sandhed og gøre ham bekendt med strafansvar for afgivelse af urigtig erklæring.

Stk. 2. Undlader skyldneren at give de krævede oplysninger, kan fogedretten ved kendelse bestemme, at skyldneren ved politiets foranstaltning skal tages i forvaring, indtil han indvilliger i at opfylde sin pligt. Skyldneren kan dog ikke holdes i forvaring i samme sag ud over 6 måneder, uafbrudt eller sammenlagt.

§ 498. Fogedretten kan undersøge skyldnerens husrum og gemmer samt hans person, hvis sådan undersøgelse er nødvendig for gennemførelse af tvangsfuldbyrdelsen.

Stk. 2. Fogedretten kan anvende den for fuldbyrdelsen nødvendige magt. Politiet yder efter anmodning fogedretten bistand hertil.

§ 499. Tredjemand kan indtræde som part under forretningen, for så vidt angår spørgsmålet, om forretningens foretagelse vil stride imod hans ret. Indtrædelsen sker ved en erklæring herom til fogedretten.

§ 500. Fogedretten vejleder i fornødent omfang den, der ikke møder med advokat, om hans retsstilling.

Stk. 2. Retten kan beskikke en advokat for den pågældende, såfremt han opfylder den i § 330, **stk.** 1, nr. 2, nævnte betingelse og har behov for sådan bistand for fogedretten. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. kapitel 31.

§ 501. Fremsættes der indsigelser mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og findes det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jfr. stk. 2-4, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning.

Stk. 2. Indsigelser mod rigtigheden af domme og kendelser og indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed, jfr. § 270, stk. 2, kan ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen.

Stk. 3. Indsigelser mod vekslere og checks kan kun gøres gældende, såfremt

- 1) den, der har fremsat anmodning om tvangsfuldbyrdelse, er enig heri,
- 2) indsigelsen angår selve vekslens eller checkens indretning og indhold eller andre betingelser i veksler- eller checkloven for at kunne gøre henholdsvis veksler- eller checkretten gældende.
- 3) indsigelsen går ud på, at skyldneren ved underskrivelsen var umyndig, under **lavværgemål** eller på grund af sindssygdom, åndssvaghed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftsmæssigt, at underskriften er falsk, at vekslens eller checkens indhold er forfalsket efter underskrivelsen, eller at vekslen eller checken er underskrevet på skyldnerens vegne uden fornøden fuldmagt, eller
- 4) indsigelsen fremsættes af en forbruger og angår en veksler, der er benyttet i forbindelse med en forbrugeraftale, jfr. § 1, stk. 2-4, i lov nr. 139 af 29. marts 1978 om visse forbrugeraftaler, eller en check, der er benyttet til opnåelse af kredit i forbindelse med **en** forbrugeraftale.

Stk. 4. Fogedretten kan nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang.

Stk. 5. Fogedrettens afgørelse træffes efter anmodning ved kendelse.

§ 502. Fogedretten kan udsætte forretningen, hvis

- 1) den dom, som søges fuldbyrdet, er anket efter fuldbyrdelsesfristens udløb,
- 2) et retsforhold, hvis fastsættelse vil få indflydelse på forretningens udfald, er under behandling ved en ret eller en administrativ myndighed, eller
- 3) der foreligger andre særlige grunde.

Stk. 2. Findes det af hensyn til fordringshaverens fyldestgørelse betænkeligt at udsætte forretningen, kan fogedretten i stedet betinge udlæg af, at fordringshaveren stiller sikkerhed, eller bestemme, at der ikke skal kunne iværksættes tvangsauktion over udlagte aktiver, før en bestemt afgørelse er truffet, eller en frist er udløbet. Sådan frist kan eventuelt forlænges.

§ 503. Fogedretten træffer bestemmelse om betaling af omkostninger ved gennemførelsen af kravet. Aftaler mellem parterne om omkostninger og disses størrelse er ikke bindende for fogedretten. Det kan kun pålægges skyldneren at betale omkostninger i forbindelse med fordringshaverens møde under forretningen, hvis det efter reglerne i § 492 har været nødvendigt for fordringshaveren at give møde, eller fogedretten i øvrigt finder det rimeligt, at fordringshaveren har givet møde. Omkostninger ved behandlingen af tvister for fogedretten erstattes kun, hvis dette efter tvistens art og arbejdets omfang findes rimeligt.

Stk. 2. Fogedrettens afgørelser om omkostninger kan særskilt kæres.

§ 504. Forretningen kan genoptages, når parterne er enige derom, eller når fogedretten finder det påkrævet, navnlig fordi

- 1) skyldneren eller tredjemand anmoder om, at et udlæg må blive ophævet med den begrundelse, at det strider mod tredjemands ret,
- 2) udlægshaveren anmoder om, at der må blive truffet ny bestemmelse om udlevering, opbevaring eller administration af det udlagte, jfr. §§ 520, 523 og 525,

- 3) udlægshaveren kræver foretaget en udførlig registrering af de i § 518, stk. 2 og 3, nævnte aktiver eller en vurdering af det udlagte,
- 4) skyldneren ikke har været til stede under forretningen og han nu anmoder om adgang til at benytte sine rettigheder efter §§ 509-516, eller
- 5) skyldneren ønsker fastslået, at et udlæg er bortfaldet som følge af omstændigheder, der er indtruffet efter udlæggets foretagelse, eller fordi grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen ved dom er ophævet eller erklæret ugyldigt.

§ 505. Den, som har anmodet om tvangsfuldbyrdelse af en fordring eller et krav, som viser sig ikke at bestå, skal betale skyldneren erstatning for tab og godtgørelse for tort samt, hvis frihedsberøvelse er sket, for lidelse. Sådant ansvar påhviler ligeledes fordringshaveren, hvis der i øvrigt ved fogedretten er truffet foranstaltninger til tvangsfuldbyrdelse, uden at betingelserne herfor har været til stede, og dette kan lægges fordringshaveren til last.

Stk. 2. Har fogedretten truffet bestemmelse om fremstilling eller tilbageholdelse af skyldneren, uden at betingelserne herfor har været til stede, eller er forretning ved en fejltagelse foretaget hos en anden end skyldneren, har skyldneren eller den, hos hvem forretningen er foretaget, krav på erstatning og godtgørelse i samme omfang som efter stk. 1, 1. pkt. Beløbet betales af staten og skal godtgøres statskassen af den, som har anmodet om forretningen, hvis han er ansvarlig efter reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Krav efter stk. 1 og 2 må fremsættes over for fogedretten eller de almindelige domstole senest tre måneder efter det tidspunkt, da vedkommende blev i stand til at gøre kravet gældende. Fogedrettens afgørelse træffes ved kendelse. Fogedretten kan henskyde kravet til søgsmål ved de almindelige domstole.

Stk. 4. Afgørelser efter stk. 3, jfr. stk. 2, kan kæres både af parterne og af justitsministeren.

§ 506. (Ophævet).

Kapitel 47

Udlæggets genstand og retsvirkninger

§ 507. Pengekrav fuldbyrdes ved udlæg i en så stor del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af

kravet samt af omkostninger ved forretningen og det udiagtes opbevaring indtil auktionen.

Stk. 2. Anmodning om fuldbyrdelse kan begrænses til en del af fordringen, medmindre fogedretten finder, at opdeling af fordringen strider mod skyldnerens interesser.

Stk. 3. Fogedretten vurderer det udlagte, hvis en af parterne forlanger det, eller fogedretten finder vurdering påkrævet.

Stk. 4. Kræves til vurderingen særlig sagkyndig bistand, som ikke kan ydes af et vidne, jfr. § 491, **stk. 4**, bestemmer fogedretten, hvem af parterne der foreløbigt eller endeligt skal betale omkostningerne ved vurderingen. Foretagelse af vurdering kan gøres afhængig af, at der forinden stilles sikkerhed for omkostningerne.

§ 508. Udlæg kan foretages i rede penge samt i fast ejendom, løsøre, fordringer og andre aktiver, hvis identitet kan fastslås, men ikke i fremtidige erhvervelser. Udlæg kan foretages, selv om aktiverne i forvejen er behæftet.

§ 509. Udlæg kan ikke foretages i aktiver, bortset fra fast ejendom, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskedent levestandard for skyldneren og hans husstand.

Stk. 2. Udlæg kan ikke foretages i aktiver af indtil 3.000 kroners værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse.

Stk. 3. Skyldneren kan ikke gyldigt give samtykke til udlæg i de i **stk. 1** og **2** nævnte aktiver.

§ 510. Særskilt udlæg kan kun foretages i tilbehør til fast ejendom, skib eller luftfartøj, som omfattes af tinglysningslovens § 37 eller § 38, lov om skibsregistrering § 48 eller lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer § 22, med samtykke fra skyldneren og andre, som har rettigheder over tilbehøret. Skyldnerens samtykke kan tilbagekaldes, indtil udlæg er foretaget. Reglen gælder, uanset om tilbehøret er pantsat.

Stk. 2. En pantnaver, som har særskilt pant i tilbehøret, kan dog foretage udlæg i dette, hvis ingen bedre stillede rettigheder er til hinder herfor.

§ 511. Udlæg kan ikke foretages i endnu ikke udbetalt løn eller andet vederlag for personligt arbejde, medmindre der er forløbet mere end 7 dage efter slutningen af den periode, i hvilken

lønnen er indtjent, eller efter at vederlaget er for tjent

Stk. 2. Særskilt udlæg i krav på leje af fast ejendom kan ikke foretages, før kravet er forfaldet.

Stk. 3. Skyldnerens medkontrahent ifølge en gensidigt bebyrdende kontrakt kan uanset udlæg i skyldnerens ret betale til skyldneren og træffe aftale med denne om ændring i kontraktforholdet, hvis dette er nødvendigt for at undgå nærliggende fare for tab eller væsentlig ulempe. Medkontrahenten kan i disse tilfælde modsætte sig udlægget helt eller delvis, hvis han har rimelig interesse deri.

§ 512. Udlæg kan ikke foretages i retten til ydelser, der ikke kan kræves betalt til andre end den berettigede personligt

Stk. 2. Udlæg kan ikke foretages i krav på underholdsbidrag i henhold til lovgivningen om ægteskab og om børns retsstilling.

Stk. 3. Udlæg kan ikke foretages i krav på pension eller i krav på understøttelse eller anden hjælp fra det offentlige eller fra stiftelser eller andre velgørende institutioner, medmindre der er forløbet tre måneder fra den dag, beløbet kunne fordres udbetalt. Reglerne om fritagelse for retsforfølgning i lov om tilsyn med pensionskasser og i lov om forsikringsaftaler berører ikke heraf.

§ 513. Udlæg kan ikke foretages i erstatning for invaliditet eller tab af forsørger eller i godtgørelse i forbindelse hermed, hvis beløbet tilkommer skadelidte eller den, som har mistet en forsørger. Er beløbet udbetalt, kan udlæg dog ske, medmindre summen ved indsættelse på særskilt konto i bank eller sparekasse eller på anden måde er holdt klart adskilt fra skyldnerens øvrige formue. Tilsvarende gælder om renter og udbytte af kapitalen.

Stk. 2.1 krav på godtgørelse for **ikke-økonomisk** skade, som ikke falder ind under **stk. 1**, kan udlæg først foretages, når beløbet er udbetalt.

Stk. 3. Udlæg kan ikke foretages i krav på erstatning for tab af arbejdsfortjeneste, medmindre der er forløbet 7 dage fra den dag, beløbet kunne fordres udbetalt.

Stk. 4. Udlæg kan dog foretages i de i **stk. 1** og **2** nævnte beløb og krav, efter at kravet og dets størrelse er anerkendt eller fastslået af domstolene, hvis skyldneren under forretningen giver samtykke hertil, eller hvis skyldneren

har stillet aktivet som pant for vedkommende fordring.

§ 514. Udlæg kan ikke foretages i gaver, hvis giveren, da gaven blev givet, har bestemt, at udlæg ikke kan foretages. Udlæg kan heller ikke foretages i uhævede renter eller udbytte af en sådan gave indtil 6 **måneder** efter forfaldsdagen.

Stk. 2. Udlæg kan ikke foretages i aktiver, som skyldneren i øvrigt har erhvervet **på** vilkår som nævnt i stk. 1, hvis erhvervelsen og vilkåret er led i en tilsvarende ordning for en flerhed af personer og hensynet til ordningens **formål** taler afgørende imod at tillade udlæg.

Stk. 3. Udlæg kan dog foretages i de i **stk. 1** og 2 nævnte aktiver, hvis skyldneren har fri rådhed over dem, eller hvis der ikke er truffet rimelige foranstaltninger til at hindre skyldnerens **råden**.

Stk. 4. Vilkår om, at modtageren af en gave ikke kan råde over denne, antages at omfatte udelukkelse af udlæg, medmindre andet fremgår af omstændighederne.

§ 515. Udlæg kan ikke foretages i genstande, som har en særlig personlig betydning for skyldneren eller medlemmer af hans husstand, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav.

Stk. 2. Udlæg kan ikke foretages i hjælpemidler, som er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom.

§ 516. Udlæg kan ikke foretages i beløb, som forud er udbetalt personer, der udfører offentlige hverv, vidner eller syns- og skønsmand som godtgørelse for udgifter og ulempe ved udførelsen af hvervet.

§ 517. Skyldneren eller den, der varetager hans interesser, jfr. § 49S, stk. 2, har ret til at påvise de aktiver, i hvilke udlæg skal foretages.

Stk. 2. Udlæg kan dog altid foretages i rede penge. Udlæg for krav, der er sikret ved pant, kan altid foretages i pantet

Stk. 3. Skyldneren kan ikke forlange, at udlæg skal foretages i fast ejendom, behæftede aktiver, aktiver, hvis værdi er usikker, eller aktiver, hvis opbevaring eller afhændelse er særlig vanskelig, hvis han ejer andre aktiver, hvori udlæg kan ske.

Stk. 4.1 øvrigt bestemmer fogedretten, hvilke aktiver der skal foretages udlæg i, og påser herunder, at udlægget så vidt muligt sker i de aktiver, skyldneren og hans husstand bedst kan undvære.

§ 518. Fogedretten optegner de aktiver, hvori udlæg er foretaget. Foretages vurdering, angives vurderingssummen.

Stk. 2. Udlæg i fast ejendom omfatter, medmindre andet fremgår af fogedrettens optegnelser, tillige det i tinglysningslovens §§ 37 og 38 nævnte tilbehør. Optegnelse af de enkelte **tilbehørs**genstande er kun nødvendig, hvis fordringshaveren anmoder om det. Omfatter udlægget tilbehøret, indgår også aktiver af denne beskaffenhed, som senere tilføres ejendommen, under udlægget.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, hvor der i forbindelse med udlæg i et skib eller luftfartøj foretages udlæg i det i § 48 i lov om **skibsregistrering** eller i 22 i lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer nævnte tilbehør eller i de i sidstnævnte lovs § 24 nævnte reservedele.

§ 519. Skyldneren er uberettiget til at råde over de udlagte aktiver på en måde, som kan være til skade for udlægshaveren.

Stk. 2. Fogedretten gør skyldneren bekendt med udlæggets retsvirkninger, herunder at overtrædelse af bestemmelsen i stk. 1 kan medføre strafansvar. Er skyldneren ikke til stede, kan dette ske enten ved en skriftlig meddelelse eller ved tilkendegivelse til den, der varetager hans interesser, jfr. § 49S, stk. 2.

§ 520. Et udlæg i fast ejendom, der tillige omfatter det i tinglysningslovens § 37 nævnte tilbehør til ejendommen, er ikke til hinder for, at skyldneren udskiller de nævnte aktiver ifølge en regelmæssig drift af ejendommen. Er anmodning om tvangsauktion indgivet, eller erklærer udlægshaveren at ville indgive sådan anmodning inden **14** dage, kan fogedretten dog efter udlægshaverens anmodning fratage skyldneren denne ret, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til udlægshaverens fyldestgørelse. Er indkaldelse sket til et møde som nævnt i § 563, stk. 1 eller 2, eller til tvangsauktion, kan fogedretten træffe sådan bestemmelse også efter anmodning af andre rettighedshavere.

Stk. 2. Fogedretten kan om fornødent træffe

bestemmelse om administration af udlagt fast ejendom, registreret skib eller luftfartøj.

§ 521. Ved udlæg i rede penge overgives beløbet straks til fordringshaveren eller sendes til ham, hvis han ikke er mødt, jfr. § 492, stk. 2. Fogedretten kan dog tage beløbet i forvaring, indtil fristen for **kære** af udlægget er udløbet, eller udlægget er stadfæstet.

§ 522. Modregning med krav, som kan tvangsfuldbyrdes, eller som anerkendes af den, der har anmodet om udlægget, eller hvis rigtighed på anden måde må anses for godtgjort, kan ske under forretningen, hvis de almindelige betingelser for modregning er opfyldt.

§ 523. Fogedretten kan bestemme, at løsøre, hvori udlæg er foretaget, skal fratages skyldneren, medmindre der er truffet bestemmelse efter i § 525, stk. 1, eller tredjemands ret er til hinder herfor. Udleveres det udlagte til fordringshaveren til opbevaring, kan fogedretten gøre udleveringen afhængig af, at fordringshaveren stiller sikkerhed.

Stk. 2. Ved udlæg i værdipapirer og i fordringer, for hvilke skriftligt bevis er udstedt, tager fogedretten dokumentet i forvaring.

Stk. 3. Fogedretten kan pålægge skyldneren at udlevere det udlagte. Undlader skyldneren at efterkomme dette pålæg, finder bestemmelsen i § 497, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Er det aktiv, hvori udlæg er gjort, i tredjemands besiddelse, kan fogedretten give denne meddelelse om, at aktivet ikke må udleveres til skyldneren.

§ 524. Er udlæg foretaget i en fordring, frigøres skyldneren ifølge fordringen ved betaling til den, hos hvem udlæg er gjort, under samme betingelser som ved betaling efter overdragelse af fordringen.

§ 525. Ved udlæg i løsøre kan fogedretten bestemme, at det udlagte ikke må fratages skyldneren, så længe denne overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren. Har fordringshaveren givet møde under forretningen, skal han have lejlighed til at udtale sig, forinden afdragsordningen fastsættes. Afdragsordningens varighed kan ikke overstige 10 måneder, medmindre fordringshaveren samtykker.

Stk. 2. Fogedretten kan bestemme, at udlæg i fast ejendom, der tjener til bolig for skyldneren eller hans husstand, ikke giver ret til at sætte ejendommen til auktion, så længe skyldneren overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren.

Stk. 3. Bestemmelserne i **stk. 1** og **2** gælder ikke ved udlæg på grundlag af pantebrev med pant i det udlagte.

§ 526. Rækkefølgen mellem flere udlæg i samme aktiv afgøres af tidspunktet for indgivelsen af anmodning om udlæg. Anmodninger, der indkommer samme dag, stilles dog lige. Fortrinsret på grundlag af en ældre anmodning fortabes, hvis fordringshaveren forsømmer at søge forretningen fremmet.

Stk. 2. Udlæggets plads i rækkefølgen regnes dog efter tidspunktet for udlæggets foretagelse, hvis udlægget er foretaget af en anden myndighed end fogedretten.

Stk. 3. Bestemmelserne i **stk. 1** og **2** finder ikke anvendelse ved udlæg i fast ejendom, registrerede skibe eller luftfartøjer samt registrerede fondsaktiver, jfr. lov om en værdipapircentral.

Stk. 4. Udlæg i løsøre bortset fra registrerede skibe og luftfartøjer bortfalder et år efter foretagelsen, medmindre udlægshaveren forinden har forlangt tvangsauktion afholdt eller har været hindret heri ved anke, kære eller tredjemands ret. Udlægget bortfalder i så fald 8 uger efter hindringens ophør. Det samme gælder udlæg i registrerede fondsaktiver, jfr. lov om en værdipapircentral, og i fordringer, hvis der for fordringen er udstedt omsætningsgældsbevis eller andet dokument, hvis særlige beskaffenhed medfører, at skyldneren ifølge fordringen ikke frigøres ved at betale til andre end ihændehaveren.

§ 527. Forældelse af en fordring afbrydes ved indgivelse af anmodning om udlæg, såfremt fordringshaveren søger forretningen fremmet uden ugrundet ophold.

Kapitel 48

Særregler om tvangsfuldbyrdelse af **andre** krav end penge krav

§ 528. Bestemmelserne om domme i dette kapitel, bortset fra § 535, anvendes også på andre grundlag for tvangsfuldbyrdelse.

§ 529. Er der pålagt domfældte en anden ydelse end penge, sker dommens eksekution, med de i §§ 530-532 nævnte undtagelser, derved, at domhaverens interesse i dommens efterkommelse anslås i penge, og at vederlagsbeløbet inddrives efter de i kap. 47 opstillede regler, for så vidt ikke en efter dommens afsigelse indtrådte mulighed eller andre lignende omstændigheder efter den borgerlige rets grundsætninger har befriet domfældte uden tillige at medføre erstatningspligt for ham.

Stk. 2. Hvis der ikke i selve dommen er fastsat et pengevederlag, som træder i stedet for den ydelse, hvorpå dommen principalt går ud, kan domhaveren under fogedforretningen få fastsat det pengebeløb, hvortil hans interesse må anslås. Kan ydelsen i og for sig ikke anslås til penge, kan fogedretten i stedet derfor sætte en godtgørelse i penge.

Stk. 3.1 reglen har fogedretten med vidnets bistand at foretage ansættelsen (§ 491, stk. 4); hvis disse ikke er tilstrækkelig sagkyndige, kan fogedretten udmelde andre, som yder den fornødne bistand.

Stk. 4. Fogedretten har, så vidt muligt, at tilkalde domfældte, for at han kan afgive sine oplysninger og erklæringer, forinden vederlagssummen bestemmes.

Stk. 5. Derefter fastsætter fogedretten pengevederlaget ifølge sit skøn over omstændighederne og uden at være bunden ved vidnernes eller de i deres sted trædende personers anskelse. Fogedretten har herved fornemlig at drage omsorg for, at domhaveren får fuldstændig erstatning, og i tvivlstilfælde har han hellere at fastsætte denne rigeligt end at udsætte domhaveren for at lide noget tab ved, at dommen ikke efterkommes.

Stk. 6. Anlægger domhaveren i anledning af, at dommen ikke efterkommes, straffesag ifølge § 535, kan det ham tilkommende pengevederlag fastsættes under denne sag i stedet for under fogedforretningen.

§ 530. Skal domfældte fravige besiddelsen af en fast ejendom eller tilstede domhaveren en vis rådighed over den, har fogedretten, så vidt gørligt, umiddelbart at fremtvinge dommens efterlevelse ved domfældtes udsættelse eller på anden lignende måde.

§ 531. Lyder dommen på, at domfældte skal udlevere en rørlig ting, har fogedretten ligeledes umiddelbart at sætte dommen i værk ved at

fratage domfældte tingen, om fornødent med magt. Forefindes tingen ikke under forretningen, kan domhaveren fordre sin interesse ansat til penge på den i § 529 omtalte måde og beløbet inddrevet.

§ 532. Skal domfældte ifølge dommen udføre et arbejde eller træffe andre lignende foranstaltninger, kan fogedretten efter domhaverens påstand tillade denne at lade sådant foretage ved andre, således at udlæg derefter kan gøres overensstemmende med reglerne i kapitel 47 for det efter en af fogedretten godkendt regning hertil medgåede beløb, dersom dette efter omstændighederne findes at være den letteste og hurtigste måde, hvorpå domhaveren kan komme til sin ret. Er domfældte tilpligtet at udstede eller underskrive et dokument, kan fogedretten udfærdige dette med samme virkning, som om fogedretten af domfældte var blevet befuld-mægtiget hertil. Er domfældte tilpligtet at stille en sikkerhed, kan fogedretten udtage så meget af hans gods, som hertil er fornødent, og over dette haves da samme sikkerhedsret som over udlagt gods.

Stk. 2. Er domhaveren kendt berettiget til at udføre en handling mod at erstatte den herved bevirkede skade, eller domfældte kendt pligtig at foretage noget imod at få udgifterne derved erstattet af domhaveren, er fogedretten pligtig til på vedkommendes forlangende, om fornødent med sagkyndiges bistand, at afgøre spørgsmål om udførelsen af dommen såvel som at bestemme størrelsen af den erstatning, der skal udredes i forbindelse med dommens fuldbyrdelse.

§ 533. Lyder dommen på, at domfældte skal undlade noget, kan domhaveren, når dommen overtrædes, dersom det ikke i dommen selv er bestemt, hvilket ansvar der skal være forbundet hermed, under en fogedforretning på den i § 529 bestemte måde få sin interesse anslået i penge og beløbet inddrevet efter kap. 47. For så vidt domhaveren i anledning af dommens overtrædelse anlægger sag i henhold til § 535 kan erstatningen fastsættes under denne i stedet for under fogedforretningen.

§ 534. Lyder dommen på, at domfældte skal erlægge en række ydelser, eller kan dommen overtrædes ved en række handlinger, kan domhaveren, hver gang dommen tilsidesættes, gå frem efter §§ 529-533.

§ 535. Den, der modvillig undlader at efterkomme en dom, hvorved det er ham pålagt at foretage noget, såvel som den, der forsætlig overtræder en dom, hvorved det er ham pålagt at undlade noget, kan, hvad enten domhaveren går frem efter §§ S29-S33 eller ikke, under en af denne anlagt sag dømmes til straf af bøder eller hæfte, hver gang en særskilt tilsidesættelse af dommen foreligger. Sådan sag kan dog ikke anlægges, når domhaveren i mindelighed eller ved anvendelse af ovennævnte fremgangsmåde har opnået sin ret eller sikkerhed for den, ligesom i så fald en allerede anlagt sag bliver at hæve og **fuldbyrdsen** af en idømt straf undlades eller standses. At domfældte har udstået straf efter en i medfør af nærværende paragraf erhvervet dom, udelukker ikke domhaveren fra at anvende den i §§ 529-533 ommeldte fremgangsmåde.

Stk. 2. Når straffedom er afsagt over domfældte, har politiet på domhaverens begæring at yde bistand til hans rets gennemførelse ved at opsøge og fratage domfældte de ham frakendte ting, hindre ham i at foretage **overtrædelseshandlinger**, tilintetgøre, hvad der er foretaget i strid med domhaverens ret, og deslige.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse ved undladelse af at efterkomme bestemmelser om forældremyndighed eller udøvelse af samværsret.

§ 536. Bestemmelser om forældremyndighed og udøvelse af samværsret kan fuldbyrdes ved anvendelse af tvangsbøder eller ved umiddelbar magtanvendelse. Fogedretten er ikke ved valget af fuldbyrdsesmåden bundet af rekvirentens anmodning. Fuldbyrdsen kan ikke ske, dersom barnets sjælelige eller legemlige sundhed derved udsættes for alvorlig fare. I tvivlstilfælde kan fogedretten udsætte fuldbyrdsen på indhentelse af en sagkyndig erklæring.

Stk. 2. Fogedretten kan tilkalde en uvildig person, eventuelt en repræsentant for det sociale udvalg, til at varetage barnets tarv under sagen. Han kan efter omstændighederne give en kortere udsættelse af tidspunktet for barnets udlevering eller samværsrettens udøvelse.

Stk. 3. Skal tvangsbøder anvendes, fastsætter fogedretten daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil barnet udleveres. Ved fuldbyrdelse af bestemmelser om udøvelse af samværsret kan dog fastsættes en enkelt bøde, der forfalder, når en bestemmelse om udøvelse af sam-

værsret på et nærmere angivet tidspunkt ikke efterkommes.

§ 537. Ved de foregående paragraffers forskrifter er der ikke gjort nogen indskrænkning i domhaverens ret til at benytte de foreløbige retsmidler for at sikre sig i henseende til dommens efterkommelse.

Kapitel 49

Almindelige bestemmelser for tvangsauktion

§ 538. Udlæg til forauktionering giver ret til, efter de i det følgende opstillede regler, at sætte det udlagte til offentlig auktion og gøre sig betalt af auktionssummen, jfr. dog § SS7,

Stk. 2. De følgende regler anvendes på tvangsauktion, som sker uden forudgående udlæg, med de ændringer, som følger af forholdets natur.

§ 538 a. Fyldestgøres et krav, der er sikret ved håndpant, ikke rettidigt, kan panthaveren lade pantet bortsælge ved tvangsauktion. Registrerede fondsaktiver, jfr. lov om en værdipapircentral, og værdipapirer, som har kurs på Københavns børs eller på fremmede børser, sælges dog ved et medlem af fondsbørsen eller en bank eller sparekasse.

Stk. 2. Inden panthaveren tager skridt til fyldestgørelse, skal han, medmindre pantsættersens bopæl er ham ubekendt, med en uges varsel ved anbefalet brev opfordre denne til at opfylde kravet, medmindre omgående salg er nødvendigt for at undgå eller begrænse et tab. Afkald på sådan opfordring er ikke gyldigt.

Stk. 3. Pantsatte fordringer kan inddrives af panthaveren, efterhånden som de forfalder.

§ 538 b. Salg ved auktion af pantsatte genstande fra et dødsbo, hvori gæld ikke er vedgået, eller et konkursbo, sker efter reglerne om tvangsauktion. Eksekutor, kurator eller skifterettens medhjælper i boet skal udføre, hvad der påhviler rekvirenten af en tvangsauktion, og fungerer tillige som inkassator, for så vidt ingen anden er udpeget hertil. Er ingen kurator eller medhjælper udpeget, udføres hvervet af skifteretten eller den, som skifteretten udpeger dertil.

Stk. 2.1 Øvrigt sker salg af et bos aktiver ved offentlig auktion efter reglerne om offentlige auktioner, der ikke er tvangsauktioner.

§ 539. Auktion over fast ejendom afholdes i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende. Andre auktioner afholdes i den retskreds, hvor udlægget er foretaget, medmindre den derværende fogedret bestemmer andet.

§ 540. Ved auktioners afholdelse er særlig tilkaldelse af vidner ikke fornøden.

Stk. 2. Politiet er forpligtet til på begæring at yde fogedretten bistand i overensstemmelse med, hvad der i § 498 er bestemt.

§ 541. Ved begæringen om tvangsauktion forholdes der efter de oven for i § 488 givne regler, dog at her desuden udskrift af udlægsforretningen må medfølge, medmindre tvangsauktionen skal foretages af den samme fogedret, som har foretaget udlægsforretningen, i hvilket tilfælde en simpel påberåbelse af udlægsforretningen med angivelse af dens datum er tilstrækkelig.

§ 542. Finder fogedretten, at grundlaget for tvangsauktionen er i orden, og at i øvrigt intet er til hinder for det udiagtes forauktionering, har fogedretten at foretage de til auktionens afholdelse fornødne skridt i henhold til den fremsatte begæring, navnlig ved at udstede de fornødne bekendtgørelser angående auktionen, i hvilken anledning fogedretten kan afkræve rekvirenten de nødvendige oplysninger.

Stk. 2. Fogedretten påser, at auktionen ikke afholdes, før den ordinære kærefrist på 4 uger er udløbet, jf. 586, *stk. 1.* Fremlægges bevis for, at nogen af de oprindelige parter inden fristens udløb har kært udlægsforretningen, stilles auktionen i bero.

Stk. 3. Dog kan fogedretten, når de udlagte genstande er udsatte for fordærvelse eller væsentlig værdiforringelse ved at henligge så længe, som iagttagelsen af foranstående bestemmelser ville kræve, eller når deres bevaring er forbundet med uforholdsmæssig bekostning, lade auktionen afholde til et tidligere tidspunkt, end de ovenangivne regler hjemler.

Stk. 4. Auktion over arvekrav må ikke uden arvingens samtykke foretages, inden arven kan kræves udbetalt.

§ 543. Til omkostninger ved forauktioneringen regnes ikke blot de egentlige auktionsudgifter, afgifter, inkassationssalær, leje af lokale, bekostning ved varenes opbevaring og deslige, men også fogedrettens udlæg til porto, be-

kendtgørelser m.v. Til auktionsomkostningerne henregnes endvidere ved tvangsauktioner over faste ejendomme udgifter ved disses bestyrelse og drift efter udlægget indtil det endelige salg, for så vidt den, der har udredet dem, har krav på andel i købesummen.

Kapitel SO

Tvangsauktion over løsøre

§ 544. Bekendtgørelse om auktion over udlagt løsøre skal ske mindst en uge før auktionens afholdelse, jfr. dog § 556. Den skal i det mindste 2 gange indrykkes i et eller flere af de mere udbredte stedlige blade, således at den første bekendtgørelse sker med det nævnte varsel og den anden en af de nærmeste dage før auktionen. Fremdeles skal der om auktionen ske opslag ved plakater og foregå offentligt udråb, for så vidt sådant på auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige auktioner. Første bekendtgørelse om auktion over skibe, der ikke omfattes af *stk. 2.*, skal dog ske mindst 2 uger før auktionens afholdelse, og der skal tillige med samme varsel ske bekendtgørelse i Statstidende.

Stk. 2. Auktion over skibe, der er registreret i skibsregistret, luftfartøjer, der er registreret i nationalitetsregistret, samt skibe og luftfartøjer, der er registreret i tilsvarende udenlandske registre, skal bekendtgøres mindst 6 uger i forvejen i Statstidende og efter fogedrettens bestemmelse tillige i et eller flere andre blade og meddeles vedkommende registreringsmyndighed. Sådanne meddelelse skal endvidere gives ved auktion over **fragtfordringer**knyttet til registreret skib. Såfremt auktionen angår et skib eller luftfartøj, registreret i en udenlandsk stat, må auktionen tillige bekendtgøres med mindst en måneds varsel på det sted, hvor det er registreret, i overensstemmelse med de dér gældende regler om offentlig bekendtgørelse af tvangsauktioner. Rekvirenten skal samtidig med begæringen om auktion indlevere bekræftet udskrift af det danske eller udenlandske register, indeholdende oplysning om de på skibet eller luftfartøjet hvilende registrerede rettigheder. Samtidig med den første bekendtgørelse skal fogedretten ved anbefalet brev, eventuelt ved luftpost, underrette ejeren og indehaveren af de nævnte rettigheder om auktionen, såfremt deres adresser fremgår af registret. Tilsvarende regler kommer til anvendelse på auktion over reservedelslagre, pantsat i forbindelse med et luftfartøj.

Stk. 3. Ved auktion over pantsatte fordringer skal fordringshaveren, skyldneren og kautioni-ster samt så vidt mulig enhver anden, hvis ret-tigheder eller forpligtelser med hensyn til for-dringen må antages at ville blive berørt af sal-get, underrettes om auktionen, for så vidt ved-kommende har bekendt bopæl her i landet, jfr. § 154. Vedtagelse om, at underretning frafal-des, er ugyldig.

§ 545. Bekendtgørelsen skal indeholde tyde-lig og nøjagtig angivelse af tiden og stedet, når og hvor auktionen holdes, samt en almindelig betegnelse af de genstande, som skal bortsæl-ges, med fremhævelse af de særlig værdifulde iblandt dem.

§ 546. Auktionsrekvirenten antager en inkas-sator, som har at stille en af fogedretten nærme-re bestemt sikkerhed. Det påhviler inkassator at være til stede ved auktionen og afgøre, om han vil give den enkelte bydende kredit eller ik-ke, samt at indkræve auktionsspengene.

Stk. 2. Inkassator er som selvskyldner an-svarlig for, at beløbene af de af ham antagne bud bliver betalt, medmindre andet er vedtaget.

§ 547. Fogedretten har at påse, at der ved auktionvilkårene, som i øvrigt forfattes af rekvirenten, indrømmes vederhæftige købere den på egnen ved frivillige auktioner sædvanlige kredit, dog uden fogedrettens billigelse ikke ud over 3 måneder.

Stk. 2. Det beror på auktionrekvirenten, om han ved auktionvilkårene vil pålægge køberne at udrede auktionssomkostningerne, eller om han vil fritage køberne herfor og lade dem for-lods udrede af auktionssummen; i førstnævnte tilfælde bliver de at ansætte til visse procent el-ler en vis andel af hver krone.

§ 548. Trykte auktionskataloger kan udste-des af rekvirenten med fogedrettens billigelse, når denne efter beskaffenheden eller værdien af de genstande, der skal sælges, finder sådant stemmende med alle parter interesse, og udre-des udgifterne dertil i så fald af auktionsbelø-bet.

Stk. 2. Finder fogedretten ikke udstedelse af trykte auktionskataloger nødvendig, står det dog enhver i tvangssalget interesseret frit for på egen bekostning at udstede sådanne, dog inden for de frister, som af fogedretten bestemmes.

§ 549. Ved auktionens begyndelse oplæses auktionvilkårene, som tillige skal oplås til al-mindelig efterretning på et iøjnefaldende sted i lokalet eller, hvis auktionen afholdes under åben himmel, da der, hvor den holdes eller be-gyndes. I trykte auktionskataloger indføres auktionvilkårene straks efter titelbladet.

Stk. 2. Når dette er iagttaget, kan de på auk-tionen bydende ikke påberåbe sig uvidenhed om auktionvilkårene.

§ 550. Fogedretten opråber derefter de enkel-te genstande til salg.

Stk. 2. Er auktionskataloger eller specificere-de auktionsplakater udgivne, bortsælges tingene i den orden, disse angiver, medmindre fo-gedretten tilsteder afvigelser herfra; men i modsat fald er skyldneren berettiget til at be-stemme den orden, hvori de udlagte genstande skal opråbes.

Stk. 3. Ved hver enkelt genstand optegnes i auktionbogen eller det dertil hørende auk-tionskatalog auktionkøberens navn og budets størrelse.

Stk. 4. Hvis betalingen erlægges kontant ved hammerslaget, gøres derom bemærkning.

Stk. 5. Skønner fogedretten, at der kan opnås et væsentlig højere bud på en ny auktion, kan den bestemme, at der skal afholdes en anden og sidste auktion.

§ 551. Udlægshavere er ingen sinde beretti-gede til at modsætte sig, at ældre eller yngre ud-lægshavere i samme løssøre skrider til tvangs-auktion efter de her opstillede regler. Dog bør, hvor auktionen afholdes ifølge begæring af en yngre udlægshaver, de af samme flydende om-kostninger ikke komme en ældre udlægshaver til skade, ligesom beløbet bliver at anvende til hans fyldestgørelse, forinden noget kan komme den yngre udlægshaver til gode (jfr. § 554).

Stk. 2. Det afgøres efter de hidtil gældende retsregler, om panthavere kan modsætte sig vedkommende genstandes realisation.

Stk. 3. Ved auktion over registreret skib eller luftfartøj kan salg finde sted, såfremt de forud for udlægshaveren prioriterede, for fogedretten dokumenterede behæftelser dækkes gennem auktionssummen eller, i det omfang denne er berettiget hertil, overtages af køberen.

Stk. 4. Er udlæg foretaget i et registreret luft-fartøj for erstatningskrav for skade, der her i ri-get er påført person eller gods på jorden, og er skaden forvoldt enten af dette fartøj eller af et

andet, tilhørende samme ejer og behæftet med samme panterrettigheder eller sikkerhedsrettigheder for fordringer stiftet ved aftale, lydende på et bestemt beløb eller et størsteløb, kan salg dog finde sted, selv om auktionssummen er utilstrækkelig til fuld dækning af udlægshaveren og de forud prioriterede rettigheder. Det beløb, som skal tilfalde indehaveren af de sidstnævnte rettigheder, bliver da at nedsætte i det omfang, det er nødvendigt for at skaffe udlægshaveren fyldestgørelse, men skal dog mindst udgøre 80 pct. af auktionssummen med fradrag af omkostninger.

Stk. 5. De i stk. 4 fastsatte regler kommer dog ikke til anvendelse, såfremt den for skaden ansvarlige eller nogen på hans vegne har tegnet en ansvarsforsikring, som tilstrækkeligt og effektivt dækker hans erstatningsansvar.

Stk. 6. Er et lager af reservedele pantsat i forbindelse med et luftfartøj, og finder tvangsauktion sted på grundlag af udlæg foretaget for et krav, som ikke er sikret på den nævnte måde, kan salg ikke finde sted, medmindre der på auktionen opnås et bud på 2/3 af lagerets værdi, således som denne fastsættes ved vurdering af sagkyndige af fogedretten udmeldte personer. Såfremt auktionssummen er utilstrækkelig til dækning af de foranstående rettigheder og udlægshaverens krav, kan det beløb, som skal medgå til dækning af de foranstående rettigheder, om fornødent nedsættes til 2/3 af auktionssummen med fradrag af omkostninger.

§ 552. Når auktionen er holdt i overensstemmelse med ovenstående regler, er den med hensyn til sit udfald bindende for alle dem, hvis rettigheder over det bortsolgte ifølge den borgerlige rets regler samt bestemmelsen i § 551 ophører ved tvangssalget.

§ 553. Inden 14 dage henholdsvis efter auktionen eller den fastsatte kredittids udløb har inkassator at aflægge regnskab til fogedretten over auktionsbeløbet og til fogedretten at indbetale, hvad der efter fradrag af, hvad der tilkommer ham selv, bliver tilovers, jfr. dog konkurslovens § 89.1 inkassationsalær må i reglen ikke beregnes mere end 4 pct. af de beløb, hvorpå der gives kredit, og 2 pct. af dem, der betales kontant; dog kan fogedretten, når inkassationen skannes ikke at kunne fås udført for denne betaling, tillade, at inkassationsalæret sættes højere.

§ 554. Fogedretten har derefter uden ophold at udbetale auktionsrekvirenten den ham tilkommende del af auktionspengene og at afgive det mulig tiloversblevne til skyldneren, medmindre flere hos fogedretten har anmeldt krav på deltagelse i det ved auktionen indkomne, eller det af tingbogen, hvoraf genpart i så henseende skal tilvejebringes, kan ses eller på anden måde, såsom ved skyldnerens forklaring, af fogedretten erfares, at sådant krav haves.

Sik. 2. I dette tilfælde har fogedretten at afatte et udkast til auktionssummens fordeling mellem samtlige vedkommende ifølge deres rettigheders beskaffenhed.

§ 555. Fogedretten skal ufortøvet meddele enhver af de i foregående paragraf omhandlede personer, som har bekendt bopæl inden riget, særskilt underretning (§ 154) om, at udkastet henligger til eftersyn på fogedrettens kontor. Har nogen af de nævnte personer ikke bekendt bopæl inden riget, er for hans vedkommende offentlig indkaldelse i Statstidende tilstrækkelig, medmindre han har ladet møde ved udlægsforretningen eller gjort anmeldelse for fogedretten ved en her i riget bosat fuldmægtig, i hvilket tilfælde underretning bør gives denne.

Stk. 2. Fremkommer der ikke inden 4 uger efter underretningens meddelelse eller efter bekendtgørelsen indsigelse imod fogedrettens udkast, iværksættes fordelingen af auktionsbeløbet, så snart det er indkommet, i overensstemmelse med udkastet, dog uden at nogens ret i øvrigt er prækluderet herefter. Opstår der tvist om fordelingen, og lykkes det ikke fogedretten ved mægling at tilvejebringe enighed, afgør fogedretten tvisten ved kendelse. Angår tvisten fordeling af auktionsbeløbet for salg af et skib eller luftfartøj, skal fogedretten dog, hvis fogedrettens mægling er forgæves, henvise parterne til almindelig rettergang. Indsigelser mod fordelingen, der ikke behørig forfølges inden 14 dage, anses da som ikke fremkomne.

Stk. 3. Den del af auktionssummen, med hensyn til hvilken ingen uenighed er til stede, udbetales i overensstemmelse med udkastet; men den del, som er genstand for tvist, tilbageholdes indtil sagens endelige afgørelse. Det påhviler fogedretten at drage omsorg for de indkomne summers hensigtsmæssige bevaring og frugtbargørelse i mellemtiden.

§ 556. Er de udlagte genstande udsatte for hurtig fordærvelse eller tab i værdi, eller er de-

res bevaring forbundet med uforholdsmæssig bekostning, kan fogedretten lade auktion afholde med kortere bekendtgørelsesfrister, end de angivne regler medfører.

§ 557. Er udlæg foretaget i registrerede fondsaktiver, jfr. lov om en værdipapircentral, i værdipapirer, som har kurs på Københavns børs, eller i udenlandske statspapirer, aktier og lignende effekter, på hvilke kurs noteres på fremmede børser, har fogedretten efter udlægshaverens begæring at besørge disse effekter, der ikke bliver forauktionere, solgt ved et medlem af fondsbørsen eller en bank eller sparokasse.

9 558. Når udlæg er givet i fordringer af anden beskaffenhed end de i foregående paragraf omhandlede, kan udlægshaveren, i stedet for at stille dem til auktion, efterhånden som de forfalder, lade dem indkræve hos den eller dem, der er pligtige at betale samme, ved en af ham antagen inkassator, som har at stille en af fogedretten nærmere bestemt sikkerhed. Rekvirenten er pligtig snarest muligt at underrette fogedretten om, hvem han har antaget til inkassator.

Stk. 2. Inkassator kan legitimere sig som berettiget til at indkræve fordringerne ved en udskrift af udlægforretningen, forsynet med fogedrettens påtegning om, at han er antaget til og autoriseret som inkassator. Gøres der indsigelse mod det beregnede inkassationsalær af nogen i tvangssalg interesseret, fastsættes det af fogedretten under hensyn til det med inkassationen forbundne arbejde fra 1 til 6 pct. af det indkomne beløb.

§ 559. De pengebeløb, der indkommer, når der går frem efter §§ 557 og 558, indbetales til fogedretten, som derefter har at gå frem efter reglerne i §§ 554 og 555.

Kapitel 51

Tvangsauktion over fast ejendom

§ 560. En anmodning til fogedretten om tvangsauktion skal være skriftlig og indeholde oplysning om ejendommens art, jfr. § 563. Med anmodningen skal følge en attest om ejendomsvurderingen og en tingbogsattest. Hvor ejendommen består af flere matrikelnumre i samme retskreds, der er behæftet ensartet, er én tingbogsattest tilstrækkelig. Skal der på grund

af uensartet behæftelse af ejendommen og dens tilbehør i henhold til § 572 foretages særskilt opråb af ejendommens tilbehør eller en del af dette, skal der desuden vedlægges en fortegnelse over det tilbehør, som skal opråbes særskilt.

Stk. 2. Indgives der flere auktionsbegæring vedrørende samme ejendom, behandles disse af fogedretten i den rækkefølge, de er modtaget, således at en senere indgivet begæring ikke behandles, før en tidligere er bortfaldet.

§ 561. Når fogedretten har modtaget anmodning om tvangsauktion, indkalder den skyldneren til møde, såfremt ejendommen benyttes til beboelse for denne eller hans familie, eller hvis fogedretten i øvrigt finder, at der er behov for et møde. Dette afholdes så vidt muligt inden 7 dage efter anmodningens modtagelse. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om formålet med mødet, jfr. stk. 3, og opfordring til skyldneren om at medbringe kvitteringer og andre papirer af betydning for gældsforholdene på ejendommen.

Stk. 2. Fogedretten underretter rekvirenten og om fornødent kommunalbestyrelsen om indkaldelsen. Fogedretten kan indkalde rekvirenten til mødet med tilkendegivelse om, at auktionsbegæringen anses for bortfaldet, hvis han udeliver.

Stk. 3. På mødet vejleder fogedretten skyldneren om virkningerne af anmodningen om tvangsauktion og fastsætter så vidt muligt tidspunktet for et eventuelt forberedende møde og for auktionen. På skyldnerens anmodning kan fogedretten fastsætte en frist for skyldneren på indtil 4 uger til selv at søge ejendommen solgt eller på anden måde få afværget auktionen. Er skyldneren eller rekvirenten ikke mødt, underretter fogedretten i fornødent omfang den pågældende om de beslutninger, der er truffet på mødet.

Stk. 4. Fogedretten kan forlænge den i stk. 3 nævnte frist, når særlige omstændigheder taler herfor.

Stk. 5. I stedet for at indkalde skyldneren til et møde kan fogedretten, hvis den skønner det forsvarligt, skriftligt meddele denne, at der er indgivet anmodning om tvangsauktion. Meddelelsen skal indeholde oplysning om de i stk. 3, stk. 6 og § 562, stk. 1, nævnte muligheder.

Stk. 6. Fogedretten kan når som helst under auktionssagen beskikke en advokat for skyldneren, hvis der er et særligt behov for advokatbistand, og skyldneren opfylder den i § 330, stk.

1, nr. 2, nævnte betingelse. Om salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jfr. kapitel 31.

§ 562. Når en eventuel frist efter § 561, stk. 3, er udløbet, kan fogedretten antage en sagkyndig person til inden for en frist på indtil 4 uger at foretage en vurdering af ejendommens salgsværdi på tvangsauktion og til gennem annoncering efter fogedrettens bestemmelse at fremskaffe Liebhaber med henblik på ejendommens salg, så vidt muligt i fri handel. Fogedretten kan forlænge fristen, når særlige omstændigheder taler herfor.

Stk. 2. Antages der en sagkyndig, skal rekvirenten straks på fogedrettens anmodning stille sikkerhed for omkostningerne herved. I særlige tilfælde kan fogedretten dog indrømme rekvirenten en kort frist til at stille sikkerheden. Unnlader rekvirenten at stille den krævede sikkerhed, anses auktionsbegæringen for bortfaldet.

Stk. 3. Den sagkyndige eller, hvis en sådan ikke er antaget, rekvirenten udarbejder en salgsoptilling til brug ved auktionen. Skyldneren og de i ejendommen berettigede skal fremkomme med de oplysninger, som er nødvendige til udarbejdelse af salgsoptilling og auktionsvilkår, jfr. § 569.

Stk. 4. Ejendommens ejer og eventuelle brugere skal give den sagkyndige, rekvirenten og de i auktionen interesserede adgang til at besigtige ejendommen og det tilhører, der skal sælges sammen med denne på auktionen.

§ 563. Ved anmodning om auktion over en forretnings-, industri-, landbrugs- eller udlejningsejendom indkalder fogedretten med mindst 14 dages varsel de i § 564, stk. 1, nævnte personer til et forberedende møde. De indkaldte skal medbringe sædvanlig dokumentation for de i § 569 nævnte oplysninger. Unnladelse heraf eller udeblivelse fra mødet medfører, at den pågældende ikke kan få dækket sine omkostninger i anledning af auktionssagen.

Stk. 2. Ved anmodning om auktion over andre end de i stk. 1 nævnte ejendomme bestemmer fogedretten, om skyldneren, rekvirenten eller andre i ejendommen berettigede skal indkaldes til møde i fogedretten. De indkaldte kan opfordres til at medbringe sædvanlig dokumentation for de i § 569 nævnte oplysninger. Det skal i så fald anføres, at unnladelse heraf

eller udeblivelse fra mødet kan medføre, at den pågældende ikke kan få dækket sine omkostninger i anledning af auktionssagen.

Stk. 3. Bortfalder det i stk. 1 eller 2 nævnte møde, underretter fogedretten så vidt muligt de indkaldte herom.

§ 564. Fogedretten indkalder med mindst 3 ugers varsel skyldneren, pant- og udlægshavere, servitutberettigede og andre, der berøres af ejendommens salg, til tvangsauktionen, jfr. § 154. Indkaldelse kan dog unnlades, hvis auktionen er berammet på det i § 563, stk. 1, nævnte møde.

Stk. 2. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om tid og sted for auktionen, auktionsrekvirentens eller hans fuldmægtigs navn og adgang til at stille ejendommen til salg, ejendommens beliggenhed og størrelse og ejerens navn. De interesserede skal opfordres til at medbringe sædvanlig dokumentation for de i § 569 nævnte oplysninger, og det skal anføres, at unnladelse heraf kan medføre den i § 563, stk. 1, nævnte virkning. Med indkaldelsen skal følgelig den i § 562, stk. 3, nævnte salgsoptilling.

Stk. 3. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om, hvor auktionsdokumenterne kan efterses, og til hvem henvendelse kan rettes angående auktionen og ejendommens besigtigelse.

Stk. 4. Hvis rekvirentens anmodning om auktion ikke omfatter det til ejendommen hørende løseøre eller kun en del heraf, skal indkaldelsen indeholde oplysning herom og om pant- og udlægshaveres adgang til i medfør af § 568 at kræve løseøregenstande omfattet af auktionen.

Stk. 5. Fogedretten underretter rekvirenten om, hvem der er indkaldt i medfør af stk. 1.

§ 565. Rekvirenten kan ikke påføre de fordringshavere, der har prioriteter eller reelle rettigheder forud for ham, nogen udgift i anledning af auktionssagens fremme, men må selv bære omkostningerne herved, hvis han ikke på auktionen får andel i budet. Den pågældende skal stille sikkerhed for omkostningerne efter fogedrettens bestemmelse.

Stk. 2. Hvis auktionen gennemføres, bæres omkostningerne ved inkassoskridt foretaget af en panthaver efter, at han har været indkaldt til et møde som nævnt i § 563, stk. 1 eller 2, eller; t. tvangsauktion, af den pågældende panthaver.

§ 566. Fogedretten bekendtgør auktionen én gang i Statstidende med mindst 14 dages varsel.

Bekendtgørelse skal desuden ske i et på auktionstedet almindelig læst blad og eventuelt tillige på anden hensigtsmæssig måde.

Stk. 2. Bekendtgørelsen skal betegne auktionen som tvangsauktion og ud over tid og sted for auktionen indeholde oplysninger om alle forhold, der kan antages at have en væsentlig betydning for ejendommens værdi. Bekendtgørelsen skal særligt indeholde oplysninger om ejendommens matrikelnummer, nøjagtige adresse, ejendomsværdi, karakter, areal og anvendelse, herunder så vidt muligt oplysning om størrelsen af det bebyggede areal og dettes indretning.

Stk. 3. Bekendtgørelsen skal indeholde den i § 564, stk. 3, nævnte oplysning.

§ 567. Bortfalder eller udsættes auktionen, skal fogedretten så vidt muligt aflyse denne ved bekendtgørelse én gang i de samme blade, hvori den har været bekendtgjort. Endvidere skal auktionsrekvirenten give underretning til alle, der i medfør af § 564 har fået særskilt indkaldelse til auktionen.

§ 568. Omfatter rekvirentens anmodning om tvangsauktion ikke ejendommens løsøre eller kun en del heraf, kan en pant- eller udlægshaver, der foruden i ejendommen har pant i tilbehør, der ikke er omfattet af anmodningen, kræve, at auktionen skal omfatte dette. Har pant- eller udlægshaveren været indkaldt til et møde som nævnt i § 563, stk. 1 eller 2, skal kravet senest fremsættes på mødet. En fortegnelse over tilbehøret skal være overgivet til fogedretten senest 7 dage før auktionen.

Stk. 2. Inddrages tilbehøret i medfør af stk. 1 under auktionen, fyldestgøres samtlige berettigede af ejendommen og tilbehøret i overensstemmelse med indholdet af deres udlægs- og panteret.

Stk. 3. Fremsættes det i stk. 1 nævnte krav af fordringshaveren ifølge et skadesløsbrev eller et ejerpantebrev, og bestrides fordringen i sin helhed, skal den pågældende inden auktionen stille en af fogedretten fastsat sikkerhed.

§ 569. Ved auktionsmødets begyndelse skal auktionsrekvirenten oplyse arten og størrelsen af de omkostninger, restancer og mulige andre ydelser, køberen skal betale ud over auktionsbudget, og de i ejendommen berettigede skal oplyse størrelsen af deres krav med angivelse af, hvor stor en del der er forfalden. Endvidere

gennemgås auktionsvilkårene, herunder salgsopstillingen, tingbogsattesten, tilførsler til auktionbogen og sagens øvrige dokumenter i fornødent omfang. Auktionsdokumenterne skal i øvrigt kunne efterses af de interesserede. Dog afgør fogedretten, om der skal gives oplysning om den i § 562, stk. 1, nævnte vurdering.

§ 570. Auktionen afholdes på de af justitsministeren fastsatte vilkår (justitsministeriets tvangsauktionsvilkår). Det kan i vilkårene bestemmes, i hvilket omfang de skal kunne fraviges ved de berettigedes vedtagelse, idet fogedretten dog skal påse, at der ikke vedtages usædvanlige eller byrdefulde betingelser, som må antages at ville afskrække køberne. Er der uenighed om vilkår, der kan fastsættes ved de berettigedes vedtagelse, afgøres tvisten af fogedretten ved kendelse. Det samme gælder spørgsmål om, hvorvidt auktionen kan fremmes på trods af indsigelse fra en person, der anser sig for ejendomsberettiget til ejendommen eller for at være indehaver af servitut eller anden rettighed over denne, der går forud for nogen, der skal have dækning gennem auktionssalget.

Stk. 2. Er der uenighed om, hvem der skal fyldestgøres af auktionssummen, eller i hvilken rækkefølge fyldestgørelsen skal ske, afgøres dette af fogedretten ved kendelse. Har tvistens afgørelse særlig betydning for auktionens gennemførelse, bør kendelsen afsiges inden auktionen. Ellers kan fogedretten bestemme, at den omstridte del af auktionen immen skal indbetales til fogedretten, jfr. dog konkurslovens § 89.1 tilfælde af manglende frivillig indbetaling indkræver fogedretten beløbet, der tillægges udpantningsret. Fogedretten fordeler beløbet i overensstemmelse med reglerne i § 579.

Stk. 3. Fogedretten kan også uden for de i stk. 2 nævnte tilfælde udskyde afgørelsen af tvister til efter auktionen, når dette kan ske uden skade for auktionens gennemførelse.

§ 571. Skønner fogedretten, at der bør tilvejebringes yderligere oplysninger af væsentlig betydning for ejendommens salg, eller kan en kendelse ikke afsiges straks under auktionen, kan fogedretten udsætte auktionen. Udsættelse kan endvidere ske efter reglerne i § 502. Fogedretten fastsætter straks tidspunktet for en kendelsesafsigelse og berammer så vidt muligt straks auktionen.

Stk. 2. Fogedretten bekendtgør en udsat auktion efter reglerne i § 566. Er auktionen ikke blevet berammet på første **auktionsmøde**, skal der desuden ske indkaldelse efter reglerne i § 564.

§ 572. Har pant haverne pant i ejendommen og i dennes tilbehør, men med indbyrdes afvigende prioritetsstilling, opråbes de uensartet behæftede dele af pantet først hver for sig og derefter samlet. Er det højeste bud, der fremkommer ved samlet opråb, højere end eller lig med summen af de højeste bud, der fremkommer ved særskilt opråb, antages det samlede bud. Auktionssummen fordeles i så fald efter forholdet mellem værdierne af de uensartet behæftede dele af pantet, som disse er fastsat gennem fogedrettens vurdering, medmindre det i **auktionsvilkårene** er fastsat, at auktionssummen skal fordeles efter forholdet mellem de højeste bud, der fremkom ved særskilt opråb.

§ 573. Påhviler der ejendommen servitutter, brugsrettigheder, aftægts-, livrente- eller lignende forpligtelser, som har prioritet forud for al pantegæld, opråbes ejendommen med forpligtelse til at overtage eller udrede sådan byrde ud over auktionsbudet, medmindre den berettigede samtykker i andet. Er en ydelse forfaldet inden den endelige auktion, skal den betales af køberen inden 7 dage efter auktionens slutning.

Stk. 2. Har sådanne byrder sekundær prioritet, kan fogedretten, hvis den skønner, at de ikke påvirker ejendommens salgsværdi nævneværdigt, bestemme, at de skal overtages af køberen ud over auktionsbudet. Ellers opråbes ejendommen først med forpligtelse til at overtage eller udrede byrden ud over auktionsbudet. Opnås der ikke et bud, der giver fuld dækning til de forud prioriterede krav, opråbes ejendommen uden sådan forpligtelse. I så fald kapitaliseres byrden efter lovgivningens almindelige regler, idet kapitalværdien om fornødent fastsættes ved fogedrettens skøn, efter at alle interesserede har haft lejlighed til at udtale sig. **Den** berettigede har ret til dækning af købesummen forud for senere prioriterede i det omfang, den strækker til. Beløbet skal betales på samme måde som pantehæftelser, der kan kræves udbetalt, og forrentes med en årlig rente, der er fastsat efter § 5, stk. 1 og 2, i lov om renter ved forsinket betaling m.v.

Stk. 3. Kan nogen gøre betingede eller uviste krav gældende i ejendommen, kan den berettigede kræve, at der under hensyn til kravets art afsættes det fornødne beløb af købesummen til hans fyldestgørelse. Det afsatte beløb indbetales til fogedretten, der indsætter det til forrentning i et pengeinstitut.

§ 574. Fogedretten foretager opråbet af ejendommen og optegner i fornødent omfang budene og de bydendes navne. Når der trods tre opfordringer ikke er fremsat overbud, standses opråbet, og resultatet indføres i auktionsbogen. Salg bekræftes ved hammerslag.

§ 575. Enhver, der får andel i auktionsbudet, kan kræve, at hammerslag gives den højstbydende, som kan opfylde auktionsvilkårenes krav om køberens sikkerhedsstillelse. Fremsættes et sådant krav ikke, og får rekvirenten ikke del i auktionsbudet, eller fremkommer der intet bud, hæver fogedretten auktionen, medmindre ny auktion skal afholdes i medfør af § 576. Hæves auktionen, skal omkostningerne ved denne betales af rekvirenten, der ikke har regres herfor mod skyldneren.

§ 576. Skyldneren kan på auktionsmødet forlange ny auktion mod straks at stille sikkerhed for betalingen af de omkostninger, der er forbundet hermed, for så vidt de ikke måtte blive dækket ved et højere bud. Det samme kan enhver rettighedshaver, der ikke får fuld dækning ved budet.

Stk. 2. Skønner fogedretten, at et væsentlig højere bud kan opnås på en ny auktion, kan den bestemme, at ny auktion skal afholdes, medmindre den eller de rettighedshavere, der ikke opnår fuld dækning, samt skyldneren ønsker, at budet antages. Opnås der ikke et højere bud på den nye auktion, betales omkostningerne ved denne af statskassen.

§ 577. Skal ny auktion afholdes, bekendtgøres den af fogedretten efter reglerne i § 566 med angivelse af auktionens art. Er tidspunktet for auktionen ikke blevet fastsat på første auktionsmøde, eller skyldes auktionen auktionsskøberens misligholdelse af auktionsvilkårene, skal der desuden ske indkaldelse efter reglerne i § 564.

Stk. 2. Flere auktioner end to kan kun afholdes, hvis fogedretten finder, at ganske særlige omstændigheder taler herfor, eller den begære-

de auktion er en misligholdelsesauktion. På en ny auktion, der ikke er misligholdelsesauktion, finder § 575 tilsvarende anvendelse.

§ 578. Gør en pant- eller udlægshaver, der ved auktionen har købt ejendommen til en pris, som ikke gav ham fuld dækning, sit krav gældende som personlig fordring mod skyldneren eller andre, kan retten nedsætte fordringen i det omfang, det ved senere salg af ejendommen eller på anden måde godtgøres, at auktionsbudet stod i misforhold til ejendommens værdi på auktionstidspunktet.

§ 579. Skal betalingen efter § 570, stk. 2, ske til fogedretten, laver denne et udkast til auktionssummens fordeling mellem de interesserede snarest efter, at hammerslag er givet. Udkastet sendes til de interesserede med opfordring til at fremsætte eventuelle indsigelser inden en af fogedretten fastsat frist. Fremkommer der ikke inden fristens udløb indsigelse imod udkastet, fordeles auktionssummen i overensstemmelse hermed, efterhånden som den indkommer, dog uden at nogens ret til andel i den i øvrigt prækluderes herved.

Stk. 2. Fremsættes der inden udløbet af den i stk. 1 nævnte frist indsigelse imod udkastet, indkalder fogedretten med mindst 14 dages varsel de interesserede til et møde. Indkaldelsen skal indeholde oplysning om, at sagens dokumenter ligger til eftersyn på fogedrettens kontor. Kan der ikke på mødet opnås enighed, afgør fogedretten spørgsmålet ved kendelse. Den del af auktionssummen, der ikke er genstand for tvist, udbetales i overensstemmelse med udkastet, mens den omtvistede del tilbageholdes af fogedretten indtil sagens endelige afgørelse. Det tilbageholdte beløb indsættes til forrentning i et pengeinstitut.

§ 580. Fogedretten skal udstede auktionsskøde til auktionsskøberen eller den, der har erhvervet retten hertil, når det godtgøres, at auktionsvilkårene er opfyldt, eller at alle berettigede har fået, hvad de har krav på, eller samtykker i, at skødet udstedes. Oplyses det, at en kreditor, der har et tinglyst krav på dækning af købesummen, trods lovligt tilbud har nægtet eller erklæret sig ude af stand til at give fornøden kvittering til slettelse af tingbogen, kan beløbet indbetales til fogedretten, der i skødet anfører, at vedkommende dokument kan slettes ved skødets tinglysning. Det samme gælder, hvis

pågældende kreditor ikke har bopæl her i riget eller ikke har opgivet nogen her bosiddende person som befuldmægtiget til at modtage beløbet på hans vegne. Det indbetalte beløb indsættes til forrentning i et pengeinstitut.

Stk. 2. Består det solgte af flere særskilte ejendomme, skal fogedretten efter anmodning fra køberen eller den, der træder i hans sted, udstede særskilt skøde eller overdragelsesdokument på hver enkelt ejendom, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, jfr. stk. 1. Det samme gælder, når en ejendom forlanges delt, og det godtgøres, at de lovbestemte betingelser herfor er opfyldt.

§ 581. Når auktionsskøberen har opfyldt auktionsvilkårene, og appelfristen er udløbet, uden at underretning om appel er meddelt tinglysningssdommeren, kan køberen kræve de rettigeheder, der ikke fik dækning på auktionen, slettet af tingbogen.

§ 582. Fogedretten fastsætter, om fornødent ved kendelse, størrelsen af de salærer, honorarer og rejseomkostninger, der ifølge auktionsvilkårene skal betales af auktionsskøberen ud over auktionsbudet. Størrelsen af salærer og honorarer fastsættes under hensyn til sagens beskaffenhed og omfanget af de pågældendes arbejde, herunder deres medvirken ved auktionssagens oplysning, jfr. dog §§ 563, stk. 1 og 2, og 564, stk. 2.

Kapitel 52

Tvister under tvangsauktionen

§ 583. Under auktionssagen finder §§ 499, 500, stk. 1, og 501 anvendelse med de fornødne lempelser.

Stk. 2. De oprindelige parter kan ikke fremsætte indsigelser imod lovligheden af udlægsforretningen eller de retshandlinger, der ligger forud for denne.

Stk. 3. Omkostninger ved behandlingen af tvister under auktionen erstattes kun, hvis dette efter tvistens art og arbejdets omfang findes rimeligt. For så vidt angår omkostninger ved fogedrettens behandling af tvister efter auktionens afholdelse med henblik på udstedelse af skøde, finder reglerne i kapitel 30 anvendelse.

Kapitel 53

Appel af fogedrettens afgørelser

§ 584. Afgørelser, der er truffet af en fogedret, kan, medmindre andet er bestemt i loven, kæres til den landsret, i hvis kreds fogedretten ligger.

Stk. 2. Afgørelser om udlæg for krav, der har en økonomisk værdi af højst 10.000 kr., kan kun kæres med tilladelse fra justitsministeren. Bestemmelserne i § 585 og § 586, stk. 2 og 4, finder tilsvarende anvendelse. Fristen for indgivelse af ansøgning er dog 4 uger.

Stk. 3. Fogedrettens afgørelse efter § 561, stk. 2-4, § 562, stk. 1 og 2, § 563, stk. 2, § 569, 4. pkt., § 570, stk. 2, 3. pkt., og stk. 3, § 571, stk. 1, § 576, stk. 2, og § 577, stk. 2, kan ikke kæres.

§ 585. Landsrettens afgørelse i en kæresag kan ikke kæres. Justitsministeren kan dog meddele tilladelse til kære, når særlige grunde taler derfor.

Stk. 2. Ansøgning om kæretilladelse skal indgives til Justitsministeriet inden 8 uger, i auktionssager dog inden 4 uger, efter afgørelsen. I andre sager end auktionssager kan justitsministeren dog undtagelsesvis meddele tilladelse, hvis ansøgning indgives senere, men inden 1 år efter afgørelsen.

§ 586. Kære skal ske inden 4 uger efter, at forretningen er foretaget, eller, hvis forretningen ikke foretages, inden 4 uger efter den afgørelse, som kæres, jf. dog § 219, stk. 3.

Stk. 2. Er der meddelt tilladelse efter § 585, skal kære ske inden 4 uger efter, at tilladelsen er meddelt ansøgeren.

Stk. 3. Såfremt kæren går ud på ophævelse af auktion over et luftfartøj, der er registreret i en fremmed stat, som har tiltrådt Genèvekonventionen af 19. januar 1948, er fristen dog 6 måneder efter salgsdagen, dersom den kærende som grund for ophævelsen påberåber sig, at reglerne i § 544, stk. 2, ikke har været overholdt.

Stk. 4. Iværksættes kære efter fristens udløb, afvises kæren af den ret, hvortil afgørelsen kæres. Justitsministeren kan dog undtagelsesvis tillade kære indtil 1 år, i auktionssager dog indtil 6 måneder, efter afgørelsen. Kæreskriftet skal i så fald indleveres inden 4 uger efter tilladelsens meddelelse.

§ 587. Reglerne i § 393 og §§ 395-398 finder med de i stk. 2-4 nævnte ændringer tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Kære af afgørelser, der træffes i auktionssager efter auktionens slutning, har opsættende virkning. Ved kære af afgørelser, der træffes inden auktionens slutning, kan en bestemmelse om opsættende virkning betinges af, at kærende stiller sikkerhed for omkostningerne ved afholdelse af nyt auktionsmøde.

Stk. 3. Fogedrettens ophævelse af en arrest eller et forbud kan ikke hindres fra at træde i virksomhed ved anvendelse af kære.

Stk. 4. Parterne kan under kæresagen fremsætte påstande, der ikke har været fremsat for fogedretten. Det gælder dog ikke ved kære af et i medfør af kapitel 57 nedlagt forbud.

Stk. 5. Under kære af forbud finder § 647, stk. 1, tilsvarende anvendelse.

Sik. 6. Mundtlig forhandling foretages, hvis der efter sagens beskaffenhed findes at være grund dertil. Fremsætter begge parter begæring om mundtlig forhandling, skal begæringen i almindelighed imødekommes.

§§ 588-590. (Ophævet).

Uddrag af lov om tinglysning, jf. lovekendtgørelse nr. 622 af 15. december 1986.

§ 42 a. Indbetaling efter et pantebrev i fast ejendom til postvæsenet her i riget, bortset fra Grønland, til befordring til betalingsstedet er rettidig, når den sker inden for den betalingsfrist, der gælder efter pantebrevet.

Stk. 2. Betales renter eller afdrag efter et pantebrev i fast ejendom ikke rettidigt, kan kreditor kun forlange kapitalen indfriet, såfremt debitor ikke har betalt renter og afdrag senest 7 dage efter, at skriftligt påkrav herom er afsendt eller fremsat. Kreditors påkrav skal være afgivet efter sidste rettidige betalingsdag og skal udtrykkelig angive, at kapitalen kan forlanges indfriet, hvis renter og afdrag ikke betales inden fristens udløb, jfr. herved stk. 1.

Stk. 3. Reglerne i stk. 1 og 2 kan ikke ved aftale fraviges til ugunst for debitor.

§ 47. Pantebreve, der giver underpant i løsøre, skal tinglyses for at få gyldighed mod aftaler, der i god tro indgås med pantets ejer, og mod retsforfølgning.

Stk. 2. Tinglysning af underpant i løsøre sker ved pantsætterens personlige værneting eller, hvis han ikke har noget værneting her i landet, ved Københavns byret.

Stk. 3. Reglerne i § 42 a anvendes også på pantebreve, der giver underpant i løsøre.

Stk. 4. Pantebreve, der giver underpant i bestemte løsøregenstande, udslettes, når der er forløbet 10 år efter pantebrevets tinglysning, og der ikke inden denne frists udløb er anmeldt fornyet tinglysning.

Stk. 5. Omsætningspapirer, simple gældsbreve og andre fordringer kan ikke pantsættes ved tinglysning af pantebrev efter de i stk. 1-3 givne regler.

Stk. 6. Justitsministeren bemyndiges til at træffe bestemmelse om, at der oprettes et hele landet omfattende register, hvori samtlige tinglyste pantebreve i løsøre eller enkelte grupper heraf indføres, og hvoraf enhver efter skriftlig begæring kan forlange udskrift mod en derfor fastsat afgift.

